

Iluarsiissut

Nassuiaatit 27. marts 2026-meersup taarserpaa

(Siunnersuutip qulequtaa qulequttallu nassuiaataani oqaaseqatigiinniik naqinnerliukkanillu iluarsiisoqarpoq)

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut**1. Aallaqqaasiut**

Naalackersuisoqatigiit isumaqatigiissutaannit takuneqarsinnaavoq atuarfimmi atuartsissutit amerlassusii naliliiffigineqassat. Aamma siusinnerusukkut Naalackersuisut Ilinniartitsinermut periusissiaanni takuneqarsinnaavoq 2030 nallertinnagu nukarlerni atuartsissutit ikinnerulissasut.

Naalackersuisut taamaalillutik isumaqarput nukarlerni atuartut amerlavallaartunik atuartsissuteqartut, tamatumalu malitsigisaanik ullup atuarfiusup ingerlanerani nikittarnerit amerlavallaartut. Tamanna toqqissisimannngitsumik ataqatigiinngitsumillu atuartsinermik kinguneqartarpoq. Naalackersuisut aamma naliliipput atuartsissutit amerlavallaartut sammisani ataasiakkaani itisiliinissamut piffissakippallaarnermik kinguneqartartut, tamannalu atuartsissutinut pingaarnernut naleqqiullugu atuartut patajaatsumik tunngavissamik pissarsinnginnerannik kinguneqarsinnaalluni. Tassani pineqarput atuartsissutit atuartsinermi tunngaviulluinnartutut isigineqartut, tassa siullermik pineqarlutik kalaallit oqaasii aamma matematikki.

Peqatigisaanik naliliisoqarpoq atuartsissutit arlaliutillugit maannakkut ilusiusoq ilaannakusiornermik, akulikitsumik nikittarnernik ataqatigiinngitsoqarneranillu kinguneqartarpoq, tamannalu atuartut tunngaviusunik nukittuunik piginnaasanik ineriartortitsinissaannut akornusiisarluni. Alloriarfinni misilitsinnerit inernerisa takutippaat pingaartumik atuarneq, allanneq kisitsinerlu maannakkut tunngaviusuni pitsaanerpaamik ineriartortinneqanngitsut.

Tamatuma ilutigisaanik atuartsinermi annertunerusumik ataqatigiinermik, itisiliinissamut piffissamik pitsaasumillu pilersitsinissaq siunertaralugu peqatigisaanillu kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartsineq nukittorsarniarlugu atuarfimmi nukarlerni atuartsissutit amerlassusii Naalackersuisunit ikilisinneqarusupput. Nukarlerni pitsaasumik ilikkagaqarnissamut atuartsissutit suut pingaarnersaaneramik aamma atuartsissutit pingaarnersaasut angusallu pitsaanerusut annertunerusumik isiginiarlugit nukarlerni

atuartitsinerup qanoq pitsaanerpaamik salliutinneqarnissaanut naliliinermik kissaat aallaaveqarpoq. Peqatigisaanik atuartut atugarissaarnerat, qajannaatsuunerat inuttullu tamatigoortumik ineriartornerisa malunnaatilimmik nukittorsarnissaat kissaatigineqarpoq.

Taamatut atuartitsissutit ilusilernerqarnerisigut erseqqissumik pisariitsumillu tunngavissamik pilersitsisoqassaaq, atuartut itisiliinissamat piffissamilu sivisunerusumi ilinniarnissaannut piffissaqarnerulersillugit.

Maluginiarneqassaaq Naalackersuisoqatigiit isumaqatigiissutaanni atuarfimmi tuluit oqaasiinik atuartitsinerup pitsanngorsarneqarnissaa pillugu politikikkut kissaateqarneq oqaatigineqarmat. Siunnersuutip piareersarneranut atatillugu anguniagaq tassaasimavoq 4. klassimiit aallartittumik tuluit oqaasiinik atuartitsinerup pitsaaninngortinnissaata qulakkeerneqarnissaa, nukarlerni kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinerup salliutinneqarnera tunngavigalugu atuartut kalaallit oqaasiinik atuinissamat pitsaanerulernerisa kingorna. Siunertaq tassaavoq tuluit oqaasiinik atuartitsinerup pitsaanerulernissaata aallartinnissaa sioqqullugu kalaallisut atuarnermut allannermullu tunngatillugu patajaatsumik tunngaveqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Aamma ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq tuluit oqaasiinik atuartitsinerup sallinngortinnissaa pillugu apeqqut tuluit oqaasiisa allamiut oqaasiit siullertut atulersinnissai kiisalu qallunaat oqaasiisa atuarfimmi atuartitsissutit pinngitsooranilu atuartitsissutit atorunnaarsinnissai pillugit UKA2025/161-imut akissuteqaatip suliarineranut atatillugu Oqaasileriffimmut saqqummiunneqarmat.

Tassunga atatillugu kalaallit oqaasiisa pingaaruteqarneri aamma tuluit oqaasiinik atuartitsinerup atorneqalernissaanut tunngaviit pisariaqartut qulakkeeqqaartinnagit tuluit oqaasiisa allamiut oqaasiit siullertut eqqunneqarnissaasa tuaviunneqarnissaat Oqaasileriffimmit mianersuutigeqquneqarpoq. Tuluit oqaasii siusippallaartumik piareersarneqanngitsumillu sallinngortinneqarpata kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaatsit atorneqarneri nukittorsarnissaasalu killeqalersinnaaneri Oqaasileriffimmit uparuarneqarpoq, kiisalu kalaallit oqaasiinik oqaaseqartunut atuartunut tuluttut atuartitsinissamat maannakkut ilinniartitsisut, atuartitsinermi atortut naleqquttut ordbogillu naammattut amigaatigineqarlutik. Minnerunngitsumik ernumassutaasoq tassaavoq kalaallit oqaasii pilliutigalugit tuluit oqaasiisa sukkavallaamik atugaalernissaat pillugu apeqqut.

Taamaattumik kingusinnerusukkut pinngitsoorani tuluit oqaasiinik atuartitsinerup 4. klassimiit aallartinneqarnissaata kalaallit oqaasiinik illersuillunilu aamma ilinniartitsisutigut piginnaasat atortullu ineriartortinneqarnissaannut periarfissamat ikorfartuivoq, taamaalilluni tuluit oqaasiinik atuartitsineq kingusinnerusukkut pitsaassutsimik piviusumik kivitsisutut atulersinneqarsinnaalluni.

Siunnersuutip pilersinneqarneranut atatillugu kalaallit kinaassusaannik nukittunerusumik, kulturip paasineqarnissaanik ataqatigiittutullu ineriartortitsinissamut atuarfiup qanoq peqataasinnaaneranik Naalakkersuisut aamma naliliisimapput taaneqartoq ”naalagaaffinngoriartorneq”, naalakkersuisoqatigiit isumaqatigiissutaannut aamma ilaasoq. Tamatuma ilutigisaanik naalagaaffinngoriartormik inerisaanissaq pillugu immikkoortunik pingaarutilinnik imaqarnera tamanit isumaqatigineqarpoq, piviusumilli atuarfimmi atuartitsissutitut immikkoortutut atulersikkuminaalluni. Naalagaaffinngoriartorneq siunissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu suliassatut paasineqassaaq ”ingerlaannartumik iliuseqarnikkut” aaqqinneqarsinnaanngitsoq, kisiannili atuarfimmi atuartitsissutini assigiinngitsuni aamma ilinniarfeqarfanni assigiinngitsuni ilanngunneqartariaqartoq aamma inuiaqatigiinni sullissiviusunit allanit ikorfartorneqartariaqartoq.

Tassunga atatillugu Nunavut Education Frameworkimut innersuussisoqarsinnaavoq, Nunavummi ilinniarfeqarfinnut tamanut takorluukkatut tunngavigineqartutullu atorneqartoq. Tassani kulturip, oqaasit pingaartitallu atuartitsissutini qaffasissutsinilu assigiinngitsuni akuutilernissaat isiginiarneqarpoq atuartitsissutitut immikkoortillugu naalagaaffinngoriartornertutinissinnagu. Taamaaliornikkut naalakkersuisoqatigiinnermi isumaqatigiissummi siunniussat ataqqineqarneri qulakkeerneqassapput piviusunngortinneqarlutillu, peqatigisaanillu sammisatigut suliatigullu pisariaqartunik tunngaveqanngitsumik atuartitsissummik pilersitsinissaq pinngitsoortinneqarluni. Taamaattumik naalagaaffinngoriartorneq atuartitsissutini tamani atuartitsinermi ilaanissaa siunertaavoq.

Siunnersuut tamatuma saniatigut ilinniartitaaneq tamakkiisumik isigalugu kinguaariinni marlussunni annertuumik nikissimagaluartoq ilaatigut ilinniagaqassutsip qaffanneratigut taamaattoq suli pitsanngoriartoqarnissaanut periarfissaqarnera nassuerutigineqarpoq. Tamanna pingaartumik atuarfimmi ukioqatigiit taamaallaat affaasa missaat atuarfiup kingorna ilinniagaqalersimanerannut atatillugu isigineqassaaq. Atuartut ilarpasui atuarfik naammassisarpaat inuusuttunut ilinniarfinni aallartinnissamut naammattumik angusaqarsimanatik, taakkunungalu ilanngutissapput atuartut naggataarutaasumik soraarummeernatik atuarfimmi naammassisartut.

Tassunga atatillugu naliliisoqarpoq atuartuni taakkunani ilai ikigisassaannngitsut suliatigut assassornikkut piginnaasaqarluartuusartut, atuarfiup maannakkut aaqqissuussaananerani naammattumik akuerineqarsimanngitsut imaluunniit naammattumik ikorfartorneqanngitsut. Kingunerluutaa tassaasinnaavoq piumassuseqarpianninngineq, unitsitsiinnartartut amerlaneri aamma ilinniaqqinnissamut kajumissuseqannginneq. Tassunga atatillugu naliliineq tassaavoq atuartut ilai arlalissuit atuarfimmi ullumikkut neqeroortigineqartartumik ileqquusumik atuartitsinermiit allaanerusumik ilinniarnissamik pisariaqartitsisut. Tassani ilaatigut pineqarput suliamik ilinniarluni atuartitseriaatsit atorneqarneri atuartitsinermik assigiinngisitaanerusumik allanngorannerusumillu periarfissiisut, atuagarsornerulluni issianerullunilu atuartitsinermut taartaasinnaasoq.

Tamanna pingaartumik atuartuni angajullerni allatut atuartoqarsinnaanerup periarfissaanera pillugu isumaliuteqarnermik kinguneqarsimavoq. Tassunga atatillugu inatsisini allanngorartoqarnerusinnaanera kommunit tungaanniit ujartorneqarsimavoq. Ilaatigut Kommuneqarfik Sermersooq aamma Kommuni Kujalleq suliniutinik aallartitserusussimapput, sulinermut immikkut tunngasunik atuartitsinermik kissaateqarsinnaasunut atuartunut inuussutissarsiornermut immikkut atuartunut neqerooruteqarnikkut inuussutissarsiutinut ilinniarfinni atuartut amerlanerusut tiguneqarsinnaaneritut piareersarneqarlutik.

Tassani pineqarpoq atuartitsinerit atuartitsinerup ilaa suliffimmi ingerlanneqarluni imaluunniit atuarfimmiunngitsumi suliatigut atuartitsinertut ingerlanneqarluni. Suliffeqarfivimmi atorneqartartunik suliassanik, atortunik periutsinillu suliaqarluni atuartitsineq pineqarpoq peqatigisaanillu atuarfimmi atuartitsissutit ikinnerutinneqarlutik. Kommunit kissaatigisaat atuarfeqarfinniit misilittakkanik tunngaveqarput, angajullerni atuartut atuarnissamut kajumissuseeruttarlutik, atuartitsinermut takkuttarunnaarlutik imaluunniit atuartitsinermik aallussinissaq ajornartorsiutigisarlugu. Tassunga atatillugu anguniagaq tassaavoq atuagarsornikkut imminut tatiginnginneq imaluunniit paasisaqannginneq pissutigalugu inuussutissarsiutinut ilinniagaqalernissamik toqqaasussaangikkaluartut atuartut ikorfartorneqarnissaat, taamaalillutik atuarfiup kingorna toqqaannartumik inuussutissarsiutinut ilinniarfitaanermik tulluurtumik toqqaanissaat naammassisaqarnissaallu qulakkeerneqarluni. Tamanna tunuliaqutaralugu atuartut ilinniarfeqarfinnut suliffeqarfinnullu kajumissuseqarnissaat atassuteqarnissaallu nukittorsarniarlugu suliaqarnermut sammisumik allamik periarfissaqarnissamik pisariaqartitsineq kommuninit taakkuninnga marlunnit tikkuarneqarsimavoq, aamma suliatigut soqutigisaannut piginnaasaannullu tunnganerusumik suliaqarnissamut atuartut periarfissinneqarlutik.

Isuma tunngavigineqartoq tassaavoq atuartut atuartinneqarneranni atuartitsissutit ataatsimoortut killilikkat ingerlanneqassasut, taakkulu atuartup inuussutissarsiutinut ilinniarfitaalernissamik akuerineqarnissaanut attuumassuteqassallutik. Atuartitsissutit ataatsimoortut killilikkat ilaatigut atuartut inuussutissarsiutinik ilinniarfitaalernissamut atuartitsissutinut pisariaqartitaannut aallussinissaannik periarfissiissapput ilaatigullu inuussutissarsiutinut ilinniarfinni atuartut tiguneqartartut ingerlatsiinnarnissaallu qaffatsillugu. Peqatigisaanik atuartitsinermut ilaassapput inuussutissarsiummik sungiusarneq aamma inuussutissarsiutinut ilinniarfinnut ikaarsaarnissaq kiisalu inuussutissarsiutinut ilinniarfitaanernullu ilitsersuineq siunnerfiussalluni. Taamaattorli suliniutit pineqarput Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi misileraanissaq pillugu aalajangersakkamut ilaasinnaangitsut, tak. tassani § 28.

Aammattaaq naliliineq tassaalluni kommunit eqqaaneqartut qitiutitaanni pisariaqartitsinerit asseqanngitsuunatik, annertuutigulli nunami kommunini tallimani tamani atuullutik. Atuarfimmi sulinermut inuussutissarsiutinullu sammisumik atuartitsineq pillugu apeqqut taamaattumik aamma politikikkut ataqatigiissaarisuni Naalakkersuisut borgmesterillu

akornanni oqallisigineqarsimavoq. Aammattaaq allannguutissatut siunnersuut IMAK-imut oktobarip 13-iani 2025-mi saqqummiunneqarsimavoq.

Siunnersuummi matumani atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaata atuuttup allanngortinneqarneratigut apeqqutit pineqartut sammineqarput.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

a) Inatsisit atuuttut

Inatsit atuuttoq tassaavoq Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 3. december 2012-imeersoq, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 9, 19. november 2021-meersukkut kingullermik allanngortinneqartoq, tak. Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 19, 27. april 2023-meersoq pillugu inatsimmut nalunaarut.

Atuarfimmud naleqqiullugu kommunalbestyrelsip pingaarnertigut pisussaaffii Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 43, imm. 1-imi takuneqarsinnaapput. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq atuarfik tassaasoq kommunit suliassaat, kommunalbestyrelsilu kommunimi atuarfeqarfimmud pingaarnertut akisussaalluni. Tassunga peqatigitillugu kommunimi meeqqat atuartinneqartussaataasut meeqqat atuarfiannut allatsinnissaat imaluunniit meeqqat atuarfianni nalinginnaasumik piumasaaqatitut naleqquttumik atuartinneqarnissaat kommunalbestyrelsit nakkutigisassaraat.

Aammattaaq Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 4-mi aalajangersarneqarluni atuarfik tassaasoq ukiuni qulini ingerlanneqassasoq, pingasunik alloriarfeqartoq ukiuni pingasuni nukarlerni, ukiuni sisamani akullerni ukiunilu pingasuni angajullerni.

Aammattaaq § 5, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni alloriarfinni ataasiakkaani atuartut klassinut ukioqatigiiaanut imaluunniit ukioqatigiiaanngikkaluanut agguanneqassasut atuartitsissutinilu ataasiakkaani atuartitsissutinillu akimuilluni ingerlatitsiffiusuni ingerlaqatigiinnilu nikerartuni, alloriarfimmu pineqartumi klassinit ataasiakkaanit arlalinnilluunniit atuartulinnik katitigaasuni atuartinneqassallutik, atuartut ataasiakkaat ilikkagassatut anguniagassanut naleqqiullugu pisariaqartitaat soqutigisaallu aallaavigalugit.

Tamatuma saniatigut aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaani aalajangersarneqarluni atuartitsineq qaffasissutsinik tunngaveqassanngitsoq.

Aammattaaq § 5, imm. 2-mi aalajangersarneqarluni atuartut ukiutigut agguarneri tamatumunnga pissutissaqartitsippata atuartut alloriarfinni assigiinngitsuni klassini immikkoortunilu aaqqissuunneqarsinnaasasut aaqqissuussinerlu qaffasissutsinik tunngaveqartariaqanngitsoq.

Peqatigisaanik § 7, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni atuartunut atuartitsiviusussap sivirususissaa minutsit 60-ikkaarneri tunngavigalugit ukiumut aalajangersarneqassasoq.

Tamatuma saniatigut § 7, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq nukarlerni atuartut piffissami atuartinneqarnerat ukiuni pingasuni tamani ukiumut ikinnerpaamik tiimit 700-ussasut, akullernilu ukiut sisamaanni piffissami atuartinneqarnerat sivikinnerpaamik tiimit 890-iussasut, ukiut tallimaanni sivikinnerpaamik tiimit 920-ussasut ukiullu arfernanni arfineq aappaanilu sivikinnerpaamik tiimit 970-iussasut. Kiisalu aalajangersakkami aalajangersarneqarluni angajullerni atuartut pinngitsoorani atuartitsissutini, ukiut atuartitsiffiusut arfineq pingajuanni minnerpaamik tiimit 880-ini, ukiut atuartitsiffiusut qulingiluaanni minnerpaamik tiimit 910-ni kiisalu ukiut atuartitsiffiusut qulinganni minnerpaamik tiimit 920-ni atuartinneqartassasut.

Aammattaaq § 7, imm. 3 aamma imm. 4-mi aalajangersarneqarluni immikkoortuni atuartut amerlassusii tamatumunnga pissutissaqartitsippata § 7, imm. 2-mi malittarisassat saneqqunneqarsinnaasut aamma ukiumi atuartitsiviusumi sapaatit akunnerinut aamma sapaatip akunnerani ulluni atuartitsiviusunut atuartut piffissami atuartinneqarnerisa akunnaatsumik agguarneqarnissaat qulakkeerneqassasoq.

Inatsisartut inatsisaanni § 8, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq ukioq atuarfiusoq aggustip aallaqqaataani aallartittassasoq, ullullu atuarfiusussat 200-niit 240-nut amerlassuseqassallutik, atuartitsinerlu sapaatip akunnerata ulluini siullerni tallimani imaluunniit ulluini siullerni arfinilinni ingerlanneqassasoq.

Aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq immikkut aaqqissukkanik pikkorissartitsilluni ingerlatsinermi, atuartitsissutit akimorlugit ingerlatsinermi, sammisanillu aalajangersimasunik qulequtsiilluni, piareersariikkanik anguniagaqarluni, periutsillu taakku assigisaannik atuartitsissutinik ingerlatsinermi, atuarfiit sapaatip akunneranut ulluni tallimani atuartitsiffiusartut sapaatip akunnerisa ulluisa arfernat atuartitsivigisinnaagaat. Taamaattoqassappat atuarfik ukiup atuarfiusup aallartinnissaa sioqqullugu tamanna pillugu pilersaarusioreersimassaaq.

Tamatuma saniatigut § 8, imm. 3-mit takuneqarsinnaavoq atuartitsineq sivikinnerpaamik sapaatit akunnerini 36-ini sivilunerpaamillu sapaatit akunnerini 40-ni ingerlanneqassasoq, aalajangersakkamilu imm. 4-mit takuneqarsinnaalluni sumiiffinni feeriarnissamut pilersaarusi at tunngavigalugit feeriarnissamut pilersaarut pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaassasut.

Peqatigisaanik Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 9-mi aalajangersarneqarluni atuartitsinermi oqaatsit tassaasut kalaallit oqaasii aamma qallunaat oqaasii, tuluillu oqaasii atuartut oqaatsinik ilinniarnerinut atatillugu aamma atuartitsinermi oqaasiusinnaasut.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 10, imm. 1-imi atuarnep ingerlanerani tamarmi atuartitsissutit qanitariissut killilerneqarput. Aalajangersagaq taamaalilluni pingaarnertut

sammisarineqartunut agguarneqartunut atuartitsissutinut assigiinngitsunut immikkoortiterneqassasut, taamaalilluni atuartitsissutit qanitariissut ataasiakkaat atuartitsissutinik ataasiakkaanik arlalinnik imaqarsinnaallutik. Atuartitsissutit qanitariissut taamaalilluni soqutigisaqarfiusinnaavoq imaluunniit piginnaasaqarfiusinnaavoq annertoq, atuartitsissut ataaseq eqqaanartunilluunniit arlalinnik imaqarsinnaasoq, pingaarnertigut sammisat iluini immikkoortiterneqarsinnaasut.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq alloriarfinni tamani, atuartitsissutinut ataasiakkaanut immikkoortiterilluni aamma immikkoortiterinani, atuartitsineq pissasoq, tak. §§ 11 - 13 sammisassat makku iluanni:

- 1) oqaatsit, tassaallutik kalaallit oqaasii, qallunaat oqaasii, tuluit oqaasii kiisalu allamiut oqaasiisa pingajui,
- 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.
- 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu,
- 4) inuttut ineriartorneq, tassaallutik peqqinneq, inooqatigiinnikkut misigissutsikkullu ilikkagaqarniarneq, ilinniagaqarnissamik inuutissarsiutissamillu qinersiniarnermi paasisitsiniaaneq aamma tarnikkut inuttullu inooqatigiinneq pillugu sammisassat, kiisalu
- 5) mernguernartulerinerup iluaniipput atuartitsissutit illumu suliaassanik ilinniarnaq, timersorneq tassani ilaallutik silami sammisaqartarneq, nipilersorneq tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma assassorluni suliat ilusilersuinerlu, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq.

Nr. 4-mi atuuttumi inuttut ineriartorneq atuartitsiffiusutut allanneqarsimavoq, peqatigisaanilli atuartitsissutitut aamma isigineqarluni, peqqinneq, inooqatigiinnikkut misigissutsikkullu ilikkagaqarniarneq, ilinniagaqarnissamik inuussutissarsiutissamillu sammisaqarneq aamma tarnikkut inuttullu inooqatigiinneq pillugu sammisassat ilaallutik.

Nukarlerni atuartitsinerlut naleqqiullugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 11, imm. 2-mit takuneqarsinnaavoq atuartitsinerlu sammisat uku ilaasut:

- 1) oqaatsit tassaasut kalaallit qallunaallu oqaasii,
- 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.
- 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu,
- 4) inuttut ineriartorneq, aamma
- 5) mernguernartulerinerlut ilaapput eqqumiitsuliorneq, timersorneq kiisalu nipilersornermi aamma assassornermi ilusilersuinermilu suliaassat akulerinneri.

Aalajangersakkamut nassuiaatinit aamma takuneqarsinnaavoq siunertaq tassaasoq nukarlerni atuartitsineq annertuutigut atuartitsissutinut agguarneqarnani aaqqissuunneqassasoq ilaatigut atuartitsissutinut assigiinngitsunut, sammisanut suliniutinillu aaqqissuussinernik

ingerlatsiviulluni. Atuartitsissutit imaannik aaqquissuussinermit periuseq tassaavoq atuartitsissutit qanitariissut siammasissumik ilanngullugit nukarlerni atuartitsisoqassasoq, tamannalu atuartitsissutit qanitariissunik atuartitsissutinillu annertusiartortumik killilersuinikkut atuarfimmi atuarnerup ingerlanerani suli agguarneqassallutik.

Aammattaaq imm. 3-mi aalajangersarneqarluni oqaatsinik atuartitsinermit aamma ilassutitut oqaatsinik allanik ingerlataqarluni oqaatsitigut ineriikkiartorneq, oqaatsitigullu atuartitsissuteqarfiusumut aamma oqaatsit allat ilaatinneqarsinnaasut.

Akullerni atuartitsinermit naleqqiullugu § 12, imm. 1-imit takuneqarsinnaavoq atuartitsissutit qanitariissut uku ilaasut:

- 1) oqaatsinik atuartitsinerit tassaasut kalaallit oqaasii, qallunaat oqaasii, tuluit oqaasii kiisalu allamiut oqaasiisa pingajui,
- 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.
- 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu,
- 4) inuttut ineriikkiartorneq, kiisalu
- 5) mernguernartulerinermit ilaapput atuartitsissutit eqqumiitsuliorneq, timersorneq, assassorluni suliassat ilusilersuinerlu, illumi suliassanik ilinniarneq aamma nipilersorneq.

Aammattaaq § 12, imm. 2 aamma 3-mi aalajangersarneqarluni oqaatsitigut atuartitsinermit aamma ilaasinnaasut oqaatsit allat akullernilu atuartut ilinniarnissamik inuussutissarsiutinillu toqqaanissaq pillugu ilitersuunneqassasut.

Angajullerni atuartitsinermit naleqqiullugu § 13, imm. 1-imit takuneqarsinnaavoq atuartitsinermit atuartitsissutit qanitariissut uku ilaasut:

- 1) oqaatsit tassaasut kalaallit, qallunaat tuluilu oqaasii aamma toqqakkatut allamiut oqaasiisa pingajui,
- 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.
- 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu,
- 4) inuttut ineriikkiartorneq, kiisalu
- 5) mernguernartulerinermit ilaapput atuartitsissutit timersorneq aamma illumi suliassanik ilinniarneq.

Inuttut ineriartorneq pillugu aalajangersakkami nr. 4 atuarfik pillugu iluarsaasseqqinnermit 2002-mut atatillugu aalajangersarneqarpoq. Tamanna atuartut nammineq naleqassutsiminni nukittorsarnissaat akisussaaqataanermik ilinniarnissaat aamma nammineq ineriikkiartornerminni ilinniarnerrannilu siunnerfeqartumik sulinissaat pillugu kissaateqarnermik aallaaveqarpoq. Tassunga peqatigitillugu imminut allanillu paasisaqarnissamut sakkut pissarsiarineqassapput. Ilinniartitsissummi sammisani ilaapput soorlu kinguaassiutit pillugit qaammarsaaneq, peqqinnissamik ilinniarneq, ilaqutariinnermi

piginnaasat, sammisallu tarnip pissusaanut inuttullu atugarisanut tunngasut aammalu atuartut inuttut pilersaarusiornissamik suliaqartarnerat ilinniartitsissummi aamma ilaatinneqarput.

Aammattaaq imm. 2-mi aalajangersarneqarluni pinngortitalerineri atuartitsineri fysik/kemi, uumassuseqartulerineq aamma pinngortitaleriffiusumik nunalerineqimmikkut ilaassasut.

Kiisalu imm. 3-mi aalajangersarneqarluni angajullerni atuartut ilinniarnissamut inuussutissarsiummillu toqqaanissaq pillugu ilitersuunneqassasut.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat atuuttoq assersuutigalugu inuussutissarsiorneq pillugu klassinik 9. aamma 10. klassini inuussutissarsiornermut sammisunik pilersitsinissaq pillugu malittarisassanik imaqaanngilaq, isernissamut atuartitsissutitigut tassunga piumasaqaatinik naammassinninngitsunik 10. klassip kingorna inuussutissarsiutinut ilinniagaqalernissamut kajumissuseqartunut atuartunut immikkut siunnerfeqartunik. Inatsisartut inatsisaat taamaalilluni sapaatip akunnera naallugu nalinginnaasumik atuarfimmi atuarinneqarnermut taarsiullugu suliffeqarfimmi sungiusarnissaq imaluunniit suliatigut atuarinneqarnissaq pillugu atuartitsinerup ilaa suliffimmi sungiusarnerulluni imaluunniit atuarfiunngitsumi suliatigut ilinniartinneqarluni aamma atuarfimmi skemami atuartitsissutit ikinnerusunik atuartitsinissamut malittarisassanik imaqaanngilaq.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 14, imm. 1-imit takuneqarsinnaavoq Naalakkersuisut alloriarfinni ataasiakkaani atuartitsineri anguniagassat pingaarnerit aalajangersassagaat aammalu § 10, imm. 1, nr. 1-imiit 3-mut eqqartorneqartuni atuartitsissutini kiisalu atuartitsissutini qanitariissuni § 10, imm. 1, nr. 4-mi 5-imilu taaneqartuni anguniakkat ilanngullugit aalajangersassallugit. Angajullernik atuartitsineri anguniagassat atuarfimmi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartitsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 38, 27. juli 2023-meersumi aalajangersarneqarput:

Imm. 2-mi aamma aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut § 10, imm. 1, nr. 1-3-mi atuartitsissutinut eqqaaneqartunut, aamma § 10, imm. 1, nr. 4 aamma 5-imi atuartitsissutinut eqqaaneqartunut ilikkagassat pilersaarutini suliaqassasut. Alloriarfinni ataasiakkaani atuartitsineri anguniagassat pingaarnerit atuartitsissutillu kiisalu atuartitsissutit qanitariissut siunertaasa saniatigut, takuuk imm. 1, ilikkagassat pilersaarutit imarivaat alloriarfinni ataasiakkaani ilikkagassat anguniagassat, atuartitsineri ilitersuutit aamma nalilersuinissamut ilitersuutit.

Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 1-imi aamma aalajangersarneqarpoq nalinginnaasumik atuartitsineri atuartitsissummi ataatsimi arlalinniluunniit malinnaanissamik ajornartorsiuteqartunut atuartunut ilassutaasumik atuartitsisoqarsinnaasoq, taakku:

1) sivilisnerusunik atuartitaasimannginneri imaluunniit napparsimaneq peqqutigalugu

atuartinneqarsimaneri amigarsimappata,

2) atuarfimmit atuartitsinerup imarisaasigut, periusaasigut annertussusaatigulluunniit, atuarfigiligaanut naleqqiullugu annertuumik allaassuteqartumit nuussimappata,

3) nunatsinnut nuuttuuppata kalaallillu oqaasiinik ilisimasaqariinngippata.

Tamatuma saniatigut Inatsisartut inatsisaanni § 17-imi atuartut kalaallisut danskisulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuinngitsut namminneq oqaatsit ilitsoqqussarisaat atorlugit ilinniartinneqarnissamik neqeroorfigineqarsinnaanerit aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersagaq ”-sinnaasutut-aalajangersakkatut” ilusilerneqarsimavoq, tamannalu pissutigalugu aalajangersakkap pilersinneqarnerani siunnerfigineqartut annikitsuinnaasutut naliliiffineqarsimallutik. Aammattaaq aalajangersakkap imarisaata piviusunngortinnissaanut tunngaviulluni atuartitsisunik piukkunnaateqartunik nassaarnissaq ajornassanngitsoq.

Aalajangersagaq inuit pisinnaatitaaffiit tunngasunut tunngavinnut atassuteqarpoq, taanna naapertorlugu ilitsoqqussaralugu oqaatsit atorlugit paasissutissanik pissarsisinnaaneq, tassunga ilanngullugu ilitsoqqussaralugu aqaatsit atorlugit atuartinneqarneq, inuit pisinnaatitaaffiata tunngaviusutut nalinginnaasumik isigineqarluni, tassa tamanna inuiaqatigiinni piviusumik peqataanissamat tunngaviummat aamma nunat inoqqaavisa pisinnaatitaaffiit qulakkeerinnimat.

Peqatigisaanik Inatsisartut inatsisaanni § 18, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni atuartitsinerup aqqissuunneqarnera, tassunga ilanngullugit atuartitseriaatsit suleriaatsillu, periutsit, atuartitsinermit atortut aamma sammisassanik toqqaaneq, atuartitsissutini tamani atuarfiup siunertaannik, alloriarfinni ataasiakkaani siunertanik, atuartitsissutinit ataasiakkaanut atuartitsiffiusunilu siunertanik naammassinnissasoq aamma atuartitsinissamat pilersaarutini allassimasut ilikkagassatut anguniakkat atuartitsinerlu allanngorartinneqassasut, taamaalillutik atuartut ataasiakkaat pisariaqartitaannut tunngavigisaannullu naapertuullutik. Tamatuma saniatigut aalajangersakkami imm. 2 naapertorlugu atuartitsinerup pilersaarusiorneqartarnissaa aamma atuartut tamarmik unamminartitaannik aqqissuunneqartarnissaa atuarfiup aqutsisuata qulakkeertussaavaa.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 28-mi aalajangersarneqarpoq misiligutaasumik suliaqarnissaq siunertaralugu inatsisip matuma kapitaliata pingajuanni sisamaannilu atuarfiup ilusaanik, annertussusaanik, atuartitsinerup imarisaanik, atuartitsinerup aqqissorneqarneranik piareersarneqarneranillu aalajangersakkanik sanioqqutitsinissaq, atuarfiup siunertaanik ataavartitsinissamat naleqquttoq, Naalakkersuisut akuerisinnaavaat.

Aalajangersakkamat nassuiaatinit takuneqarsinnaavoq suliniutit siunnersuummi aalajangersakkanut ataatsimut arlalinnulluunniit naleqqutinngitsut aalajangersakkami piviusunngortinneqarsinnaatinneqarput. Assersuutigalugu tassaasinnaapput qaffasissutsimi aalajangersimasumi ataatsimi ilinniartitsissummik nutaamik ilanngussineq, klassit akornanni holdiliorneq imaluunniit ungasianiit atuartitsinerup kinguneranik nikingassutit.

Piomasagaataavorli nikingassutit utaqqiisaasumik aaqqiinerussasut aallartinneqannginnerannilu Naalakkersuisunit akuerineqassasut. Inuussutissarsiutinut sammisunik 9. aamma 10. klassinik pilersitsinissamut periarfissaq pillugu apeqqummut tunngatillugu maluginiarneqassaaq § 28-mi taamaalilluni aaqqissuussinerit ataavartut ilaatinneqanngitsut. Atuarfik pillugu inatsisini aalajangersakkanik saneqqussineq taamaalilluni suliniutip pineqartup piffissami killeqarneranik tunngaveqassaaq nalinginnaasumillu kingorna naliliiffigineqassalluni. Peqatigisaanik ilanngunneqassaaq misileraaneq pillugu aalajangersakkap atorineqarnerani atuarfiup siunertaa tunngavigisaalu, Inatsisartut inatsisaanni § 2 naapertorlugu, saneqqunneqannginnissaat tunngaviusussaavoq.

Inuussutissarsiutinut sammisunik 9. aamma 10. klassinik pilersitsisoqarneratigut saneqqussinerit, sapaatip akunnerani ulluni arlalinni atuartitsineq assersuutigalugu suliffimmi sungiusarnermik taarserneqarluni, taamaattumik nalilerneqarpoq Inatsisartut inatsisaanni § 28-mi tunngaviusut iluanniissinnaanngitsoq.

Aammattaaq inatsimmi atuuttumi § 30, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni atuartitaasussaataitanerup nassataraa atuarfimmi atuartitsinermut imaluunniit atuartinneqarnermut allamut atuarfimmi nalinginnaasumik piomasasunut nallersuuttumut peqataanissamut pisinnaatitaaneq pisussaataitanerlu. Aalajangersagaq § 43, imm. 1 oqaaseqatigiinnit ilassuteqarpoq, tassani takuneqarsinnaalluni kommunalbestyrelse kommunip atuarfeqarfii qullersaalluni akisussasoq kommunimilu meeqqat atuartitaasussaataitasut tamarmik atuarfimmu allatsinnissaat imaluunniit atuarfimmi nalinginnaasumik piomasarisasunut nallersuuttumik atuartitaanissaat nakkutigissallugu.

Aammattaaq § 31, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni atuartitaasussaataitaneq aallartissasoq atuarnerup aallartinnerani qaammatisiutit malillugit ukiumi meeqqap arfinilinnik ukioqalerfiani, taamaatissallunilu atuartup ukiuni qulini ataavartumik atuartinneqareerneratigut.

b) Siunnersuutigineqartoq

Inatsisip allanngortinnerani siunertaq tassaavoq tamakkiinerusumik sammisumik sulinerullu qaninnerusumik atuarfimmik qulakkeerinissaq, atuartut nukarlerni oqaatsitigut matematikkimilu piginnaasaat nukittorsarneqarlutik peqatigisaanillu angajullerni piviusorsiorlumik kajumissaasumillu ilinniartitsinissamik neqeroortoqarluni. Siunnersuut immikkoortunut pingaarnernut marlunnut avinneqarsinnaavoq. Tassani pineqarpoq nukarlernut (1.-3. klassit) iluseq nutaaq, atuartut akornanni annertunerusumik ataqatiginneq, atuartitsissutinut pitsaannerusumik itisiliinissaq atugarissaarnerullu annertusinissaa siunertaralugit atuartitsissutit ikilineqarlutik aamma angajullerni (9.-10. klassit) kommunini inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussisoqarneratigut inuussutissarsiutinut sammisumik ingerlataqarnissamut periarfissaq eqqunneqarluni.

Siunnersuut taamaalilluni aalajangersakkanik nukarlerni atuartsissutit malunnaatilimmik ikilinerinik imaqarpoq. Peqatigisaanik nukarlerni atuartsissutit arfineq marluutillugit atuartsissutini iluseq nutaaq siunnersuutigineqarpoq. Siunnersuutip siunertaa tassunga atatillugu tassaavoq kalaallit oqaasiini ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartsinerup, atuarnerup, allannerup, kisitsinerup nukittorsarnissaat kiisalu atuartsinermi pitsaanerusemik ataqatigiinnermik, itisiliinissamat pitsaassutsimillu pilersitsinissaq. Tassunga atatillugu anguniagaq tassaavoq atuartut siusissukkut piginnaasanik pingaarnernik ilikkagaqarnissaat peqatigisaanillu atuarfimmi toqqissisimanerulerlutillu atugarissaarnerulerlutik.

Kalaallit oqaasii 1. klassimiit atuutilissapput nukittorsarneqarlutillu, qallunaat tuluillu oqaasii aatsaat 4. klassimiit atuartsissutaasussat atulersinneqassapput kalaallit oqaasiini piginnaasat nukittorsarnissaasa qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu kalaallit oqaasiini tiimit ikinnerussallutik, taamaalilluni pingaartumik tuluit oqaasiinut naleqqiullugu qaqugukkulluunniit oqaatsit atugaanerulerlutik. Qallunaat oqaasii tuluillu oqaasii nukarlerni aallarniutitut atuartsissutaassapput.

Ilusiliami piginnaasat tunngaviusut erseqqissumik salliutinniarneqarput peqatigisaanillu atuartut atugarissaarnerat tamatigoortumillu inerikkiartornerat ikorfartorneqarluni.

Aammattaq atuartsissut "Inuttut inerikkiartorneq"-up taaguutaa imarisaalu alloriarfinni tamani allangortinneqassaaq. Atuartsissut siunissami taaguuteqalissaaq "inuunerinneq" aamma atuartsissutip taamatut taaguuteqartup saniatigut aamma atuartsissutit timersorneq silamilu sammisaqartarneq ilaassallutik. Tassunga atatillugu siunniunneqarpoq atuartsissummik nutaamik "inuunerinneq" pilersinneqassasoq nammineq naleqassuseq, tarnikkut peqqinneq, qajannaatsuuneq, ataatsimoorneq kinaassutsimillu pilersitsineq il.il. atuartsissummi tassani immikkut nutaatut atuartsissutaalerlutik.

Tamatuma nanginnerani siunnersuutigineqarpoq maannakkut atuartsissut timersorneq, tassunga ilangullugu silami sammisaqartarneq, atuartsissutip maannakkut mernguernartulerinermi inissisimaneranut taarsiullugu atuartsissummi inuunerinnermiilissooq. Peqatigisaanik atuartsissutip taaguutaa timersornermut silamilu sammisaqartarnermut allangortinneqassaaq.

Kiisalu siunnersuut malittarisassanik imaqarluni atuartunut taamatut pisariaqartitsisinnaasunut sulinermut qaninnerusemik atuarsinnaaneq periarfissaalersillugu. Tassani pineqarpoq tamanna pillugu Naalakkersuisunut qinnuteqarnerup kingorna inuussutissarsiorneq pillugu klassinik inuussutissarsiornermut sammisumik ingerlataqarnissamik kommunit neqerooruteqalersinnaallutik.

Nukarlerni (1.-3. klassit) ilutsimut nutaamut tunngasoq

Atuartsinerup annertussusia eqqarsaatigalugu ullunut 180-iniit 200-nut agguarlugit allangortinneqarpoq, § 8, imm. 1-imi nukarlernut sapaatip-akunnerata ulluinni siullerni tallimani imaluunniit arfinilinni ullut 200-niit 240-nut taarsiullugu. Peqatigisaanik § 8, imm.

1-imit takuneqarsinnaavoq ullut atuarfiusut ikilisinneqarnerini akullerniittut angajullerniittullu ilaatinneqanngimmata, taakkunani ullut atuarfiusut sulii 200-240-ussallutik.

Nukarlerni atuartitsissutit ilusiisa nutaat saqqummiunneqarnerisa peqatigisaanik § 10, imm. 1-imi taakku allassimaneri atuartitsiffiusut killilerneqarnerisa allanngortinneqarnissaat pisariaqalersimavoq. Tassani paasineqarpoq pingaarnertigut atuartitsiffiusut iluini atuartitsissutit qanitariittut ataatsip imaluunniit arlallit ataatsimoortinneri. Peqatigisaanik maluginiarneqarpoq § 10, imm. 1, nr. 1-5-imi atuartitsissutit ataasiakkaat allanneqarnerisa assiginngimmagu atuartitsissutit taaneqartut alloriarfinni tamani imaluunniit atuaqatigiinni nikiffiusuni tamani ilaassasut, tassa alloriarfinni assigiinngitsuni eqqaaneqartut aalajangersakkat malillugit tamanna naliliiffigineqassamat, tak. §§ 11-13.

Atuartitsissutit ataatsimoortut pineqaratik atuartitsissut qanoq ilinerani atorneqarnerisooq erseqqissaanissaq siunertaralugu atuartitsissutit isaasalerlugit allanneqarput. Eqqarsaatigineqarsimavoq atuartitsissutini oqaatsit aallartinneri angisuummik allannissaat, tamannali pisimannigilaq, tassami atuartitsissutini oqaluutit nalinginnaasut atuartitsissutit piginnaasaat pineqarmata.

Oqaatsit amerlassusiinut tunngasoq § 10, imm. 1-imi nr. 1 Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut naleqqiullugu allanngortinneqanngilaq. Aalajangersakkami nr. 1-imi takuneqarsinnaavoq oqaatsit amerlassusaat neqeroorutigineqartussamik allamiut oqaasiisa pingajuannik ilaneqassasut. Taaguutip ”allamiut oqaasiisa pingajui” atorneqarnera kalaallit oqaasiisa nunatsinni pisortatigoortumik oqaasiunerat tunngavigalugu isigineqassaaq, takuuk Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat oqaatsit pillugit inatsit tak. § 20 nr. 473, 12. juni 2009-meersoq, aammalu Oqaatsinik politiki pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7, 19. maj 2010-meersumi § 3, imm. 3 malillugu qallunaat oqaasii pisortani atorneqarsinnaallutik. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq siusinnerusukkut Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi ersittut qallunaat oqaasiinik ilinniartitsinissaq pillugu aalajangersakkanik Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsit imaqqanngimmat. Aamma Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 20-mut nassuiaatinit takuneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni oqartussat isumaqartut inuiaqatigiinni pisinnaasaqarluartuni nunarsuarmilu qanilliarnerujartorfiusumi oqaatsinik arlalinnik piginnaasaqarneq pingaaruteqartorujussuusoq. Taamaammat kalaallit atuartut Kalaallit Nunaanni avataanilu ingerlaqqillutik ilinniarnissamut suliffeqarnissamullu piginnaasanik qaffassaanissaat siunertaralugu oqaatsinik allanik aamma ilinniartitsisoqartarpoq. Tamanna tunngavigalugu kalaallit oqaasiinut tunngatillugu qallunaat tuluillu oqaasii allamiut oqaasiisa siulliattut aappaattullu isigineqarput.

Nr. 2-mut naleqqiullugu eqqaaneqarsinnaavoq atuartitsissutaasumut kulturimik inuiaqatigiinnullu sammisaqarnermi ilaammata atuartitsissutit inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq, upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.

§ 10, imm. 1-imi nr. 3, atuartitsissutit matematikki pinngortitalerinerlu, Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 1, nr. 3-i atuuttumut naleqqiullugu allangortinneqanngimmata.

Nr. 3 eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq pinngortitamik atuartitsissummut ilaammata fysik kemilu, uumassuseqartulerineq aamma pinngortitaleriffiusumik nunalerineq, ulloriarsiorneq teknilogilu, aammalu angajullerni ilinniartitsissutini pingaarnerni atuartitsissutit agguataarlugit atuartitsineq ilaasoq, tak. § 13, imm. 2.

Nr. 4-mi atuartitsissut inuunerinnermi atuartitsissutaavoq nutaajusoq atuartitsissummi inuttut inerikkiartornermut taarsiullugu siunnersuummi saqqummiunneqartoq. Aammattaaq atuartitsissutip ”Inuttut inerikkiartorneq”-up taaguutaa imarisaalu alloriarfinni tamani allangortinneqassaaq. Atuartitsissutip assinganik taaguuteqartup saniatigut atuartitsissummut aamma ilaapput timersorneq silamilu sammisaqarneq, taamaattumik taaguutip timersornerup ataaniittut, tassunga ilanngullugu silami sammisaqarneq nr. 5-imi atuartitsissummit mernguernartulerinnermut ilaajunnaarluni.

Atuartitsissummi nutaamiipput inuunerinnermi, nammineq naleqassuseq, tarnikkut peqqinneq, qajannaatsuuneq, ataatsimoorneq kinaassutsimillu pilersitsineq il.il. atuartitsissummi tassani immikkut nutaatut atuartitsissutaalerlutik. Atuartitsissummut aamma ilaassapput imminut allanillu paasinninnissamut sakkut. Tamatuma saniatigut atuartitsissummut aamma ilaassapput inuttut inerikkiartorneq pillugu atuartitsissummi atuuttumi sammineqartut. Tassani sammisani pineqarput soorlu kinguaassiutit pillugit qaammarsaaneq, peqqinnissamik ilinniarneq, ilaqutariinnermi piginnaasat, sammisallu tarnip pissusaanut inuttullu atugarisanut tunngasut aammalu atuartut inuttut pilersarusiornissamik suliaqartarnerat.

Atuartitsissutip timersornerup silamilu sammisaqarnerup atuartitsissutitut taakkununga inissinneqarneranut pissutaavoq atuartut timi atorlugu ingerlataqarlutik peqataasarnerisa assigimmagu timikkut tarnikkullu peqqinnarnerusumik inuulernissamut tamatuma tunngavissiiinera. Aalanikkut timi nukittunerulersinneqarpoq, qasujaassuseq pitsaanerulersillugu nappaatillu inuunermi pissusilersuutinik pissuteqartut akiortarlugit. Qularutissaanngilarli timersornikkut timigissarnikkullu ingerlataqartup tarnikkut peqqissuseq aamma pitsaanerulersittarmagu ilaatigut uippakajaarneq annikinnerulersillugu, pitsaaneruserusumik sinittoqartarluni aamma inuulluataarnermik oqimaaqatigiinnermillu pingaarnertigut misigisaqalersitsilluni. Tamatuma atuartut ilinniartuunerme inersimasutullu inuulernissamut ikaarsaariarnermi aqqusaarsinnaasaat tatisimaneqarnerup isumaginissaanut aallaaviatigut atuartut nukittulersittarpai. Timersorneq aalanerlu taamaattumik inooqataanertut inuttullu inerikkiartornermut isigineqarsinnaapput, atuartut pingaarutilinnik piginnaasaqalerlutik assersuutigalugu pissuserinneq, siunnerfeqarneq, qasujaassuseq aamma imminut ataatsimoornermullu akisussaassuseqarluni suleqatigiissinnaaneq. Taamaattumik timersornerup silamilu sammisaqarnerup atuartitsissutip inuunerinnerup ataani atuartitsissutitut inissinneqarnera pissusissamisoorluni.

Mernguernartulerinerup iluaniipput atuartitsissutit illumi suliaassanik ilinniarneq, , nipilersorneq tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma assassorluni suliaassat ilusilersuinerlu, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq.

Tamannali nukarlernut naleqqiullugu atuutissanngilaq, atuartitsissutit nipilersorneq tassunga ilanngullugu erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassunga ilanngullugu illuliortaaseq, aamma assassorluni suliaassat ilusilersuinerlu, tassunga ilanngullugit sananeq assassornerlu atuartitsissummi nutaami katersorneqassapput taaguuteqartoq pilersitsinermik atuartitsineq, tak. § 10-mi imm. 2 nutaaq. Atuartitsissutit immikkoortut eqqaaneqartut nukarlerni atuartitsissummut ataatsimut katersornerinut pissutaavoq nukarlerni atuartitsissutit amerlassusiisa ikilisinneqarnissaannik pingaarnertigut anguniagaqarneq.

Siunnersuummi nr. 4-mi § 10, imm. 2-p oqaasertalernera aallaavigalugu aamma inerniliisoqarsinnaavoq illumi suliaassanik ilinniarneq nukarlerni atuartitsissutinit peerneqartoq. Illumi suliaassanik ilinniarnep peerneqarnera aamma nukarlerni atuartitsissutit amerlassusiisa ikilisinneqarnissai pillugit pingaarnertigut anguniagaqarnermut atatillugu isigineqassaaq.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi nukarlerni atuartitsissutigineqartut atuartitsissutit pillugit § 11-mi allannguinerni aalajangersagaq imm. 2 pineqarpoq.

Atuartitsissutit agguarnerinut naleqqiullugu aamma oqaatigineqassaaq alloriarfinni ataasiakkaani atuartitsissutit aalajangersimasumik agguarneri § 14, imm. 2 naapertorlugu atulersinneqartunit atuartitsinissamut pilersaarutinit malittarisassaqartinneqarmata.

Siunnersuutigineqarpoq atuartitsissutit uku nukarlerni ilaatinneqassasut, tak. § 11, imm. 2:

- Kalaallit oqaasii - pingaarnertut oqaatsit nukittorsarneqassaaq tiimit amerlanerulerlutik.
- Matematikki - kisitsisinik paasinnineq ajornartorsiutinillu aaqqiinerit isiginiarlugit atuartitsissutit tunngaviusut nukittorsarneqassaaq.
- Timersorneq silamilu sammisaqarneq - aalaneq, atugarissaarneq, timimik ilisimasaqarneq attuumassutillu pingaartillugit.
- Pilersitsinermik atuartitsissut - atuartitsissutit nipilersorneq tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma assassorluni suliaassat ilusilersuinerlu, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq.
- Atugarissaarneq qajannaatsuunerlu pillugit ”inuunerinneq” pillugu atuartitsissut nutaaq - atuartitsissut immikkoortoq nutaaq, atuuttumut ”Inuttut inerikkiartorneq”-mut taartaasoq. Atuartitsissuteqarfik atuartitsissullu ”Inuttut inerikkiartorneq” taaguutaa allanngortinneqarpoq, atuartitsissutillu imaa allanngortinneqassalluni aamma

nammineq naleqassuseq, tarnikkut peqqinneq, qajannaatsuuneq, ataatsimoorneq kinaassutsimillu pilersitsineq aallunneqassallutik. Taamatulli allannguinermi nukarlernut taamaallaat killeqartinneqassanngilaq, tassa inuttut inerikkiartorneq pillugu atuartitsissut alloriarfinni tamani pingasuusuni inuunerinnermik taarserneqarmat.

- Qallunaat oqaasii aallarniutitut atuartitsissutitut
- Tuluit oqaasii aallarniutitut atuartitsissutitut

Siunnersuutip taamaalilluni assigaa tuluit oqaasiisa nukarlerni peerneqarnerat, nukarlernili tuluit oqaasii aallarniutitut atuartitsissutigineqartalernerat. Allannguinermi tuluit oqaasii pingaartinneqarunnaarsinneqanngillat, kisiannili periusissiornikkut atuartitsissutip nukittorsarnissaanut atatinneqarluni. Siunertaq tassaavoq atuartut tuluit oqaasiinik atuartinneqarmissaat sioqqullugu atuartut atuarnermi, allannermi kisitsinermilu kiisalu kalaallit oqaasiini matematikkimilu tunngaviisa nukittunerulersinnissaat. Tamatuma peqatigisaanik qulakkeerneqassaaq tuluit oqaasii oqaatsit sukkasuumik siuariartorsinnaaneri pissutigalugu kalaallit oqaasiinik inangiinninnissaat.

Misilittakkat takutippaat atuartitsissutininik amerlasuunik siusissukkut atulersitsineq ilaannakuusunik pilersitsisinnaammata atuartullu itisiliinissaat akornuserlugu. Atuartitsissutit tunngaviusut nukarlerni katersornerisigut nukittorsarnerisigullu akullerni atuagarsornikkut qaffasissumik tuluit oqaasiinik piginnaasaqalernissaannut atuartut pitsaanagerusumik piareersimaffigilersissinnaavaat. Taamaaliornikkut naalakkersuisoqatigiinnermi isumaqatigiisummi siunniussat isumagineqassapput, tassa tuluit oqaasiinik atuartitsineq pitsaassutsikkut tiimillu amerlassusiisigut piviusumik kivinneqassammat klassini alloriarfinnut arlalinnut siaruartinnissaat kisiat pinnagu.

§ 11, imm. 2, nr. 1 allanngortinneqarpoq, kingorna nukarlerni oqaatsit pillugit atuartitsissummi taamaallaat kalaallit oqaasii siunissami nalinginnaasumik atuartitsissutaasussatut sammineqalerlutik. Tamatuma aamma kingunerisaanik qallunaat oqaasiisa nukarlerni atuartitsissutaasussatut peerneqarnerat, kisiannili nukarlerni aallarniutitut atuartitsissutitut neqeroorutigineqassalluni soorlu tuluit oqaasii assigialugit, atuartitsissutit amerlassusiisa ikilisinneqarmissaat pillugu pingaarnertigut anguniakkamut naapertuuttumik peqatigisaanillu nukarlerni kalaallit oqaasiisa annertunerusumik aallunneqarlutillu salliutinneqalerlutik. Tassunga oqaatigineqassaaq qallunaat oqaasii ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinertut neqeroorutigineqarsinnaammata, tak. siunnersuummi § 17.

Oqaatigineqareersutut qallunaat oqaasii tuluillu oqaasii oqaatsit nukarlerni aallarniutitut ilanngunneqassapput assersuutigalugu oqaatsinik sungiusaatigalugu pinnguarnikkut. Tamanna isumaqarpoq nukarlerni sammisassaqtitsinerit meeqqat oqaatsinik paasisimasaqarnerat, oqaatsit taaneqarneri, grammatikkimik aamma atuarusussuseqalernissaannut nukittorsaatut, sammisassaqtitsinikkut kajumissaarissapput. Tassunga ilanngullugit rim/rimser-it, oqaluttualiorneq, oqaatsit atorlugit ingerlaarneq aammalu oqaatsit atorlugit aalaneq oqaatsinik tigusineq nuannersunngortinniarlugu. Pinnguarneq qitiussaaq atuartut atuartitsinermi iluaquteqarluarnissaannut.

Kiisalu siunnersuummi nr. 3-mit takuneqarsinnaavoq atuartsissut kulturi inuiaqatigiilerinerlu atuartsissutit inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu, Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 11, imm. 2, nr. 2-mi takuneqarsinnaasut, aalajangersakkamit peerneqarmata. Tamanna nukarlerni atuartsissutit amerlassusiisa ikilisinneqarnissaat pillugu siunnersuummi pingaarnertut anguniagaqarnermut atatillugu pivoq.

Tamatuma saniatigut atuartsissummut matematikki aamma pinngortitalerinermut tunngasumi aalajangersakkami atuartsissut matematikki kisimiilissaaq. Tamatuma assigiinnarpaa nukarlerni atuartsissutit ikilisinneqarnissaat pillugu anguniakkamut atatillugu atuartsissutip pinngortitalerinerup nukarlernit peerneqarnera.

Naalagaaffinngoriartorneq pillugu apeqqummut naleqqiullugu oqaatigineqassaaq aalajangersakkani ataasiakkaani oqaasertat allanngortinnerisigut tamanna sunnuteqanngimmat, tassa siunniussami nalagaaffinngoriartorneq atuartsinermut akuutilernissaa, piviusumik atulersikkuminaassinnaasooq atuartsissut avissaartinngikkaluarlugu. Naliliisoqarpoq naalagaaffinngoriartorneq atuartsissutit immikkoortutut pilersinneqarnera atuartut ulluinnaanni ilinniarnerrannilu piviusumik tunngavilerneqanngitsumik piumasarineqartutut iluseqalersinnaanera. Atuartsissummi immikkoortut soorlu kulturikkut oqaluttuarisaaneq, oqaluttuat, oqaluttuatoqqat, kinaassuseq, tarnikkut peqqinneq akisussaassuseqarnerlu atuarfiup siunertaanut annertuumik attuumassuteqartutut nalilerneqarmata, taamaattumik taakku iluaqutaasumik atuartsissutini assigiinngitsutigut ilaatinneqartariaqarlutik.

Taamaaliornikkut sammineqartut tamakkiisumik sammitinneqartumut ataqaatigiissumik ilanngunneqarsinnaapput, kalaallit pingaartitaat, oqaluttuarisaanerat, oqaasii inuiaqatigiinnillu paasinnineq kinaassutsimik, nammineq naleqarnermik qajannaatsuunermillu atuartut inerikkiartorerinut atassuserneqarsinnaallutik. Tamanna tunngavigalugu nunap inuisalu pilersikkiartorerat atuartsissutini tamani atuartsinermi ilaalluni immikkoortutut ilaassasooq siunnersuutigineqarpoq.

Aammattaaq Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 17-ip allanngortinneranik siunnersuut imaqarpoq. Qallunaat oqaasiisa nukarlerni atuartsissutaassussatut peerneqarnerannut atatillugu kalaallit oqaasiisa salliutinneqarneri pillugit siunnersuummi pingaarnertigut anguniakkap kingunerisaanik allannguisoqarpoq. Tassani atuartut kalaallisut danskisulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuinngitsut namminneq oqaatsit ilitsoqqussarisaaq atorlugit ilinniartinneqarnissamik neqeroorfigineqarsinnaaneranni kalaallisut oqaatsit peerneqarput. Allannguut isumaqarpoq atuartut tamarmik kalaallit oqaasii atorlugit ilitsoqqussaralugu oqaaseqanngitsut ilitsoqqussaralugu oqaatsit atorlugit atuarinneqarsinnaalernissaat. Tassani aamma atuartut assersuutigalugu danskisut oqaasillit ilaatinneqassapput.

Inuussutissarsiornermut sammisunik aaqqissuussinernut tunngasoq

Aammattaaq atuarfinni inuussutissarsiornermut sammisunik aaqqissuussinernik eqqussinissaq pillugu kissaat akueriniarlugu periarfissanik assigiinngitsunik Naalakkersuisut misissuisimapput. Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaa pillugu siunnersuummut ilaavoq inuussutissarsiorneq pillugu klassini inuussutissarsiornermut sammisunik ingerlatsinissamik kommunit neqerooruteqarnissamik periarfissaqarnerat. Tassani pineqarput aaqqissuussinerit sulinerlut qaninnerusumik atuarnermik atuartut ingerlataqarnissaannik siunertaqarneq aamma inuussutissarsiorlut suliffeqarfiillu qaninnerusumik suleqatiginissaat.

Inuussutissarsiornermut sammisumik atuartitsineq pillugu §§ 13 a – 13 d pillugu siunnersuummi nr. 8-mi malittarisassat siunnersuutigineqartuni pineqarput aalajangersakkat oqartussanut akisussaasunut tamanna pillugu kommunit qinnuteqareernerisigut, qitiusumiit minnerpaaffissatut piumasagaatit aalajangersarneqarsimasut aallaavigalugit sumiiffinni kissaatit pisariaqartitsinerillu naapertorlugit inuussutissarsiorneq pillugu klassinik pilersitsinissaq ajornarunnaarsillugu. Atuarfimmi piumasarineqartunut naapertuuttumik atuartut qaqugukkulluunniit atuartinneqarsinnaanerinik tamanna qulakkeerinnissaaq. Inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinerit taamatut ittut naatsorsuutigineqarpoq kommunit ilaanni neqeroorutigissallugit kissaatigineqartut inuussutissiornermi klassinik taaneqartartunut naapertuuttut, minnerunngitsumik tassunga ilanngullugu Kommune Kujalleq. Aaqqissuussinerit taakku tulliuuttumi erseqqinnerusumik allaaserineqarput.

Inuussutissarsiorneq pillugu klassit, takukkit. §§ 13 a - 13 d:

Siunnersuutigineqarpoq tamanna pillugu oqartussanut akisussaasunut qinnuteqareernikkut sumiiffinni kissaatigisat pisariaqartitallu naapertorlugit inuussutissarsiornermut sammisunik aaqqissuussinernik kommunalbestyrelsit pilersitsinnaassasut. Taamaalilluni inuussutissarsiorneq pillugu klassinut assingusunik aaqqissuussinerni paasineqarpoq, siunnersuummi inuussutissarsiorneq pillugu klassinik taaneqartut, kommunit ilaannit ujartorneqarsimasut. Aaqqissuussinerit, ileqqusumik klassinik atuartitsinerlut sanilliullugu inuussutissarsiorneq pillugu klassini sulianut qanittumi ilinniartinneqarnermik annertunerusumik pissarsiaqarsinnaasutut nalilerneqartunut atuartunut siunnerfilerneqassaput.

Inuussutissarsiorneq pillugu klassit atuarfini suliffeqarfinni sulianik atuartut ilisimasaqalernissaannik periarfissiissaput, tassa 9. aamma 10. klassini atuartut suliffeqarfimmut atassuteqarsinnaammata aamma sulineq pillugu piviusumik misilittagaqalersinnaallutik. Peqatigisaanik aaqqissuussinerni siunertaavoq angajullerni atuartut atugarissaarnerat kajumissusiilu nukittorsarneqassasut, annertunerusumik allanngorarnermik pilersitsillutik aamma atuarfiup suliffeqarfiillu akornanni ikaartarfiliisoqarluni. Aaqqissuussinerit imatut aaqqissuunneqarsinnaassaput atuartut sapaatip akunneranut ulluni ataatsimi, marlunni suliffeqarfimmiissinnaallutik, inuussutissarsiornermut ilinniarfimmiissinnaallutik imaluunniit atuartup atuarfiani aaqqissuunneqartumi suliffimmi sungiusarsinnaallutik.

Suliffimmi sungiusarnej sulinermillu atuartsinermik ingerlataqarnej sulinermik tunngaveqartumik ilinniarnikkut pissaq, atuartut ilinniaqqilernissaannut piareersarlugit atuartullu tamatigoortumik inerikkiartornerannut iluaqutaasumik piginnaasaqalerlutik pisinnaasaqalerlutillu. Suliffimmi sungiusarnikkut sulinermillu atuartsinermik ingerlataqarnikkut periutsinik, atortunik, atortussianik sakkunillu suliaqarnermikkut atuartut sulinermik ilisimasaqalissapput. Aaqqissuussineq aamma atuartunut ileqquusumik atuarfimmi ingerlalluannqitsunut kajumissuseqarnerisa nukittorsarnerinik iluaqutaassaaq.

Aaqqissuussinermi siunertaq aamma tassaavoq inuusuttut amerlanerusut inuusutissarsiutinut ilinniartitaanernik toqqaasinnaalernissaat.

Inuusutissarsiornej pillugu klassinik aaqqissuussinermut aamma ilisarnaataavoq kommunimi inuusutissarsiornej pillugu klassinik aaqqissuussinermup ilusissaanik aalajangersimasumillu imarisassaanik kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangersaasarnissaat. Tassunga atatillugu naatsorsuutigineqarpoq aaqqissuussinermi pineqartut, ukiup atuarfiusup ingerlanerani sapaatip akunnerani ullumi ataatsimi-marlunni atuartut suliffimmi sungiusarnissamut periarfissaqassasut. Tassunga atatillugu naatsorsuutigineqartariaqarpoq sumiiffimmi suliffeqarfiit pisortanilu sullissiviit suleqatigalugit suliffimmi sungiusarnerit aaqqissuunneqartassasut, aamma sinaakkutit, imai nakkutilliinerillu pillugit erseqqissumik isumaqatigiissuteqarnerit qulakkeerneqarlutik.

Peqatigisaanik piunasaqaataavoq 9. aamma 10. klassini atuuttut tiimit amerlassusiinik inuusutissarsiornej pillugu klassinik aaqqissuussinermi naammassinnissasut, tak. § 13 a, imm. 2.

Peqatigisaanik atuartoq nalinginnaasumik atuartsinermut uteqqinnissaminut periarfissaqassaaq, kommunimi aalajangersimasumi aaqqissuussinermik kommunalbestyrelsip qanoq aaqqissuussisimagaluarpalluunniit, tak. §13 a imm. 3.

Aaqqissuussinermik aalajangersimasumik aaqqissuussisoqarsimagaluarpalluunniit piunasaqaataavoq atuartut minnerpaamik matematikkimi, kalaallit oqaasiini, qallunaat oqaasiisa tuluillu oqaasiini atuartinneqartassasut, tak. §13 b, imm. 1. Atuartsineq aamma atuartut ataasiakkaat tunngavigisaannut pisariaqartitaanullu tulluarsarneqarsimassaaq. Aaqqissuussinermi atuartut atuarfimmi naggataarutaasumik naliliinermik naammassisaqarnissamik periarfissiisoqassaaq, kisiannili atuartsineq atuarfimmillu naggataarutaasumik naliliinissamik allatut aaqqissuussisoqarluni. Atuartut atuaqatigisaminnit atuartsissutini ikinnerusuni atuartinneqassapput, taamaattorli minnerpaamik kalaallit oqaasiini, qallunaat oqaasii, tuluit oqaasii matematikkimilu, tak. § 13 b, imm. 1, tassa atuarnerup annertunersaa suliffeqarfinni suliffimmik misiliiffiussalluni, inuusutissarsiutinut ilinniartimmisalluni imaluunniit atuarfiup aaqqissugaani sulinermik atuartsinermik ingerlataqarnermiilluni. 10. klassimi atuartut taamaalillutik sulinermut samminerusumik

atuarlutik atuarfik naammassissavaat, atuartitsissutini kalaallit oqaasiini, qallunaat oqaasiini, tuluit oqaasiini matematikkimilu atuarfimmi atuartinneqarlutik aamma suliffeqarfimmi suliffimmik misiliisarlutik imaluunniit sulinermik atuartitsinermik ingerlataqarlutik.

Peqatigisaanik siunnersuutigineqarpoq 10. klassip naammassineqarnerani atuartup naammassisaani atuartitsissutit allat saniatigut naggataarutaasumik nalilersuilluni oqaloqatigiittoqarneratigut inuussutissarsiorneq pillugu klassimi atuartunut immikkut naggataarutaasumik nalilersuinissaq aaqqissuunneqassasoq, tak. § 13 b, imm. 3.

Aamma inuussutissarsiorneq pillugu klassimik aalajangersimasumik aaqqissuussinissaq pillugu qinnuteqaatip akuerineqarnissaanut piumasagaataavoq qitiusumik atuarfimmi imaluunniit inuussutissarsiutinut ilinniarnermik neqeroorteqartumik ilinniarfeqarfimmik allamik kommunalbestyrelsip isumaqatigiissuteqarsimanissaa, tak. § 13 c, imm. 1.

Aammattaaq atuartut amerlassusii pillugit qitiusumik atuarfimmi imaluunniit ilinniarfeqarfimmik attuumassuteqartumik kommunalbestyrelsi isumaqatigiissuteqarsimassaaq, tak. § 13 c, imm. 2. Nalinginnaasumik klassini atuartut aamma immikkut atuartinneqarnissamik allatigullu immikkut atuartinneqarnissamik ikiorneqartussat innersuunneqarsimasut atuartut inuussutissarsiorneq pillugu klassimik aaqqissuussinermik atuarsinnaassapput.

Aamma suliffeqarfimmi imaluunniit ilinniarfeqarfimmi sunik pisoqarneranik suliffimmik sungiusarfiusumik kommunalbestyrelsi nakkutilliisussaavoq, tak. § 13 c, imm. 3.

Siunnersuut § 13 d-mi oqartussat pillugit aalajangersakkamik imaqarpoq. Oqartussat atorneqarnissaat pillugu apeqqummut naleqqiullugu § 13 d-mut nassuiaatinut innersuussisoqarpoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Nukarlerni atuartitsissutit ikinnerusut, ullullu atuarfiusut ikinnerusunut periarfissaqarneq angajullernilu inuussutissarsiornermut sammisunik ingerlataqalernissamik eqqussinerit Namminersorlutik Oqartussanut naleqqiullugu ataatsimut isigalugu annertuunik aningaasartuuteqarnerinermik kinguneqassasut naatsorsuutigineqanngilaq, kisiannili maannakkut aningaasaqarnikkut sinaakkusiussat iluanni isumalluutinik nuussisoqassalluni.

Taamaalilluni ilinniartitsinissamut nutaanik pilersaarusiornissaq, atuartitsinermi atortussaliornissaq atuartitsissutinullu tamarmiusunut ilinniartitsinermi aningaasanik pisariaqartinneqassaaq.

Peqatigisaanik naliliisoqarpoq inuussutissarsiornermut sammisunik ingerlatsinerit atulersinnissaannik pitsaassusiisalu qulakkeernissaannut kommunit atuarfiillu ikiornissaannut

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmi atuarfinnut siunnersortitut atorfimmik pilersitsisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqassaaq.

Maannakkut naliliineq tassaavoq aningaasartuutit taakku allamut nuussisoqarneratigut pisariillisaasoqarneratigullu maannakkut sinaakkusiussat iluini aningaasartuutit taakku akilerneqarsinnaassasut.

Taakku saniatigut eqqaaneqarsinnaavoq nukarlerni kalaallit oqaasiisa annertunerusumik salliutinneqarneri nammineq atortut kalaallisoortut pillugit aamma GUX-imi qitiusumillu atuarfinni inuussuttunut ilinniartfinni kalaallisut oqaasilinnik ilinniartitsisunik maannakkut pisariaqartitsineramik allannguissanngitsut.

Peqatigisaanik siunnersuut nalilerneqarpoq allaffissornikkut najoqqutassanik nutarterinissaq pisariaqassasoq, pingaartumik nalunaarutit uku pineqarlutik:

- Atuarfimmi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartitsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 38, 27. juli 2023-meersoq
- Atuarfimmi naliliisarneq uppersaasiortarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr 2, 9. januar 2009-meersoq
- Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 9. januar 2009-meersoq
- Atuartitsinerup ingerlanneqarnissaata naammassineqarnissaanut periusissat atuarnerullu nalaani atuarfiup atuartunik nakkutilliinera pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 14. maj 2003-meersoq

Inuussutissarsiorneq pillugu klassinik neqerooruteqarnissamut periarfissaq pillugu siunnersuummi aalajangersakkanut naleqqiullugu allaffissornikkut najoqqutassani allanquinissamik pisariaqartitsineq naatsorsuutigineqarpoq kommuninit neqeroorutigineqartussanut aaqqissuussinernut tunngasuussasut.

Taakku saniatigut oqaatigineqassaaq Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit aqunneqartup ”Kalaallit Nunaanni inuussuttut sulinerat pillugu nalunaarutip nr. 1347 15. December 2005” tulluarsarneqarnissaa pisariaqalersinnaassasoq.

Kommunit eqqarsaatigalugit naliliisoqarpoq allannguutit kingunerisaannik aalajangersimasuni aningaasaqarnikkut kinguneqartitsisoqassasoq. ukunani:

- Nukarlerni atuartitsissutit ikinnerusut, ullullu atuarfiusut ikinnerusunut periarfissaqarneq ingerlatsinermut sulisunullu aningaasartuutit annikillisinnaanerannut isumaqarpoq, aningaasalli atorunnaarneqartut atuartitsinerup pitsaassusianut aamma ilinniartitsisut ilinniaqqinnerinut/piginnaangorsaaqqinnerinut aningaasaliissutigeqqinneqartariaqartut.

- Kommunalbestyrelsi aalajangissappat ullut atuarfiusut ikinnerussasut aningaasat atorunnaarneqartut atuarfinnik ingerlatsivinni sulisutigut isumalluutit allatut aaqqissuunnerinut naleqqiullugu kommunimi aalajangiisoqarnissaanik pingaarnersiuinissamillu pisariaqartitsissapput, tassunga ilanngullugit nukarlerni sulisut qanoq annertutigisumik atorunnaarneqarnerinut tunngatillugu assersuutigalugu atuarfinni paarsinikkut neqeroorutini assigisaanilu isumalluutinik sulii allanik ilasisoqarnissaanik pisariaqartitsinermut matussutaassanersut.

Peqatigisaanik oqaatigineqassaaq inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinerit nammineq aalajangiiffigineqartussaammata siunnersuutillu malitsigisaanik taamaattumik tassunga atatillugu kommuninut aningaasatigut allaffissornikkulluunniit kinguneqartitsisussaanatik.

Siunnersuutip imarisaa ataasiakkaanut tunngatillugu imatut kinguneqassasoq naliliisoqarpoq:

a) Nukarlerni ukiup atuarfiusup sivisussusaa ullut 200-240-nit 180-200-nut sivikillisinneqarnissaannut periarfissaqarnera:

Atuarfiup ingerlatsinera eqqarsaatigalugu ukiup atuarfiusup sivikillinissaa ullut tamaasa eqqiaanernut, illorsuit aserfallannginnerunnerannut immaqalu aamma atuarfinni nerisaqartitsinernut annikitsumik sipaarniuteqarnermik kinguneqarsinnaavoq.

Ukiup atuarfiusup sivikillineranut periarfissaqarneq ilinniartitsisut sulisussaanerannut aallaaviatigut sunniuteqartussaannngitsutut nalilerneqarpoq, tassa ukiumoortumik suliffissaq aalajangersagaammat. Atuartut atuarfimmiitsinnagit ilinniartitsisut piareersarsinnaassapput, ilinniaqqissinnaassapput, inunnik immikkut ilisimasalinnik isumalluutaasinnaasunik suleqateqarsinnaapput, atuartitsinernik nutaanik taakkununngalu atortunik pilersitsisinnaapput kiisalu klassini allani ingerlatanut pisariaqarnerlu naapertorlugu atuarnerup kingorna ornittakkani ikorfartuisinnaassallutik. Tamanna nalinginnaasumik ilinniartitsisunik amigaateqarnermut iluaqutitut isigineqarsinnaavoq, tassa atuartut atuarfimmiinnginneranni atuarfimmi isumalluutit eqaannerusumik atorneqarsinnaassammata.

Ukiup atuarfiusup sivikillineqarsinnaanerata kingunerisaanik meeqqanik paaqqinninnissamik pisariaqartitsinerulernermut atatillugu oqaatigineqassaaq, ulluni skemanit peerneqartussani kommunini paaqqinninnermut neqeroorutit sumiiffimmi naleqqussarneqartariaqassasut, taamaattorli kommunini amerlanerpaanni tamakku 07:00-imiit 17:00-imut ammasarmata allannguut sinaakkutit pioreersut iluanni ataatsimut isigalugu isumagineqarsinnaaneqartussatut nalilerneqarpoq.

b) Atuartitsissutini qanitariinni atuartitsissutillu nutaat:

Atuartitsissutit pillugit suliamut atatillugu ataatsimut isigalugu aningaasartuutit ilassuteqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq, atortussanik atuneq fagini ikinnerusuni kisiannili siammasissuni annertusiartormat. Tamatuma saniatigut faginut atuartitsissutit

siunissami aatsaat akornanni atuartitsinermi aallartisarneqartussanut atuartitsissutit nutarterneqarnissaat naleqqussarneqarnissaallu pisariaqarsinnaavoq.

Inuttut ineriartorneq taarsiullugu inuunerinneq suliassaqaarfittut atuartitsissutitullu atuutilersinneqarpoq, imarisamikkut ilorrisimaarneq, misigissutsikkut piginnaasat, patajaassuseq inooqataanermilu piginnaasat ukkatarineqarlutik. Atuartitsinermi atortunik nutaanik ineriartortitsinissamik pisariaqartitsisoqassaaq, annertunerpaartaali Ilinniusiorfimmut, Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup atuartitsinermut atortunut naqiterivianut, aningaasaliissutit pioreersut iluanni isumagineqarsinnaassasut naatsorsuutigineqarpoq. Aammattaaq naatsorsuutigineqarpoq atortussat pioreersut atuartitsissummut nutaamut pilersitsisumut atorneqarsinnaasut.

Ilinniartitsisut piginnaasaat matumani ilinniartitsisunngorniarnermut ilinniarneq ilinniaqqinnerlu eqqarsaatigalugit suliassaqaarfiit atuartitsissutillu nutaat pilersinneqarnerisa kingunerisaanik sivikitsumik ilinniaqqittariaqarnermik pisariaqalersitsissaaq, ingammik atassuteqarnermut, ilorrisimaarneq pillugu perorsaanermut klassimilu aqutsinermut atatillugu. Tamannali Ilinniartsitsinermik Ilisimatusarfimmi aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmi piginnaanngorsaanermik ineriartortitsinissamut sinaakkusiunneqartut iluanni isumagineqarsinnaassasooq naatsorsuutigineqarpoq. Suliassaqaarfik atuartitsissullu ”inuunerinneq” ilinniartitsisunngorniarluni ilinniartitaanermut sunniuteqassanngitsoq naatsorsuutigineqarpoq, tassa suliassaqaarfimmut atuartitsissumullu pioreersumut, inuttut ineriartornertut taaguuteqartumut, assingukannermat.

Inuunerinnermi atuartitsinerup aqqissuussaanera inuttut ineriartornermut assut assingussasooq naatsorsuutigineqarpoq, taamaattorli aqqissugaanerusumik anguniagaqarfiunerusumillu ingerlatsisoqartalissalluni, tamannalu nuna tamakkerlugu assigiinnerusumik atuutilersitsinermut ikorfartuisinnaassalluni.

Nipilersornermut tunngasunik allannguutit aamma atuartitsissut nutaaq ”pilersitsinermut atuartitsissut” eqqarsaatigalugit atuartitsissutit atuartitsissutimi nutaami ataatsimoortinneqarnissaat tigussaasumik kinguneqassasooq naatsorsuutigineqanngilaq. Ataatsimut isigalugu pingaaruteqarpoq, suliassaqaarfik atuartitsissutit assigiinngitsut akornanni aqqissuunneqassasooq tigussaasumillu iliutsinut tunngaveqassasooq, tassani atuartut ulluinnaat, silamiittarnerat silarsuarmillu paasinnittariaasiat aallaavigineqarlutik. Tamanna atuartitsissummi qanoq pitsaanerpaamik tapersersuisussanngorlugu aqqinneqassanersoq suliatigut perorsaanikkullu tunngasunik ineriartortitsinermi ilaatinneqassaaq. Tamatuma saniatigut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, assersuutigalugu kalaallisut ilinniartitsinermi nutaaliarluni atuartitsissutit allat peqatigalugit suli ilinniartitsisoqarsinnaassasooq.

Tamatuma saniatigut atuartitsissutip ”timersorneq silamilu sammisaqarneq” nuullugu suliassaqaarfimmut ”inuunerinneq”-mut ilanngunneqarnerata tigussaasumik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Tamannali tamakkiisumik isiginnittunik isumaqarluartunillu

ilinniarnermi ingerlatsinernik pilersitseqataassaaq. Atuartut sivisunerusumi suliassaasuni sulinissaminut periarfissaqarluarnerulissapput, tamannalu atuartitsissummi pingaarnertut piginnaasaqarfigiligassaannik ineriartortitsinermut tapersersuissalluni.

c) Nukarlerni atuartitsissutit qanitariit atuartitsissutillu atuartitsissutigineqartussat allannguiffigineqarneri:

Nukarlerni atuartitsissutit 13-init arfineq marlunnet ikilisinneqarnerat tamatumani atuartitsissutit atorunnaartussat eqqarsaatigalugit ilinniartitsineq suliassaqarfimmut siammasinnerusumut eqiterneqarnissaannik kinguneqassasoq nalilerneqarpoq, tamannalu ilinniarnermi ingerlatsinernik takinerusunik ullormilu atuarfiusumi nikerannginnerusunik ilinniartitsisunut periarfissiissalluni. Ilinniartitsisut ilinniartitsinermi suliassaat siunissami susassaqarfinni ikinnerusuni ataatsimoortinneqartalissapput, tamanna atajuarnermik nukittorsaassaaq klassimilu ataatsimi ilinniartitsisut arlallit akornanni suleqatigiittariaqarnermik annikillisitsissalluni.

Tamatuma saniatigut naliliisoqarpoq, akunnerit ikilisinneqarnerisa kingunerisaanik ilinniartitsisunut kingunerisassat, ilaatigut pitsaaqutit ilanngullugit, sulinermi allannguutit taagorneqartut kingunerisaanik atuutilissasut. Ilinniartitsisunut kingunerisat ullut atuarfiusunut sivikinnerusunut periarfissaqaleramik kingunerisaanik atuutilersussat aamma ilaatinneqarput. Tassa piareersarnissamut, ilinniagaqaqqinnissamut, inunnik immikkut ilisimasalinnik isumalluutaasinnaasunik suleqateqarnissamut, atuartitsinernik nutaanik tassungalu atuartitsinermi atortussanik ineriartortitsinissamut aammalu klassini alloriarfinni allani iliuutsinik tapersersuinissamut il.il. piffissaqartoqarnerussaaq.

Atuartitsinermi atortunut tunngatillugu sulinermi allannguutit annertuumik aningaasatigut kinguneqassasut naatsorsuutigineqanngilaq. Atuartitsissutinut atorunnaartussanut atortut atorunnaarsinneqartussaannikkunik atoqqinneqartussaassapput, suliassaqarfimnullu inuunerinneq-mut atortussat nutaat pilersinneqassallutik. Atuartitsinermi atortut tamarmiusut amerlanerulernissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

Atuartitsissutit ataasiakkaat akunnerisa ilaneqarnermikkut nukittorsarniakkat pillugit oqaatigineqassaaq, kalaallit oqaasii pillugit atuartitsissummi atuartut piginnaasaat nukittorsarniarlugit nukarlerni atuartitsissutit amerlassusiisa ikilisarneqarniarnerat pingaarnertut anguniagaasoq. Tamanna ilaatigut atuartitsissutini allani ilikkagaqaqqinnissamut tunngaviliilluarnissamut peqquataaqataassaaq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, meeqqat atuarfianni atuartitsissutinut ataasiakkaannut akunnernik aalajangersimasunik aalajangersagaqanngitsaq. Atuartut pisariaqartitaat piginnaasaallu pillugit naliliineq tunngavigalugu atuartitsissutinut akunnerit atorneqartussat sumiiffimmi kommunimit aalajangersarneqassapput.

Meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 43, imm. 1 naapertorlugu meeqqat atuartussaataasut meeqqat atuarfiannut atualertussatut allatsinnissaat imaluunniit

meeqqat atuarfiannut sanilliunneqarsinnaasumik ilitsersuunneqarnissaat kommunalbestyrelsit akisussaaffigaat. Tamatuma saniatigut atuarfiit sulinerannut kommunalbestyrelsit anguniagassanik sinaakkutinillu aalajangersaasussaapput, taamaammatt alloriarnernut, atuartitsissutinut ilikkagassatullu anguniakkat qulaani nassuiarneqartut aallaavigalugit atuartitsissutinut ataasiakkaannut pilersaarusiornissaq kommunit isumagisassaraat. Meeqqat atuarfianni atuartut tamarmik atugarissaartuunissaat, ineriartornissaat sapinngisamillu ilikkagaqarnerpaanissaat Naalakkersuisunit sulii anguniagaapput.

Atuartitsissutit nukittorsarneqarneratigut ilinniartitsisunut aamma nuannersunik kinguneqartitsissasoq naatsorsuutigineqarpoq, oqaatigineqareersutut nukarlerni atuartitsissutit ikilisarneqarnerata malitsigisaanik ilinniartitsineq suliassaqaqfinnut siammasinnerusunut ataatsimoortinneqalissapput, tamannalu atuartunut ilinniartitsisunullu ilinniarnermi ingerlatsinernik takinerusunik ullormilu atuarfiusumi nikerannginnerusunik periarfissiissalluni. Maannakkut nukarlerni ilinniartitsisoq ataaseq imaluunniit ilinniartitsisooqatigiit amerlanngitsut atuartitsissutini tamani ilinniartitsisuusarput. Nukarlerni atuartitsissutit tulleriit ikilisinneqarneratigut ilinniartitsisut atuartitsissutini ataasiakkaanni piareersarnissamut piffissaqarnerulissapput, tamannalu tamakkiisumik isiginnittumik siviunerusunumillu ilinniartitsinissamut periarfissaqartitsinerussalluni, peqatigalugulu atuartitsissutit akornanni nuuttaqattaarnerup pilersitaanit uippakajaarneq annikillineqassalluni.

Meeqqat atuarfianni nukarlerni atuartitsissutit ataatsimoortinneqarnerisa ilinniartitsinermi atortunut nutaanik pilersitsinissamik piunasaqaateqalersitsissasut naatsorsuutigineqarpoq, taakkulu ineriartortinneqarlutik. Atortut annertusisamik eqaatsusariaqarput, tamakkiisumik isiginnittusariaqarput, atuartitsissutit assigiinngitsut akornanni ingerlatsinernik tapersersuisariaqarput, tassa atuartut atuartitsissutit assigiinngitsut akornanni sammisani suliassanillu suliaqartartussaammata. Atuartitsissutit ataatsimoortinneqartut atorneqarnissaat aammalu ilinniartitsinermi ataqatigiissutsimik pilersitsisumik, assigiinngisitaartumik attuumassuteqartumillu atuartitsinerit pisariaqartinneqarput. Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup ilinniusianik saqqummersitsisarfiata, Ilinniusiorfik, ilinniartitsinermi atortussanik taamaattunik ineriartortitsinissaq ukkatarinerulereerpa. Atortut taamaattut nalinginnaasumik atuartitsissutinik piareersaanermiit sukkanerusumik aningaasartuutinillu sunnuteqarluarnerusunumik pilersinneqarsinnaapput, atuartitsissutit nalinginnaasumik ukiut arlallit ingerlaneranni piareersarneqartarput. Taamaasilluni siunnersuut piunasaqaatinut nutaanut naapertuuppoq, aammalu ilinniartitsisut suliassaqaqarfiit assigiinngitsut akornanni sulinerannik taperseruilluni.

d) Atuartitsissutit qanitariissut nutaaq atuartitsissullu nutaaq:

Inuunerinnerup atuartitsissutit qanitarsiissut atuartitsissutitullu nutaatut pilersinneqarneranut atatillugu oqaatigineqassaaq, inuttut inerikkiartornermut sanilliullugu inuunerinneq atuartitsissutit siammasinnerusooq aqqissugaaneruserlu tamatumalu saniatigut ilorrisimaarneq, tarnikkut peqqissuseq inooqataanermilu piginnaasat pillugit ilisimasat nutaajunerusunut tunngavigineqarlutik. Tigussaasumik tamanna isumaqarpoq, ilinniartitsisut

assersuutigalugu suleqatigiinneq, misigissutsikkut aaqiineq, aaqiagiinngissutsinik iluarsiniaaneq kiisalu peqqinnartunik ileqqoqarneq pillugit aaqqissukkamik ingerlataqartassasut.

Allannguut nalinginnaasumik ilinniartitsinermik nukittorsaassasoq naatsorsuutigineqarpoq, ullumimullu sanilliullugu nukissanik atuinerunissaa naatsorsuutigineqarnani, tassa sammisaqartitsinerit amerlasuut maanna atuarfiit ulluinnarni sulineranni ilaareermata maannali suliassatigut imarisatigullu sinaakkutit ersarinneruliinnassallutik.

Danskisut, tuluttut atuartitsissutillu allat maannamut nukarlerni atuartitsissutigineqartarnikut akullerni aatsaat aallartinneqartalernissaat eqqarsaatigalugu atuartitsissutinut taakkununga ilinniartitsinissamut akunnerit aalajangersarnissaannut sunniuteqassanerpa, akunnerillu qassit ilassutigineqartariaqassanersut apeqqut takkuppoq.

Tamatuma saniatigut naliliisoqarpoq, atuarneq tamakkiisoq isigalugu danskisut, tuluttut atuartitsissutillu allat akullerni aallartinneqartussanngornerat atuartut oqaatsitigut piginnaasaannut ajoqusiissanngitsoq. Taamatut nuussinermi atuartut inerisimanerulersimatillugit aamma kalaallit oqaasiinut tunngatillugu tunngavissaqarlualersimatillugit aatsaat danskisut tuluttullu ilinniartinneqalernissaat qulakkeerniarneqarpoq. Nunani tamalaani ilisimatusarnerup paasinarsisippaa, oqaatsit ilitsoqqussat piginnaasaqarlualarfigalugit oqaatsinik allanik ilikkarnermut pitsaaquteqartoq.

Atuartut aaqqissugaasumik, ersarissumik anguniagaqartumik ataavartumillu utertiffiqineqarlutik ilinniartinneqaraangata ilikkagaqarnerpaasarput. Atuartitsineq nassuiaanermik, ataatsimut ataasiakkaatullu namminersorluni suliaqarnermik ingerlanneqaraangat aammalu atuartut angusassanik aalajangersaanermi akuutinneqaraangata namminerlu sulinertik naliliiffigigaangamikku ilikkagaqarneq annertusisarpoo. Ilikkagaqarneq siumuinnaq malitaqarluni pineq ajormat atuartut ineriartussagunik ingerlatat qaffasissutsillu akornanni siumut utimullu ingerlasinnaasariaqarput.

Aamma naliliisoqarpoq, maanna ilisimasat tunngavigalugit atuartitsissutini pineqartuni ilinniartitsinermi akunnerit pisariaqartinneqartut annertussusilerneqarsinnaanngitsut. Sulinerup ingerlaqqinnissaa tunngavigalugu nalimmassaasoqartoqartariaqarsinnaavoq, tamatumani atuutsitsilernerup kingunerisaanik sulineq tunngavigalugu oqaloqatigiinnerit allaffissornikkullu naliliinerit tunngavigalugit. Taamaattumik akunnerit amerlassusissaannik suli inissiisoqarsinnaanngilaq. Tamatuma saniatigut oqaatigineqareersutut atuarfiit sulineranut atatillugu kommunalbestyrelse anguniagassanik sinaakkusiinissamillu pisinnaatitaaffeqarpoq, tassa qitiusumit atuartitsissutinut ataasiakkaanut akunnerit aalajangersarneqarneq ajormata. Tamatuma saniatigut meeqqat atuarfiannut atatillugu nalunaarutit arlallit nutarterneqarnerat aamma sunniuteqaqataassapput, tamatumani ilanngullugu atuarfimmil atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartitsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat.

e) Qitiusumik ilinniarfinnut atatillugu inuussutissarsiornermi klassinut kingunerisassat:

Kommunit inuussutissarsiorneq pillugu klassinik pilersitsisinnaanerat qitiusumik ilinniarfinnut toqqaannartumik sunniteqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq. Inuussutissarsiorneq pillugu klassinut aqqissuussanut qitiusumik ilinniarfiit peqataasussaataangillat. Inuussutissarsiorneq pillugu klassit qanoq aqqissugaassanersut qitiusumit aalajangersakkamik ineriartortitsisoqassanngilaq. Killormut sumiiffimmi pisariaqartitat aallaavigalugit kommunit nammineq aqqissuussisoqartassaaq. Tamanna isumaqarpoq, inuussutissarsiorneq pillugu klassit aqqissugaanerakommunimit kommunit assigiinngeriaannaasut. Sumiiffimmi aqqissugaaneq pillugu kommunit, meeqqat aturfii, inuussutissarsiornermut qitiusumillu ilinniarfiit oqaloqatigiinnissaannut aamma/imaluunniit suleqatigiinnissaannut periarfissatsialaavoq.

Inuussutissarsiorneq pillugu klasseqarneq kommuninut pisussaataananani periarfissaamat aningaasaqarnikkut sunniutaasussat kommunit nammineq matussusertussaassavaat. Sumiiffimmi inuussutissarsiorneq pillugu klasseqarneq qitiusumik ilinniarfimmik akuutitsinissamik pisariaqartitsissappat akuutitsinerup annertussusaa kommune qitiusumillu ilinniarfik akornanni isumaqatigiissutigineqassaaq, tamatumani qitiusumik ilinniarfiup aningaasartuuteqarnerussappat aningaasartuutit qanoq matussuserneqarnissaat ilanngullugit.

f) Ilitsoqqussaralugu oqaatsit pillugit atuartsineq:

Ilitsoqqussaralugu oqaatsinut atuartsinermi sullinneqartut erseqqissarneqarnissaat pillugu siunnersuut kommunini ataasiakkaanni, ingammik Nuummi, atuartsinermi akunnerit killeqartumik amerlineqarnissaanik kinguneqaratarsinnaavoq. Katillugit pisariaqartinneqartut annertunngitsutut nalilerneqarput, tassa meeqqat aturfiaanni atuartsinut ikittuunnaakannersut taamaallaat kalaallit oqaasii ilitsoqqussaralugit oqaatiginnginnamigit. Ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartsinerup eqimattaqqanut imaluunniit alimasissumik ilinniartitsinertut aqqissugaanissaa pingaarnertut naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu isumalluutinik atuisariaqarnermut killiliilluni. Ilinniartitsisut atuartsinermut akunneri agguaqqinneratigut kommunit annertuumik aningaasartuuteqarnerunatik pisariaqartitat matussusersinnaassagaat naatsorsuutigineqarpoq.

Siunissami ungasinnerusumi naatsorsuutigineqarpoq suliniutit inuiaqatigiit aningaasaqarnerisigut pitsaasumik sunniteqarumaartut, tassa inuusuttut amerlanerusut naammaginartumik angusaqarlutik aturfimmik naammassisaqarnissaat naatsorsuutigineqarmat, tamannalu inuusuttunut ilinniarfinnut taakku periarfissai qaffassallugit kingusinnerusukkullu sulinermik ilinniagaqarsimasutut suliffeqarfinni sulisinnaalerlutik.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissat

Nukarlerni aaqqissugaanikkut allannguinerit inuussutissarsiutinut aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqartitsissanngillat. Aamma taamaappoq inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinernut, tassa tamanna kommunalbestyrelsimik isumaqatigiissuteqarnissaq inuussutissarsiortunit nammineq aalajangigassaammat, tassunga ilanngullugu suliffeqarfimmini il.il. atuartunik tigusinissamut naleqqiullugu. Ilangullugulu, niuernermi aaqqissuussaannermut unammilleqatigiinnermullu kinguneqartussaangitsutut, imaluunniit suliffeqarfinnut allaffissornikkut suliakkersuinngitsutut siunnersuut nalilerneqarpoq.

Suliffeqarfik ataaseq inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinermi peqataarusussappat suliffeqarfik taamaattoq avatangiisinik toqqissisimanartunik ineriartortitsiviusunillu qulakkeerinnissamut pisussaaffeqalissaaq, sulinermi suliassat atuartut ukiuinut timikkullu pisinnaasaannut tulluarsarneqarlutik. Aamma suliffimmi avatangiisitigut malittarisassat eqqortinneqassapput suliffeqarfiullu suliffimmi sungiusarnissaq pillugu isumaqatigiissutip eqqortinneqarneranik kommunalbestyrelsi nakkutilliususaatitaanera akuerisimassallugu. Suliffeqarfiup aamma atuartut 15-it inorlugit ukiullit ulluinnarni suleqatigisassaanni inunni meeqqanik pinersiisimannginnermut uppersarsaatit pissarsiarinnissat qulakkiissallugit. Taamaattorli atuartut suliffimmi sungiusarnermi nalaani akissarsiaqassanngillat, tassami suliffimmi sungiusarneq atuarnermut ilaatinneqarmat. Atuartuq meeqqat atuarfianni nalunaarsorsimammat, ilinniartutut akissarsianut malittarisassat atuutinngillat.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissuunissaannut sunniutissat

Siunnersuut avatangiisumut pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kinguneqartussaangilaq, tamatumalu saniatigut nalilerneqarpoq, fagimi nutaami ”inuunerinneq” atuartut tarnikkut timikkullu nukittorsarneqassasut, atuartullu akisussaassusilimmik qinigaqarsinnaatilerlugit, taamaalillutillu atuartut pitsaasumik, pitsaangitsumik aamma inuttut unammillersinnaanerat pitsanngorsarneqassalluni.

6. Inuit pisinnaatitaaffii aamma innuttaasunut sunniutaasut

Siunnersuut innuttaasut Inuttut pisinnaatitaaffiinut tunngaviusumik inatsimmi qulakkeerneqarsimasunut sunniuteqanngilaq, Europami inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutini, imaluunniit nunarsuarmi inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutini il.il. sunniuteqarani.

Qallunaat oqaasii atorlugit atuartitsinermit naleqqiullugu siunnersuummi nukarlerniittut pineqarput tamannalu namminermit atuartitsinermit atortut atuartitsisullu eqqarsaatigalugit kalaallit oqaasii annerusumik atorlugit atuarfimiit qallunaat oqaasii annerusumik atorlugit ilinniarnertuunngorniartinnut atuartut ikaarsarnerinut naleqqiullugu sunniuteqartussaangilaq. Tassani nalilerneqarpoq ukiuni tulliuttuni arlalinni meeqqat atuarfiini danskisut atuartitsisoqarnissaanik suli pisariaqartitsisoqarumaartuq. Tamanna aamma qitiusumik atuarfinni inuussutissarsiutinut ilinniartinnut ikaarsarnermut atuuppoq,

ilaannikkut kalaallisut oqaasilinnik atuartitsisunik nassaarnissaq ajornakusoorsinnaalluni. Taamaalilluni qulakkeerneqartariaqarpoq, assersuutigalugu oqaatsit sukkasuumik allanngornerat pissutigalugu kialluunniit ilinnialeqqinnissaanut periarfissaat ikilisinneqassanngitsut.

Ullut atuarfiusut sivikillineqarsinaanerannut periarfissaqalernermi, naliliisoqarpoq paarsinissamut periarfissap annertusineqarnissaanik pisariaqartitsisoqalissasoq. Tassunga atatillugu naatsorsuutigineqarpoq nukarlerni sulisut atorunnaarneri assersuutigalugu atuarfimmi paarsinissamut neqeroorutini assigisaanilu isumalluutini sulisut allanik ilasisoqarnissaanik pisariaqartitsisumik matussusiisinnaassasut.

7. Nunanut allanut tunngasunut sumiiffimmilu politikimut sunniutaasussat kiisalu sunniutaasussat allat

Inatsissatut siunnersuut Kalaallit Nunaata nunanut allanut attaveqataanut nunanilu allani pisussaaffiitut sunniuteqarnaviannigilaq, tamatumalu saniatigut allanik sunniutissaqassanani.

8. Oqartussaasut suleqatigiiffiillu il.il. tusarniaavigineqarnerat

Siunnersuut piffissami 13. januar 2026-mit 10. februar 2026-mut Namminersorlutik Oqartussat tusarniaanernut nittartagaanni tamanut ammasumik saqqumitinneqarpoq piffissamilu tassani tusarniaaffissatut attuumassuteqartunut tamanut tusarniutigineqarluni. Tassunga atatillugu tusarniaanermut tunngasumut ilanngussaq 2-mut innersuussisoqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq nukarlerni ukioq atuarfiusooq ullut 200-240-t akornanniit siunissami ullut atuarfiusussanut 180-200-inut annikillineqartoq. Ilanggullugulu aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq ullut atuarfiusut aalajangersimasut amerlassuseqartillugit sumiiffinni aqqissuussisoqarnissaanut nukarlerni periarfissaqanngitsoq. Nukarlerni ullut atuarfiusut amerlassusii nr. 1-imi piffissap atuartitsiviusup allanngortinneqarneranut naleqqiullugu aalajangersarneqarpoq. Peqatigisaanik maannakkut aalajangersakkami erseqqissumik takuneqarsinnaavoq ullut atuarfiusut amerlassusiisa ikilineqarnerinut periarfissaq akullerniittunut angajullerniittunullu tunngassuteqanngitsoq. Peqatigisaanik allannguutip kingunerisaanik § 8, imm. 1-imi maannakkut oqaaseqatigiinnut siullernut aamma oqaaseqatigiit aappaannut agguarneqartoq.

Nr. 2-mut

Tassani pineqarpoq atuarfiusup ingerlanerani tamarmi atuartitsiffiusut killilerneqarnerisa allangortinneqarnerat. § 10, imm. 1-imi allannguut siunnersuummi nr. 4-imi § 11 imm. 2-mi allannguinerit kingunerisaanik allannguineruvoq. Aalajangersakkamut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersakkami oqaaseqatigiinni siullerni ”alloriarfinni tamani”peerneqarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq atuartitsiviusut tamarmik alloriarfinni tamani ilaanngimmata. Alloriarfinni ataasiakkani atuartitsissutit suut atuartitsiviuneri pillugit apeqqummut naleqqiullugu tamanna §§ 11-13-mit takuneqarsinnaavoq.

Atuartitsissuteqarfik pineqarnani atuartitsissut qanoq ilinerani pineqarneranik erseqqissaanissaq siunertaralugu atuartitsissutit taaguutaat isaasalerlugit allanneqarnerisigut aalajangersagaq aamma allangortinneqarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq aalajangersagaq nr. 5-imi atuartitsissutit pingasuunersut imaluunniit ataasiunersoq assersuutigalugu nipilersorneq, tassunga ilanngullugit erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq pillugit aalajangersakkap oqaasertalernerani atuuttumi nalornisoqalersinnaanera. Maannakkut aalajangersimasumik assersuusiornikkut erseqqissarneqarpoq atuartitsissut ataaseq pineqartoq. Tamatuma saniatigut § 10, imm. 1, nr. 1-5-imi periuseq atuuttoq ingerlateqqinneqarpoq atuartitsiviusut kingornalu atuartitsissutit ataasiakkaat allannerisigut.

Oqaatsit amerlassusiinut tunngasoq § 10, imm. 1-imi nr. 1 Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut naleqqiullugu allangortinneqanngilaq. Aalajangersakkami nr. 1-imi takuneqarsinnaavoq oqaatsit amerlassusaat neqeroorutigineqartussamik allamiut oqaasiisa pingajuannik ilaneqassasut.

Nr. 2-mut naleqqiullugu takuneqarsinnaavoq atuartitsissutaasumut kulturimik inuiaqatigiinnullu atuartitsinerit sisamat ilaasut atuartitsissutit inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq, upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.

Aalajangersakkami nr. 3-mi pineqarpoq atuartitsissutit qanitariissut matematikki pinngortitarlu aamma atuartitsissutit matematikki aamma pinngortitalerineq. Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 10, imm. 1, nr. 3-mut naleqqiullugu aalajangersagaq allangortinneqanngilaq, atuartitsissutit isaasalerlugit allanneqarneri eqqaassanngikkaanni. Peqatigisaanik eqqaaneqarsinnaavoq atuartitsissummi pinngortitalerinermi ilaammata fysik aamma kemi, uumassuseqartulerineq, pinngortitaleriffiusumik nunalerineq, ulloriariorneq aamma teknoligi.

Nr. 4-mi atuartitsissut inuunerinneq atuartitsissutaavoq nutaajusoq atuartitsissummi inuttut inerikkiartornermut taarsiullugu siunnersuummi saqqummiunneqartoq. Nalinginnaasumik nassuiaatini soorlu aamma allanneqartoq atuartitsissutit taamatut taaguuteqartup saniatigut atuartitsissutinut ilaapput aamma atuartitsissut timersorneq silamilu sammisaqarneq, taamaattumik nr. 5-imi mernguernartulerinermit peerneqarluni.

Atuartitsissummi nutaamiipput inuunerinneq, nammineq naleqassuseq, tarnikkut peqqinneq, qajannaatsuuneq, ataatsimoorneq kinaassutsimillu pilersitsineq il.il. atuartitsissummi tassani immikkut nutaatut atuartitsissutaalerlutik. Atuartitsissummut aamma ilaassapput imminut allanillu paasinninnissamut sakkut. Tamatuma saniatigut atuartitsissummut aamma ilaassapput inuttut inerikkiartorneq pillugu atuartitsissummi atuuttumi sammeneqartut. Ilinniartitsissummi sammisani ilaapput, soorlu kinguaassiutit pillugit qaammarsaaneq, peqqinnissamik ilinniarneq, ilaqutariinnermi piginnaasat, sammisallu tarnip pissusaanut inuttullu atugarisanut tunngasut aammalu atuartut inuttut pilersaarusiornissamik suliaqartarnerat ilinniartitsissummi aamma ilaatinneqarput.

Peqatigisaanik aalajangersakkamit takuneqarsinnaavoq atuartitsissut timersorneq silamilu sammisaqarneq atuartitsissuteqarfiup taassuma ataani atuartitsissutit inissinneqartoq.

Aammattaaq aalajangersakkami nr. 5-imit takuneqarsinnaavoq mernguernartulerinerup iluaniittut atuartitsissutit illumi suliaassanik ilinniarneq, nipilersorneq tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma assassorluni suliaassat ilusilersuinerlu, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq, taamaattorli tak. Siunnersuummi nr. 3.

Tamannali siunnersuummi nr. 3-imi nukarlernut naleqqiullugu atuutissanngilaq, atuartitsissutit nipilersorneq tassunga ilanngullugu erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassunga ilanngullugu illuliortaaseq, aamma assassorluni suliaassat ilusilersuinerlu, tassunga ilanngullugit sananeq assassornerlu atuartitsissummi nutaami katersorneqassapput taaguuteqartoq pilersitsinermik atuartitsineq, tak. § 10-mi imm. 2 nutaaq. Tassunga ilanngutissaaq illumi suliaassanik ilinniarneq nukarlerni atuartitsissutit peerneqartoq.

Nr. 3-mut

Siunnersuummi nr. 3-mi § 10, imm. 2 taamaalilluni nutaajuvoq aamma atuartitsissutaalluni nutaaq, taamaattorli § 10, imm. 1, nr. 5-imi allanneqarsimasut aalajangersakkami atuuttumi nutaaliarfiusuni atuartitsissutini arlalinni ilaallutik, angerlarsimaffimmi suliaassanik ilinniarneq eqqaassanngikkaanni. Aalajangersagaq imatut oqaasertalerneqarpoq § 10, imm. 1, nr. 5-imit allaanerulluni, atuartitsissutit eqqaaneqartut, atuartitsissut nutaaq ”pilersitsinermik atuartitsissut”, atuartitsissutit immikkoortutut allanneqarluni. Peqatigisaanik aalajangersakkamit inerniliisoqarsinnaavoq atuartitsissut illumi suliaassanik ilinniarneq nukarlerni atuartitsissutit ilaajunnaarluni.

Nr. 4-mut

Aalajangersakkami nukarlerni atuartitsiviusut atuartitsissutit qanitariissut atuartitsissutillu allanneqarput. Klassini alloriarfiusuni ataasiakkaani atuartitsissutit agguarneqarneri pillugit apeqqut inatsimmi § 14, imm. 2 naapertorlugu atulersinneqartut ilinniartitsinissamut pilersaarutinit malittarisassaqqartinneqarput.

Atuartitsissutit taaguutaat atuartitsissutit qanitariissut imaluunniit atuartitsissut pineqarnersoq ajornannginnerusumik immikkoortinneqarnissai siunertaralugu isaasalerlugit allanneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Maannakkut aalajangersakkamit takuneqarsinnaavoq nukarlerni atuartitsissutini taamaallaat tallimani atuartitsisoqartoq kalaallit oqaasii, matematikki, timersorneq silamilu sammisaqarneq, inuunerinneq aamma pilersitsinermik atuartitsineq. Siunnersuummi nalinginnaasumik nassuiaatinit soorlu aamma allanneqartoq timersorneq silamilu sammisaqarneq maannakkut atuartitsissuteqarfiup inuunerinnerup ataani inissisimalerpoq.

Nr. 5-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq oqaatsit ”qallunaat oqaasii” aamma ”tuluit oqaasii” nukarlerni qanoq atuartitsissutigineqartarnersut. Aalajangersakkami erserpoq tamanna oqaatsinik atuartitsineq ileqquunngitsoq kisiannili oqaatsit eqqaaneqarsimasut pillugit aallarniutitut atuartitsineq.

Nr. 6-imut

Aalajangersakkami akullerni atuartitsiviusut atuartitsissutit qanitariissut atuartitsissutillu allanneqarput. Soorlu ilaatigut siunnersuummi nr. 6-imi aamma taamaattoq atuartitsissutit taaguutaat atuartitsissutit qanitariissut imaluunniit atuartitsissut pineqarnersoq ajornannginnerusumik immikkoortinneqarnissai siunertaralugu isaasalerlugit allanneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Atuartitsissutit agguataarneqarnerat pillugu ilikkagassatut pilersaarutinatsimmi § 14, imm. 2 naapertorlugu atulersinneqartuni malittarisassaliorneqassaaq.

Nr. 7-imut

Aalajangersakkami angajullerni atuartitsiviusut atuartitsissutit qanitariissut atuartitsissutillu allanneqarput. Aamma angajullerni atuartitsissutit agguarneqarneri § 14, imm. 2 naapertorlugu atulersinneqartut atuartitsinissamat pilersaarutinit malittarisassaliorneqassapput.

Nr. 8-mut

Aalajangersagaq § 13 a nutaajuvoq aamma tamanna pillugu Naalakkersuisunut qinnuteqareernikkut 9.-10. klassini atuartunut inuussutissarsiorneq pillugu klassinik pilersitsinissamik kommunalbestyrelsit periarfissaqarnerat pineqarluni.

Nalunaarneq, tiguneqarneq innersuunneqarsinnaanerlu pillugit apeqqut inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aqqissuussinermik kommunalbestyrelsip aalajangersimasumik qinnuteqarnerani allanneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattorli naatsorsuutigineqarluni klassini taamatut ittuni atuartut allat assigalugit atuartut atuarfimmik naammassinnissasut, kisianni inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aqqissuussinermi aalajangersimasumi imarineqartut immikkut allaassutigalugit.

Aalajangersakkamit takuneqarsinnaavoq inuussutissarsiorneq pillugu klassinik pilersitsinermi kommunalbestyrelsimit tamanna pillugu qinnuteqarnissamik tunngaveqassasoq.

Aalajangersakkami annertuutigut kommunimit kissaatigineqartup inuussutissarsiorneq pillugu klassit ilusaannik imarisaanillu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat annertuutigut aalajangersaatinneqarsinnaatitaapput. Tamanna aamma sivisussuseq pillugu apeqqummut atuuppoq, tassa aaqqissuussinernik 9.-10. klassinut tunngasunik aamma aaqqissuussinernik taamaallaat 10. klassinut tunngasunik aalajangersagaq periarfissiimmat.

Aalajangersakkamit takuneqarsinnaavoq inuussutissarsiorneq pillugu klassini pingaarnertut siunertaq tassaasoq atuartup inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut piginnaanngorsarnissaa imaluunniit inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernik toqqaanissamut naleqqiullugu atuartut ataasiakkaat paasisimasaqalerlutik. Aalajangersakkamit taamaalilluni takuneqarsinnaavoq inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut sammisut aaqqissuussinerit pineqartut. Peqatigisaanik aalajangersakkamiilluni inuussutissarsiutinut ilinniarfimmi tiguneqarnissaq pillugu apeqqummut innersuussineq, tak. Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 31, 4. juni 2024-meersoq (inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit pillugu inatsit) naapertorlugu ilinniartitaanernut atuartitsissutigut piunasaqaatit. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit pillugu inatsit naapertorlugu tiguneqarnissamut piunasaqaatit annertunerusumik pingaarnertut malitassatut inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut ataasiakkaanut ilinniartitaanernut pilersaarutitut taaneqartuni allanneqarsimammata.

Aalajangersakkami imm. 2-mi inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinermut ikinnerpaaffissatut tiimit tamarmiusut aalajangersarneqarput. Tamatuma malitsigisaanik inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinermi 9. klassimi minnerpaamik tiimit amerlassusaannut naapertuuttumik katillugit tiimit amerlassuseqassammata. § 13 b, imm. 1-imut tunngavilersuut erseqqissarniarlugu siunertaavoq, tamanna atuartitsinernik sananeqaateqarneq apeqqutaatinnagu katillugit minnerpaamik akunnerit amerlassusaannut tunngasoq. Tassa imaappoq, assersuutigalugu inuussutissarsiornermi klassimi ukiuni 10-ni atuarfiusumi akunnerit katillugit minnerpaamik 920-iussapput, apeqqutaatinnagu atuartitsinermi atuartitsissutit pinngitsooratik sisamat kisimik ilaatinneqassasut aalajangerneqarsimanersoq, tak. § 13 b, imm. 1, oqaaseqaat siulleq, imaluunniit pinngitsoorani fagit pinngitsooratik saniatigut aamma fagit attuumassuteqartut allat ilanngunneqassasut, tak. § 13 b, imm. 1, oqaaseqaatit aappaa.

Aalajangersakkami imm. 3 naapertorlugu atuartoq nalinginnaasumik 9. imaluunniit 10. klassimi atuartitsinermut uternissamut periarfissaqassaaq. Assersuutigalugu 9. klassip aallartinneraniit aaqqissuussinermi peqataanissaq pillugu aalajangiineq taamaattumik atuartup piffissami atuarfimiinnerata sinnerani atuartumut pinngitsoorani pisussaaffiliinngilaq. Aalajangersagaq taamaattoq atuartut inuussutissarsiorneq pillugu klassimi peqataanertik

kipitikkusullugu nalinginnaasumik atuartitsinermit qanoq uternissaat pillugu qanoq iliornissamut piareersaasiornissamut atuarfimmuut aamma pisussaaffiliivoq. Tassani assersuutigalugu pineqarsinnaavoq atuartut ilassutaasumik atuartinneqarnissamik pisariaqartitsilersinnaanerit, tak. § 16. Tamanna aamma klassip uteqqinneqarnissaanut periarfissaq pillugu § 18, imm. 4-p atorneqarnissaa pillugu apeqqut pisariaqalersissinnaavaa. Tamatumalu saniatigut atuartitsissutit sisamat pinngitsooratik atuartup atuarnermut nalinginnaasumut uteqqinnissaanut ajornannginnerulersitsisinnaasut eqqarsaatigineqarput.

§ 13, b, imm. 1 tungaviummik atuartitsissutigut piginnaasat ilai aalajangersarneqarput, inuussutissarsiorneq pillugu klassimik sumiiffimmi erseqqinnerusumik aaqqissuussineq apeqqutaatinnagu atuartitsissutaasussat. Atuartut klassip taamaaqataani atuartunit allanit atuartitsissutini ikinnerusuni atuartinneqassapput, taamaattorli minnerpaamik kalaallit oqaasiini, qallunaat oqaasiini, tuluit oqaasiini aamma matematikkimi, tassa atuarnep ilaa annertoq suliffeqarfinni suliffimmik sungiusarnertut, inuussutissarsiutinut ilinniartimmi imaluunniit atuarfimmitt aaqqissuunneqartumi sulineq pillugu atuartitsinermit ingerlanneqassammat.

Atuartut kalaallit oqaasiini aamma matematikkimi atuartinneqarnissaat pillugu taamaallaat piumasqaateqartoqarnera inuussutissarsiutinut ilinniarnep naammassinissaanut atuartut periarfissaannut sunnuteqarsinnaavoq. Tamatumunnga pissutaavoq inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit ilaanni atuartitsissutigut immikkut piginnaasaqarnissaq tungaviummat, tassani assersuutigalugu pineqarsinnaallutik fysik aamma kemi imaluunniit oqaatsigut piginnaasat. Tamatumunnga atatillugu kommunalbestyrelsi, sumiiffimmi aalajangersinnaavoq fagit suut atuartitsissutigineqarnissaat pillugu, takuuk § 13 b, imm 1 titarneq kingulleq. Tassa imaappoq kommunalbestyrelsit ataasiakkaat nalilersussavaat, kommunimi inuussutissarsiorneq pillugu klassini peqataanissami atuartut qassit aamma fagit suut, sammisat suut atuartoq ilinniartinneqassanersoq, il.il.

§13 b, imm. 2 oqaaseqatigiit aappaata assingaa, atuartut inaarutaasumik qinersinnginnerini inuussutissarsiutinut ilinniartimmi ingerlaneq qanoq issinnaanersoq misiligarnissaanut atuartut periarfissaqassasut. Tassunga atatillugu ikaarsarneq paasineqassaaq inuussutissarsiorneq pillugu klassimi ilitsersuunneqarneq atuartinneqarnerlu, atuartut piffissami sivikitsumi inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermik misigisaqarsinnaallutik aamma ilinniartimmi ingerlataqarnerup qanoq ittuunera misigisaqarfigisinnaallugu.

Aalajangersakkap aamma kingunerisaanik atuartut ilinniartitaanermi atuartitsissutigut piumasqaatit ulluinaallu paasisaqarfigisinnaavaat, peqatigisaanillu inuussutissarsiutinut ilinniartimmi avatangiisinut atuartut misigisaqarlutik. Atuartut taamaalillutik atuartunik, ilinniartitsisunik ilitsersuisunillu naapitaqarnissamut periarfissaqassapput, ilinniartitaanermi suut pineqarnerinik atuartunit pitsaanerumik paasineqarsinnaallutik. Aalajangersakkami inuussutissarsiutinut sammisut ingerlatat ikaarsaarnermilu suliniutit eqqaaneqartut taamaalillutik suliatigut inuttullu atuartumut pitsaanerpaamik tulluurtumik ilinniartitaanermik

atuartut ataasiakkaat toqqaasinnaanerinut iluaqutaassapput. Ikaarsaariarnerup ingerlanera qitiusumik atuarfimmi imaluunniit ilinniarfeqarfimmi allami tulluartumik ingerlanneqarsinnaavoq.

Suliffimmi sungiusarnermi aqqissuussinernut atatillugu tunngavigineqarpoq suliffimmik sungiusarnerup pingaaruteqarnera, ilusilersugaanera, atuartumullu iliuuseqarnissamut pilersaarummi uppersarnerqassalluni, taamaalilluni siuariartortoqarnera malinnaaffigineqarsinnaalluni.

Aalajangersakkami imm. 3-mi pineqarpoq pinngitsoorani naliliilluni oqaloqateqarnissaq, 10. klassimi atuartitsinerup naammassineqarnerani ingerlanneqartartup atuartup misilittagai, suliffimmi sungiusarnerup ingerlanerani pissarsianik misigisaqarneq aamma ilinniaqqinnissaq sulilernissarlu pillugit eqqarsaasersuutit pillugit atuartup atuarfiani ilinniartitsisoq peqatigalugu ingerlanneqartartoq. Naliliilluni oqaloqatigiinneq atuartup soraarummeerneranik uppersaarummit takuneqarsinnaassaaq, tak. § 22, imm. 5. Aalajangersakkap kingunerisaanik atuartup suliffimmi sungiusarfiani sinniisut naliliilluni oqaloqatigiinnermi peqataasinnaapput piviusumillu tassaasinnaalluni atuarfimmi pisortaq suliffimmik sungiusarfiusumik oqaloqatigiinnissamut aggersaasussaaq. Suliffimmik sungiusarnerq paasineqassaaq tassaasoq assersuutigalugu suliffeqarfimmi atuartup peqataaffigisaa imaluunniit sulianik atuartitsinermi peqataaffigineqartoq. Tamatuma assigaa naliliilluni oqaloqatigiinneq assersuutigalugu qitiusumik atuarfimmi ilinniartitsisup imaluunniit sulianik atuartitsinermi ingerlatsinermik isumaginnissimasup peqataaneratigut aamma ingerlanneqarsinnaasoq.

§ 13 c, imm. 1-imi pineqarpoq inuussutissarsiorneq pillugu klassimi neqerooruteqarnissamut tunngaviusussaaq ilinniarfeqarfimmik kommunalbestyrelsip isumaqatigiissuteqarnera. Tamatuma pisariaqartilerpaa inuussutissarsiorneq pillugu klassini atuartunut sulinermik atuartitsinermik ingerlataqartunik ilinniarfeqarfinnik ataasiakkaanik kommunalbestyrelsit isumaqatigiissuteqarsimanissaat. Isumaqatigiissummi atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu aamma kommunalbestyrelsi sinnerlugu atuartitsinermik atuartitsinerullu ingerlanneqarnissaanik ilinniarfeqarfik pilersaarusiortussaassaaq.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu suliassat isumaginissaannut kommunalbestyrelsi suli akisussaasussaavoq aamma isumaqatigiissummi tunngavigisanut aalajangersarneqartunut atuartitsinerup ingerlannerata malinninneranut akisusaassalluni. Kommunalbestyrelsit assersuutigalugu immikkut atuarinneqarnissamik imaluunniit allatigut atuartitsinermi ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisut atuartut pisariaqartumik ikorfartorneqarnissaat, aamma atuartut immikkut pisariaqartitsisut ilassutaasumik atuartitsinermik neqeroorfigineqarnissaat qulakkeertussaavaat. Kommunalbestyrelsit aamma ilinniarfeqarfiiit sulinermik atuartitsinerit ingerlanneqarnissaat pillugu atuartut aggerfigisaa atuarfik peqatigalugu qanoq pilersaarusiornissaannik iluaqutaasumik piunasaqaateqarsinnaapput.

Aalajangersakkami nr. 2-mi inuussutissarsiorneq pillugu klassinik pilersitsinissamut peqataanissaat piumasqaataappat atuarfiup ilinniarfeqarfiullu attuumassuteqartup akornanni suleqatigiinneq pineqarpoq. Aalajangersakkamut atatillugu takuneqarsinnaavoq inuussutissarsiorneq pillugu klassimi atuartut tiguneqarnissaannut, qitiusumik atuarfimmik atuarfiup isumaqatigiissutaani siumoortumik aalajangersarneqarsimasumi, atuartut amerlassusiinik aamma inuussutissarsiorneq pillugu klassimi taakku qanoq tiguneqarnissaat pillugu apeqquummit tunngaveqartoq.

§ 13 c, imm. 3-mit takuneqarsinnaavoq sulianik atuartitsinerup ingerlanneqarneranik kommunalbestyrelsi nakkutiginnissasoq, tassunga ilanngullugu suliffimmi sungiusarneq. Suliassaq malittarisassat nalinginnaasut malillugit suliakkiutigineqarsinnaavoq. Nakkutilliineq ingerlanneqassaaq taamaalilluni inuussutissarsiorneq pillugu klassini atuartut tamarmik atuartitsissutit, tamatigoortumik inooqataanikkut atugarissaarnikkullu inuussutissarsiorneq pillugu klassini ineriartornissaannik qulakkeerinnilluni. Nakkutilliinermi tunngavigineqarpoq atuarfiup pisortaanit amerlanertigut ingerlanneqarnissaa.

Suliffimmik sungiusarfiusup suliffeqarfik naatsorsuutigisanik naammassinngippat suliffimmik sungiusarnerup unitsinneqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsi aalajangiisnaavoq, atuartorlu taamaattumik sulinermi atuartitsilluni ingerlataqarnermut imaluunniit suliffimmik sungiusarfiusumut allamut nuuttariaqarluni. Taamaaqataanik kommunalbestyrelsip isumaqatigiissuteqarfigisimasaanik ilinniarfinni sulinertigut atuartitsinerit ingerlannerinik ingerlaavartumik nakkutiginnittoqassaaq.

Aalajangersakkamiippoq ilinniarfeqarfimmi inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aqqissuussinermik nakkutiginninneq, tassunga ilanngullugit atuartut ingerlataannik ingerlatsinernik toqqaanerit. Tassunga aamma ilaasinnaapput atuartitseriaatsit suleriaatsillu, periutsit, atuartitsinermi atortut aamma sammisassanik toqqaaneq, taamaalilluni sulinermik atuartitsineq atuarfiup siunertaanik atuartitsissutit siunertaanik kiisalu sammisanik allanngorartussanillu naammassininnera qulakkeerneqarluni, taamaalilluni atuartut ataasiakkaat pisariaqartitaannut tunngavigisaannullu naapertuulluni. Taamaalilluni suliffimmik sungiusarnerup inatsimmi tunngavissatut aalajangersarneqartunut naammassininneranik kommunalbestyrelsi akisussaavoq.

Nakkutilliinermi aamma suliffimmi sungiusarnermik aqqissuussisut isumaginnittullu suliffimmi sungiusarfiusuni sulisut pisariaqartunik suliartigut atuartitsinissamillu piukkunnaateqarnerisut nakkutigineqassapput. Tamatuma saniatigut nakkutilliinermi aamma ilaavoq atuartut takkuttarnerinik nalunaarsuineq pillugu apeqquut.

§ 13 d piginnaatitsissummik aalajangiineruvoq. Piginnaatitsineq assersuutigalugu ukiumi atuarfiusumi qaqugu atuartut inuussutissarsiorneq pillugu klassimut nalunaarsinnaaneri pillugu piffissaliussat pillugit malittarisassanik aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq, atuarfiit atuartitsinermi pilersaarusiornissaat kommunillu missingersuusiornissat

eqqarsaatigalugu. Aammattaaq atuarfimmi aamma atuarfiup avataani suliffimmi sungiusarfimmi atuartut piffissaasa agguarneri skemaliornerlu pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut piginnaatitsineq atorneqarsinnaavoq.

Piginnaatitsineq aamma atuarfiup, atuartup suliffeqarfiillu akornanni isumaqatigiissutaasussat isumaqatigiissutit aamma kommunalbestyrelsip ilinniarfeqarfiullu akornanni isumaqatigiissutaasussat isumaqatigiissutit imai pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq. Tassunga assersuutigalugu ilaasinnaapput isumaqatigiissutit imarisaa, atuartut amerlassusii, tiimit amerlassusii, taamaatitsineq akiliinerlu pillugit malittarisassat. Aamma isumaqatigiissutit isumaqatigiissutigineqarneranut uppersaaneq pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Piginnaatitsineq aamma atuartut suliffimmi sungiusarfimmut sulinermilu atuartitsinermik ingerlatsinermut takkuttarnissaasa qanoq qulakkeerneqarnissaa, suliffimmik sungiusarfinnut piumasaqaatit, tassunga ilanngullugit sulisuni piginnaasat eqqarsaatigalugit, aamma atuarfinni pisortat suliffimmik sungiusarfimmik nakkutiginninnerat, tassunga ilanngullugu atuarfiup pisortaata nakkutilliarnermut atatillugu suut alaatsinaaffigissanerai pillugit malittarisassanik aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq. Aamma atuartut pillugit aaqqissuussinermut assigiinngitsunut paasissutissanik kina nalunaaruteqartassanersoq, tassunga ilanngullugit kommunalbestyrelsimut aamma Naalackersuisunut, malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Piginnaatitsineq pillugu aalajangersagaq aamma suliffimmi sungiusarfimmiit sulinermillu atuartitsinermik ingerlatsinermiit atuartut qanoq annertutigisumik anisinneqarsinnaaneri aamma tamanna atuartumut qanoq kinguneqarsinnaanera pillugu malittarisassanik aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut assersuutigalugu piginnaatitsineq atuarfiup, atuartup qitiusumillu atuarfiup attuumassuteqartup akornanni naggataarutaasumik naliliilluni oqaloqatigiinneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq. Tamanna assersuutigalugu apersuilluni nalilersuinermi kikkut peqataasariaqarnerisut aammalu apersuilluni nalilersuinermi pingaarnertut sorliit ilanngunneqartariaqarnerisut pillugit apeqqutit malittarisassiorneqarneranik imaqarsinnaavoq.

Nr. 9-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq kalaallit oqaasiinik ilitsoqqussaralugu oqaaseqanngitsunut atuartunut ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsineq aamma atuartut taakku oqaatsitigut atuartitsissutikkullu ineriartorerisa nukittorsarnerannut siunnerfeqarluni. Aalajangersakkami pineqanngilaq atuarfinni tamani ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinermik neqeroortoqassasoq. Kommunalborgbestyrelsip taamaalilluni neqeroorummik tiguserusuttunik kommunimi atuarfinni amerlanerniit atuartunut assersuutigalugu atuarfimmi ataatsimi tamanna neqeroorutigisinnaassavaa. Tassani aamma pineqarpoq neqeroorut kajumissutsimik peqataaffigineqarsinnaasoq, sumiiffinni ujartuisoqarneranik tunngaveqartoq.

§ 2-mut

Aalajangersakkami siunnersuutip atuutilerfissaa allanneqarpoq.

Imm. 1-imit takuneqarsinnaavoq inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinerit pillugit malittarisassat aggustip aallaqqaataani 2026-mi atulersinneqassasut taamaattumillu ukioq atuarfiusumi 2026-2027-mi 9. imaluunniit 10. klassini aallartittunut atuartunut atorneqarsinnaassallutik.

Aalajangersagaq imm. 2 isumaqarpoq nukarlerni ilutsinik allannguinerit aatsaat ukiumi atuarfiusumi 2027-2028-mi atulersinneqarsinnaassasut. Taamaalilluni allannguutip atulersinnissaanut sivikinnerpaamik ukioq ataaseq tikillugu kommunalbestyrelsit piffissalernerneqarnerat qulakkeerneqarpoq. Taamaaqataanik allaffissornikkut najoqqutassat pisariaqartumik nutarterneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat periarfissinneqarlutik.

Aalajangersakkami imm. 2 inatsimmi allannguinerit atuartitsissutini ilikkagassatut anguniagassanik nutaanik suliaqarnissanik, nalunaarusiornissamik, ilinniartitsissutissanut pilersaarusiornissanik aamma ilinniutinik suliaqarnissanik pisariaqartitsinermut atatillugu pingaartumik isigineqassaaq.

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertaliunneqartut atuuttut</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
	§ 1 Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 27. april 2023-meersoq naapertorlugu atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni makku allanngortinneqarput:
§ 8. Ukioq atuarfiusoq aggustip aallaqqaataani aallartittassaaq, ullullu atuarfiusussat 200-niit 240-nut amerlassuseqassallutik, atuartitsinerlu sapaatip-akunnerata ulluini siullerni tallimani imaluunniit ulluini siullerni arfinilinni pisassaaq.	1. § 8, imm. 1, ima oqaasertalerneqassaaq: ” Ukioq atuarfiusoq 1. august aallartittassaaq, nukarlerni ullut atuarfiusussat 180-iniit 200-nut amerlassuseqassallutik kiisalu akullerni angajullernilu ullut atuarfiusussat 200-niit 240-nut amerlassuseqassallutik. Ullut atuarfiusussat sapaatip-akunnerata ulluini siullerni tallimani imaluunniit ulluini siullerni arfinilinni pisassapput. ”
§ 10. Alloriarfinni tamani – atuartitsissutinut ataasiakkaanut immikkoortiterilluni aamma immikkoortiterinani - atuartitsineq pissaaq, tak.§§ 11 - 13 atuartitsissutit qanitariissut makku iluanni: 1) oqaatsit, tassaallutik kalaallit oqaasii, qallunaat oqaasii, tuluit oqaasii kiisalu allamiut oqaasiisa pingajui, 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu. 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu, 4) inuttut inerikkiartorneq, tassaallutik peqqinneq, inooqatigiinnikkut	2. § 10, imm. 1 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” Atuartitsissutinut ataasiakkaanut immikkoortiterilluni aamma immikkoortiterinani - atuartitsineq pissaaq, tak. §§ 11 - 13 atuartitsissutit qanitariissut makku iluanni: 1) oqaatsinut ilaapput ”kalaallit oqaasii”, ”qallunaat oqaasii”, ”tuluit oqaasii” kiisalu ”allamiut oqaasii oqaatsit pingajuattut”, 2) kulturimut inuiaqatigiinnullu ilaapput ”inuiaqatigiilerineq”, ”oqaluttuarisaaneq” aamma ”upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu”, 3) matematikkimut pinngortitamullu ilaapput atuartitsissutit ”matematikki” aamma ”pinngortitalerineq”,

misigissutsikkullu ilikkagaqarniarneq, ilinniagaqarnissamik inuutissarsiutissamillu qinersiniarnermi paasisitsiniaaneq aamma tarnikkut inuttullu inooqatigiinneq pillugu sammisassat, kiisalu 5) mernguernartulerinerup iluaniipput atuartitsissutit illumi suliassanik ilinniarneq, timersorneq tassani ilaallutik silami sammisaqartarneq, nipilersorneq tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma assassorluni suliat ilusilersuinerlu, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq.	4) inuunerinnermi ilaapput atuartitsissutit ”inuunerinneq” aamma ”timersorneq silamilu sammisaqartarneq”, aamma 5) mernguernartulerinerup ilaapput atuartitsissutit ”angerlarsimaffimmi suliassanik ilinniarneq”, ”nipilersorneq” tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, ”eqqumiitsuliorneq” tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma ”assassorluni suliassat ilusilersuinerlu”, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq, taamaattorli tak. imm. 2.”
	3. § 10-mi imm. 1-ip kingorna nutaatut immikkoortoq ilanngunneqassaaq: ” <i>Imm. 2.</i> Nukarlerni mernguernartulerinerup iluaniipput atuartitsissut ”pilersitsinermik atuartitsissut”, tassani atuartitsissutit ataatsimoortillugit ”nipilersorneq” tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, ”eqqumiitsuliorneq” tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma ”assassorluni suliassat ilusilersuinerlu”, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq atuartitsissummi ataatsimi katersorneqartut.” Imm. 2-8 taamaalillutik imm. 3-9-nngussapput.
<i>Imm. 2.</i> Nukarlerni atuartitsissutit qanitariissut ukuupput: 1) oqaatsit tassaasut kalaallit qallunaallu oqaasii, 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu. 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu,	4. § 11, imm. 2 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” <i>Imm. 2.</i> Nukarlerni atuartitsissutit qanitariissut ukuupput: 1) oqaatsit, ”kalaallit oqaasii”, ”qallunaat oqaasii” aamma ”tuluit oqaasii”, 2) matematikki atuartitsissut ”matematikki”, 3) inuunerinnermi ilaallutik atuartitsissutit ”inuunerinneq” aamma ”timersorneq

4) inuttut ineriartorneq, aamma 5) mernguernartulerinermut ilaapput eqqumiitsuliorneq, timersorneq kiisalu nipilersornermi aamma assassornermi ilusilersuinermilu suliasat akuleriinneri. <i>Imm. 3.</i> Oqaatsinik atuartitsinermut aammattaaq ilaassapput allamiut oqaasiinik piginnaasaannik inerisaaniarluni pilersitsiffiusumik sammisaqartitsineq. Oqaatsinik atuartitsinermut ilaasinnaapput oqaatsit allat.	silamilu sammisaqartarneq”, aamma 4) mernguernartulerinerup iluaniippat atuartitsissut ”pilersitsinermik atuartitsissut”.”
	5. § 11-mi imm. 2-p kingorna immikkoortoq nutaaq una ilanngunneqarpoq: ” <i>Imm 3.</i> Atuartitsissutit ”qallunaat oqaasii” aamma ”tuluit oqaasii” oqaatsinut aallarniutitut neqeroortigineqarput.” Imm. 3 taamaalilluni imm. 4-nngorpoq.
§ 12. Akullerni atuartitsissutit qanitariissut ukuupput: 1) oqaatsit tassaasut kalaallit, qallunaat tuluillu oqaasii kiisalu allamiut oqaasiisa pingajui, 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu. 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu, 4) inuttut inerikkiartorneq, kiisalu 5) mernguernartulerinermi ilaapput atuartitsissutit eqqumiitsuliorneq, timersorneq, assassorluni suliasat ilusilersuinerlu, illumi suliasanik ilinniarneq aamma nipilersorneq.	6. § 12, imm. 1, oqaasertalerneqassaaq imatut: ”Akullerni atuartitsissutit qanitariissut ukuupput: 1) oqaatsit ilaallutik atuartitsissutit ”kalaallit oqaasii”, ”qallunaat oqaasii” aamma ”tuluit oqaasii”, 2) kulturimut inuiaqatigiinnullu, ilaapput inuiaqatigiilerineq”, ”oqaluttuarisaaneq” aamma ”upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu”, 3) matematikkimut pinngortitamullu ilaapput atuartitsissutit ”matematikki” aamma ”pinngortitalerineq”, 4) inuunerinnermi ilaapput atuartitsissutit ” inuunerinneq” aamma ”timersorneq silamilu sammisaqarneq”, aamma 5) mernguernartulerinerup iluaniippat atuartitsissutit ”angerlarsimaffimmi suliasanik ilinniarneq”, ”nipilersorneq” tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, ”eqqumiitsuliorneq” tassanilu ilaallutik

	illuliortaaseq aamma ”assassorluni suliaasat ilusilersuinerlu”, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq.”
§ 13. Angajullerni atuartsissutit qanitariissut ukuupput: 1) oqaatsit tassaasut kalaallit, qallunaat tuluillu oqaasii aamma toqqakkatut allamiut oqaasiisa pingajui, 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu. 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu, 4) inuttut inerikkiartorneq, kiisalu 5) mernguernartulerinermi ilaapput atuartsissutit timersorneq aamma illumi suliaasanik ilinniarneq.	7. § 13, imm. 1 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” Angajullerni atuartsissutit qanitariissut ukuupput: 1) oqaatsit ilaapput atuartsissutit ”kalaallit oqaasii”, ”qallunaat oqaasii” aamma, ”tuluit oqaasii” kiisalu toqqarneqarsinnaasutut ”allamiut oqaasii oqaatsit pingajuattut”, 2) kulturi inuiaqatigiillu ilaapput atuartsissutit ”inuiaqatigiilerineq”, ”oqaluttuarisaaneq” aamma ”upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu”, 3) matematikki pinngortitarlu, ilaapput atuartsissutit ”matematikki” aamma ”pinngortitalerineq”, 4) inuunerinnermi ilaapput atuartsissutit ”inuunerinneq” aamma ”timersorneq silamilu sammisaqarneq”, aamma 5) mernguernartulerinermi ilaapput atuartsissutit ”angerlarsimaffimmi suliaasanik ilinniarneq”. ”
	8. § 13-ip kingornagut ilanngunneqarpoq: <i>”Inuussutissarsiornermi klassit</i> § 13 a. Kommunalbestyrelsi Naalackersuisunut qinnuteqareermermi akuerineqareermermilu kingorna 9. aamma 10. klassinut taarsiullugu inuussutissarsiorneq pillugu 9. aamma 10. klassimik ingerlatitsisinnaavoq. Inuussutissarsiornermi klassi taamaattoq atuartunut 10. klassip kingorna inuussutissarsiornermi ilinniarniarlutik siunertalinnut faginilu piumasaqaatinut angusinngitsunut imaluunniit inuussutissarsiornermut ilinniarnermut

	isernissamat nalornissuteqartunut siunnerfeqassaaq, takuuk Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat. <i>Imm. 2.</i> Inuussutissarsiordermi klassit imatut aaqqissuunneqassapput, ukioq kaajallallugu ingerlasussatut aammalu atuartitsinermi piffissaritinneqartoq § 7 imm. 2-mi, oqaaseqatigiit pingajuani malittarisassat malissallugit, taamaattorli tak. §13 b, imm. 1. <i>Imm. 3.</i> Atuartoq inuussutissarsiordermi klassimi ingerlaqqikkusunngikkuni malittarisassat nalinginnaasut malillugit klassemi atuartitsinertalimmik atuartoq neqeroorfigineqassaaq. § 13 b. Inuussutissarsiordermi klassinik aaqqissuussinermi atuartitsinermit ilaapput atuartitsissutit ”kalaallit oqaasii”, ”qallunaat oqaasii”, ”tuluit oqaasii” aamma ”matimatikki” meeqqat atuarfiannik inaarutaasumik naliliinerup naammassineqarnissaanik periarfissaqartoq. Kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa, faginik allanik attuumassuteqartunik atuartitsisoqassasoq. <i>Imm. 2.</i> Inuussutissarsiordermi klassinik aaqqissuussinermi 9. aamma 10. klassi pinngitsoorani ingerlanneqartussa, inuussutissasiordermut sammisumik atuartitsissutinik ingerlatanillu ataqatigiissinneqassaaq inuussutissarsiutinut assigiinngitsunut aallarniuteqartitsisunik aamma ikaarsaartitsinikkut suliffimmillu sungiusarnikkut misileraanissamat periarfissaqartitsisoq. <i>Imm. 3.</i> 10. klassi naammassineqarnerani § 22, imm. 4 aamma 5 naapertorlugit, nalilersuineq ingerlanneqartarpoq aamma

soraarummeernermit allagartaq suliarineqartarluni. Atuartup ilinniartitsisutullu sulisup akornanni, atuartup suliffimmi sungiusarluni misiliinermi atuartitsinermilu ilikkakkat misilittakkallu pillugit inaarutaasumik oqaloqatigiissutigineqartassaaq.

§ 13 c. Inuussutissarsiornermi klassinik ingerlataqarnissamik neqerooruteqarnissaq pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinerani minnerpaamik qitiusumik atuarfimmik ataatsimik imaluunniit inuussutissarsiorneq pillugu ilinniartitaanermik neqerooruteqartumik ilinniarfeqarfimmik allamik kommunalbestyrelsip isumaqatigiissuteqarnissaa tunggavigineqassaaq.

Imm. 2. Qitiusumik ilinniarfimmik isumaqatigiissuteqarnikkut atuartut tiguneqarsinnaasut amerlassusissai kiisalu inuussutissarsiornermi klassemut tiguneqarnissamut piumasaqaatit suut tunggavigineqassanersut pillugit kommunalbestyrelsi aalajangersaassaaq.

Imm. 3. Suliffeqarfinni suliffimmi sungiusarnermik aamma ilinniarfeqarfinni sulinermik atuartitsinerit ingerlanneqarnerinik kommunalbestyrelsi nakkutiginnissaaq.

§ 13 d. Inuussutissarsiornermi klassit pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, tassunga ilanngullugit nalunaarneq, peqataaneq peqataajunnaarnerlu, atuartitsinerup aqqissuunnera, atuartitsinerup imaa, suliffimmi sungiusarnerup aamma sulinermik atuartitsinerup ingerlanerata imarisaanut aqqissuunnerinillu piumasaqaatit,

	suliffimmik sungiusarfimmut piumasaqaatit, sulinermik atuartitsinermik ingerlatsineq pillugu kommunalbestyrelsip ilinniarfeqarfiullu akornanni isumaqatigiissuteqarneq kiisalu inaarutaasumik nalilersuilluni oqaloqateqarneq.”
§ 17. Atuartut kalaallisut qallunaatulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaaseqanngitsut ilitsoqqussaralugu oqaatsiminnik atuartitaanissaminnik neqeroorfigineqarsinnaapput.	9. § 17 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” § 17. Atuartut kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaaseqanngitsut ilitsoqqussaralugu oqaatsiminnik atuartitaanissaminnik neqeroorfigineqarsinnaapput.”
	10. § 35, imm. 4-mi aamma § 43, imm. 2-mi, oqaaseqaat pingajuanni, ”§ 10, imm. 8” ima allanngussaaq: ”§ 10, imm. 9”.
	11. § 53, imm. 2-mi ”§ 10, imm. 6” ima allanngussaaq: ”§ 10, imm. 7”. 11. § 53, imm. 2-mi ”§ 10, imm. 6” ima allanngussaaq: ”§ 10, imm. 7”.
	12. § 53, imm. 3 aamma 4 allanngortinneqarput ”§ 10, imm. 6 aamma 7” ima allanngussaaq: ”§ 10, imm. 7 aamma 8”.
	§ 2 Inatsisartut inatsisaat atortuulissaaq ulloq 1. august 2026, taamaattorli tak. imm. 2. <i>Imm. 2.</i> Inatsisartut inatsisaanni § 1, nr. 1-7 aamma 9 ulloq 1. august 2027-mi aallarnerfigalugu atuutilissapput.

Tusarniaanermut allakkiaq

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 13. januar 2026-imit 10. februar 2026-imut ukununnga tusarniaassutigineqarpoq:

Kommune Kujalleq

Kommuneqarfik Sermersooq

Qeqqata Kommunia

Avannaata Kommunia

Kommune Qeqertalik

Nuuk Internationale Friskole

Sulisitsisut (GE)

SIK

NUSUKA

IMAK

AK

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Nunatsinni Siunnersuisoqatigiit

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit instituti

Knud Rasmussenip Højskolia

Sulisartut Højskoliat

NPK

Avannaani Ilinniarnertuunngorniarfik

Qeqqani Ilinniarnertuunngorniarfik

Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik (KTI)

Campus Kujalleq

INUILI

Imarsiornermik Ilinniarfik

Niuernermik Ilinniarfik (NI-Nuuk)

Peqqinnissamut Ilinniarfik

Ilisimatusarfik

Perorsaanermik Ilinniarfik

Savaatilinnngorniarniat atuarfiat

Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik

ASG

MIO

Inuit Innarluutillit Illersuisuat

Mælkebøttecentret

Red Barnet

Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat

Kalaallit Røde Korsiat
Nanu Børn
MIBB Meeqqat Inuunerissut
MIPI - Meeqqat Inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfik

Kiisalu aamma siunnersuut takuneqarsinnaasimavoq Naalakkersuisut tusarniaasarnermi quppersagaanni. Kingornagullu Naalakkersuisut ulloq 19. Februar 2026 IMAK -imik aamma Ilisimatusarfimmik ataatsimeeqateqarsimapput, Oqaasileriffimmiit peqataaffigineqartumik taakua tusarniaanermi akissutaat pillugu isumasioqatigiinnissamut periarfissaqartitsiviusumik. Tamatuma assigisaanik GE naapinneqarpoq ulloq 20. Februar 2026 aamma Ilinniartitaanermi Siunnersuisoqatigiit ulloq 26. Februar 2026.

Tamatuma saniatigut Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnermi ulluni 17. aamma 18. marts 2026-mi oqaatigaat, Ilinniartitaanermut siunnersuisoqatigiit pitsaasutut isigimmassuk meeqqat atuarfiat pillugu inatsisissatut siunnersuut, pingaartumik nukarliit alloriarfiani fagit ikilisarniarneqarnerat pillugu. Tamatuma saniatigut siunnersuisoqatigiit ilinniartitaanerup tamakkiisumik nutarterneqarnissaanut inatsisissatut siunnersuut alloriarnertut siullertut aallartinneqartoq. Naggataatigullu siunnersuisoqatigiit meeqqat atuarfiani atuartitsinerup pitsaassusaata qulakkeerneqarnissaa pisariaqartutut isigaat, tassami meeqqat atuarfiat ingerlalluortoq tassaammat ilinniartitaanermut pitsaasumut tunngaviliisoq.

Peqatigisaanik ilisimatitsissutigineqassaaq Naalakkersuisut siunnersuut pillugu Ilisimatusarfik aamma Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit ataatsimeeqatiginerinut atatillugu isumaqatigiissutigineqarmat, siunnersuutip nanginnerani atuutilertussatut naatsorsuutigineqarsinnaasut akullerni angajullernilu allannguinnissanut atatillugu Ilisimatusarfik aamma Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit ingerlaavartumik ilaatinneqartassasut. Suliami tassani ilanngullugu naatsorsuutigineqarpoq, alloriarfinni tamani pitsaassutsimik qulakkeerinnittarnermut apeqqutip ilanngunneqarnissaa.

Piffissap tusarniaanerup naanerani tusarniaanermi akissutinik tigusaqartoqarpoq ukunangga: GE, Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunia, IMAK, SIK, Ilisimatusarfik, MIO, Tilioq, NIF, Peqqissutsimut Kattuffik (PPK), Sugisag (Tarnikkut innarluutilli ilaqutaasa peqatigiiffiat), Kalaallit Nunaanni Innarluutillit Peqatigiiffiat (NIIK), Niuernermik Ilinniarfik (NI), SPS aamma innuttaasut sisamat, atuartunut angajoqqaat. Tamatuma saniatigut Kommune Kujallermit aamma Kommuneqarfik Sermersuumiit tusarniaanermut akissutit piffissaliussap naareernerani tiguneqarput. Tusarniaaneq peqqutissaqartitsisimavoq siunnersuummi arlalitsigut allannguinnissanik. Taamaasilluni tusarniaanerup kinguneraa siunnersuummi aalajangersakkat maanna taamaallaat faginut ikinnerusunut atuutilernerat, fagit aaqqissuunneqarnerisa iluarsaateqqinneqarnerat aamma inuussutissarsiornermi klassinik pilersitsinissamut periarfissaqalernera. Tamatuma assigaa siunnersuummi aalajangersakkat piffissap atuartitsiviusup sivikillisinnaanera pillugu, aamma sap. akunnerisa atuartitsiviusartut

annikillisinnaanerit nukarlernut maanna peerneqarmata. Ilutigisaanik nukarliit danskisut aamma tuluttut atuartinneqartarnerat ilannguteqqinneqarput, taamaattoq aallarniutitut atuartitsissutitut. Ilutigisaanik aalajangersagaq § 8 imm. 1 -imi ullut atuarfiusussat pillugit nukarlerni allannguuteqarpoq. Siullermik siunnersuutaagaluarpoq nukarliit ullut atuarfigisassa 200-niit 240 -nut ullunut 180 -inut allanngortinneqarnissaat. Maanna aalajangersagaq siunnersuutigineqarpoq ullut atuartitsiviusussat 180 aamma 200 -ut akornaniinnissaat. Taamaasilluni Kommunalbestyrelsimut pisussaaffiulerpoq ullunik atuarfiusussanik aalajangersaasarneq, ullunik atuarfiusussanik minnerpaaffissaliinerit iluanni.

Tusarniaanermut akissutit ataatsimut allanneqarsimasut ataani issuarneqarput, kinguneranik Naalakkersuisoqarfimmit oqaaseqaatit Naalakkersuisullu oqaaseqaatai uingasumik allanneqarsimallutik.

Sulisitsisut

Sulisitsisut isumaqarpoq faginik annikillisitsineq, matumani immikkut danskisut atuartitsisarneq eqqarsaatigalugu, inuusuttuaqqanut inuunerup ilaani kingusinnerusumi inuussutissarsiutinut piginnaanngorsarfiusumik ilinniagaqarsinnaaneq ajornakusoornerulersissagaa. Sulisitsisut tamatumunnga atatillugu innersuupaa ilinniarnertuunngorniarfinni ilinniartitsisut amerlasuut aamma qitiusumik ilinniarfinni ilinniartitsisut amerlasuut danskisut oqaaseqartuuneri. Sulisitsisut oqaatigaa tamanna aamma sunniuteqassasooq Danmark-imiit pikkorissunik sulisussarsiortarnermut, nukarlerni danskisut atuartitsisoqartarunnaassappat, aammalu danskit oqaasiisa peerneqarneri suliffeqarnermi aaqqissuussaanermut tamarmiusumut sunniuteqassasut. Sulisitsisut ilutigisaanik ilanngullugu oqaatigaa atuartitsinermik aaqqissuussineq nunanit allaniit sulisussarsiortarnermik tunngaveqassanngitsoq, kisiannili inuiaqatigiinni piginnaanerit qaffasinnerulersinnissaannik. Sulisitsisut isumaqarpoq ukiuni aggersuni avataanit sulisussanik tikisitsisarnissamik ukiuni qulikkaani tulliuttuni pisariaqartitsineruleriartuaarnissaq, meeqqat atuarfiannik allamik qinigassaqarnissamik annertusiartuaartumik pisariaqartitsiviuleriartuaassasooq, taamalu friskolinik amerlanerusunik atuarfinnillu privatusunik danskit tuluillu oqaasiinik assersuutigalugu pisariaqartitsinermik naammassinnikkumalluni.

Tamatumunnga aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq danskit aamma tuluit oqaasii maanna nukarlernut ilanngunneqarmata atuartitsissutitut aallarniutitut. Kiisalu fagini pineqartuni danskisut tuluttullu 4. Klassimiit faginik atuartitsisoqartassaaq. Ilanngullugulu innersuunneqassaaq siunertaq pingaarneq ilitsoqqussaralugu oqaatsit salliullugit nukittorsarneqartassasut. Alloriarfinni misilitsinnerit kalaallisut aamma danskisut oqaatsit piginnaanikinneruffigileriarporpaat, oqaatsinillu amerlanerusunik aallarniutitut atuartitsisarneq angusat pitsaanerulersissimangilaat. Paarlattuanik aalajaatumik ilisimatusartoqarpoq ilaatigut immikkut ilisimasalinniit arlariinnik oqaaseqartarnerit pillugit, taakkualu takutippaat ilitsoqqussaralugu oqaatsit nukittuut aallaavittut pingaaruteqartuuneri suli oqaatsinik amerlanerusunik ilinniagaqartarnerit. Taamaattumik pingaartinneqarpoq kalaallisut oqaatsit nukittorsarneqarnissaat, ilutigisaanillu nukarliit danskisut aamma tuluttut oqaatsinik aallarniutitut atuartitsinermi 1. Klassimiilli aallartinnissaat.

Soorlu aamma nalinginnaasunik oqaaseqaatini immikkoortup arfernanni ersittoq danskisut atuartitsisarnerup nukarlerni allannguuteqartinneqarnera meeqqat atuarfianni kalaallisut oqaaseqarfiunerusumiit danskisut oqaaseqarfiunerusumut ilinniarnertuunngorniarfimmuut ikaarsaariarnermi, atuartitsisarnermi atorneqartartut aamma atuartitsisoqarneq eqqarsaatigalugu sunniuteqanngitsoq. Tassani aamma oqaatigineqarpoq suli ukiuni arlaqartuni pisariaqartitsisoqartussaasoq meeqqat atuarfianni danskisut atuartitsisoqartarnissaanik. Tamanna aamma atuuppoq inuussutissarsiornermi ilinniartitaanernut atatillugu, tassanimi aamma atuartitsisut kalaallisut oqaasillit pissarsiariuminaassinnaapput. Nukarlernut atatillugu allannguisoqaraluarpuunniit suli pingaartuuvoq qularnaassallugu atuartut kikkulluunniit ilinnialeqqinnissamut periarfissaat annikinnerulersinneqassanngitsut oqaatsinik assersuutigalugu taarsiisoqarnera tunngavigalugu.

Tamatumunnga oqaatigineqassaaq danskisut oqaatsit neqeroortigineqarsinnaassammata ilitsoqqussaralugu oqaatsit, tak. siunnersuummi § 17 ilitsoqqussaralugu oqaatsit pillugit, oqaasertalersugaasoq eqaatsumik atortitsinissaq pillugu, najukkani pisariaqartitsinernut naapertuuttunik. Taanna iluaqusiisumik aamma atorneqarsinnaavoq sulisussanut nunanit allaniit suliarortinneqartartunut atatillugu. Ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsineq arlalinnik ilusilerlugu ingerlanneqarsinnaavoq, matumani aamma eqimattatut atuartitsinertut, atuartut klassiniit nalinginnaasuniit immikkut atuartinneqartussatut aaneqarlutik, imaluunniit tapertatut atuartitsissutitut atuaqatigiinniit nalinginnaasuniit skemanit illuartinneqarallarlutik. Ilutsit aaqqissuussinerit arlariit taakkua maanna meeqqat atuarfianni atorneqareerput, atuartunut nutaanut oqaasilerinermi ikiorsiissutitut aamma immikkut atuartitsiviusuni. Ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsineq pineqartoq najukkani pissutsinut naleqqussarneqarsinnaassaaq, matumani aamma atuartussat amerlassusaanni aamma ilinniartitsisusussani, taamalu pisariaqartunik atuarfinni allannguinnissanik pisariaqartitsiviussanngilaq.

Ilanngullugu Sulisitsisut nalunaarpoq Sulisitsisut assut iluarisimaaraat inuussutissarsiutinut sammivilinnik angajullerni pilersitsisoqartarsinnaanera, atuartut suliffeqarfinni sungiusaatigalugu sulinermik ingerlatsivigisinnaasaannik. Sulisitsisut oqaatsigaat piunasaqaat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik suliffeqarfinnut piniartoqartarnissaanik suliffeqarfiiit ilaannut amerlasuunut nutaajussasoq, taamaattumillu pingaaruteqartoq tamanna suliffeqarfinnut isumaqatigiissutigineqassasoq, aaqqissuussinermut peqataajumallutik nalunaartartunut. Sulisitsisut ilanngullugu oqaatigaat pingaaruteqartoq, atuarfiup angajoqqaat suliffeqarfiillu qanimut oqaloqatigiittarnissaat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik piunasaqaateqartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, ulloq 19 maj 2010 -meersumi, kingusinnerpaamillu allannguuteqartumi Inatsisartut inatsisaatigut nr. 23, ulloq 25. november 2022 -imeersumi, pisussaaffiit nalunaarneqarsimmammata, tassani aamma ilaapput kommunit ingerlatsinerat, assersuutigalugu atualernej sioqqullugu aamma meeqqat atuarfianni. Taamaattumik naatsorsuutigineqarpoq kommunit kissaateqartut

inuussutissarsiornermi klassinik aaqqissuussinernik, aamma Inatsisartut inatsisaannik Meeqqanik pinerliisimanninneq pillugu malinninnissaat.

NI-Nuuk

Niuernermik Ilinniarfik Nuuk (NI-Nuuk) assut siunnersuummi anguniakkanik iluarisimaarinnippoq. NI-Nuuk isumaqarpoq inuussutissarsiornermi klassit peqataasinnaasut atuarfiup aamma inuussutissarsiutit ataqatigiinnerunissaanut, aamma inuussutissarsiutigalugu ilinniartitaanerit eqqarsaatigalugit, amerlanerusunik piumassuseqarnerulersitsillutik inuussutissarsiutinut sammisumik ilinniagaqarnissamut, qinigassatut soqutigintartut, fagitigullu unammilligassaqartunik atuartunik qinigassaqartitsillutik alloriarnissamut inuusuttutut ilinniagaqalernissamut. NI-Nuuk ilutigisaanik naliliivoq siunnersuummi siunnerfiusut suliffeqarnermi pisariaqartitsinernik tapersersuisut, taamalu inuiaqatigiinnut iluaqutaassasut.

NI-Nuuk innersuussivoq siunnersuummi § 13 b-mut oqaatigalugulu ernummatertik siunnersuutip taamaallaat pisussaaffigigaa kalaallisut aamma matematikkimik inuussutissarsiutinut klassini atuartitsisoqartarnissaanik. NI-Nuuk tamatumani isiginiaavoq naammassisassanut piumasaqaatini taamaallaat TNI aamma TNI tunngaviusoq isissutissatut piumasaqaataasut, tassanilu meeqqat atuarfiannik naammassisaqarsimaneq faginik kalaallisut, danskisut, tuluttut aamma matematikkimi. Qularnaarisoqanngippat atuartut atuartinneqartarnissaat fagini pineqartuni tamani, ajornartorsiutaalissaaq atuartut ilinniartitaanernut piumasaqaatinik naammassinnissimanissaat. Tamanna NI-Nuuk naapertorlugu atuartut periarfissannik killiliissaaq, aammali siunnersuummi anguniakkanut akerliussalluni, inuussutissarsiutinut klassinik inuussutissarsiutinut sammivilinnik siunnerfeqarnissaq eqqarsaatigalugu. NI-Nuuk tamatumunnga atatillugu inassuteqarpoq siunnersuut iluarsiallanneqassasoq, kommunit pisussaaffilerlugit fagit sisamat tamaasa neqeroorutigisarnissaanik, inuussutissarsiutinut klassinik pilersitsinernut atatillugu. NI-Nuuk ilutigisaanik nalunaarpoq annertuunik nikingassutsinik peqalersinnaasoq kommunit akornanni, siunnersuutip pinsinnaatitaaffimmik kommuninut tunniussineratigut aalajangiisarnissamik fagit suut neqeroorutigineqartassanersut pillugit.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq klassit inuussutissarsiutinut sammivillit aallaaveqarmata anguniakkamik qularnaarisoqarnissaa atuartitsisoqassasoq siunnerfilimmik atuartunut assassornermik siunnerfilimmik ingerlatsisoqarnissaanik, akoqartumik faginik pinngitsoorani naammassisaqarnissamik inuussutissarsiutinut ilisarititsinermi. Tamatumunnga atatillugu pineqarpoq ingerlatsineq annertuumik aallussiviusoq atuartitsinermik, kisianni annikinnerusumik atuagarsorluni ilinniakkanik, soorlu tamanna aamma ersittoq pineqartuni fagitigut minnerpaaffissanik piumasaqaatini. Oqaaseqaallu ilutigisaanik isiginiarneqassaaq ilinniartitaanermiit, NI-Nuuk -miit neqeroorutigineqartumiit atuagarsorneruffiusumiit. Tamatumunnga ilaliullugu ilisimatitsissutigineqassaaq, pineqarmata minnerpaaffissatigut piumasaqaatit fagini, tamannalu isigineqassalluni atasutut inuussutissarsiutinut sammisunik aaqqissuussinernut, tamatumunnga qinnuteqarnikkut

aaqqissuunneqartartukkut. Qinnuteqaatip pineqartup akuersissutigineqarneranut atatillugu aalajangersarneqarsinnaavoq, klassip inuussutissarsiutinut sammisup kingunerissanngikkaa atuartut inuussutissarsiutinut ingerlaqqissinnaanerisa killilerneqarnissaat/mattunneqarnissaat. Tusarniaanermi akissutigineqartup kingunerisaanik, aamma tusarniaavigineqartunit allanit isumagineqartutut, pissutissamisoortinneqarpoq fagit katitsigaanerisa § 13, b, imm. 1 -imiittup allannguuteqartinneqarnissaa, tusarniaanermi akissummut naapertuuttumik. Tamatumalu saniatigut inuussutissarsiutinut sammisumik klassinik aaqqissuussinermi qitiulluinnarpoq, taakkua aaqqissuunneqarsinnaanissaat najukkani kissaataasutut pisariaqartitsinertullu, tamannalu kommunimiit kommunimut assigiinngissinnaavoq.

Qeqqata Kommunia:

Qeqqata Kommuniata nalunaarppaa piffissaq tusarniaaffiusoq sivikippallaartoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq, siunnersuut tusarniaassutigineqarmat sap. akunnerini sisamani, Namminersorlutik Oqartussat tusarniaasarnernut maleruaqqusaat naapertorlugit.

Kiisalu aamma Qeqqata Kommuuniata oqaatigaa, ernummatigineqartoq danskisut oqaatsit peerneqarnissaat, aammalu fagi taanna taannaammat sapinnginneqartussaq ingerlaqqittumik ilinniagaqarnissamut. Kommunillu ilutigisaanik ilannguppaa danskit oqaasii aamma nukarlerni pingaaruteqartut, aalajangiusimaneqassallutillu ukiuni atuarfusuit aappaanni aamma pingajuanni.

Tamatumunnga aallarniutigalugu nalunaarneqassaaq danskit aamma tuluit oqaasii ikkunneqarmata nukarlernut ilitsersuutitut fagitut. Soorlu aamma nalinginnaasunik oqaaseqaatini ersittoq imm. 6 -imi naatsorsuutigineqarpoq allanngineq danskisut atuartitsinermi nukarlerni nammineq atuartut kalaallisuunerusoq oqaaseqartut ikaarsaartarneranni danskisut oqaaseqarfiunerusumut ilinniarnertuunngorniarfimmu, ilinniutit eqqarsaatigalugit aamma atuartitsisut eqqarsaatigalugit. Kisianni aamma tassani nalunaarneqarpoq suli ukiuni arlaqartuni siunissami pisariaqartitsisoqartussaasoq atuarfimmu danskisut atuartitsisarnissamik, taamaattumillu naatsorsuutigineqarluni kommunit tulleriarnerminni tamanna isumagissagaat, danskisut aamma tuluttut atuartitsisoqarnissaa alloriarfinni tulliuttuni, tamannalu aqutissiuunneqarsinnaavoq Naalakkersuisut ilitsersuummik suliaqarnerisigut akunnerit qanoq atuartitsinermut atorneqartarnissaannik.

Kommunip ilanngullugu ilalersorpaa kalaallisut atuartitsinerup nukittorsarneqarnissaa, aamma atuartitsissut nutaaq inuunerinneq.

Kommunip tamatuma saniatigut nalunaarppaa nunamut tamarmut atuuttumik periusissiaqartariaqartoq, qularnaarumallugu kalaallisut atuartitsissutissaqarnissaa atuartitsisussaqarnissaalu, atuartitsinerup qaffasissusiini tamani.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqarsinnaavoq nassuiaasiaq Inatsisartunut 2023-ip ukiaani agguaanneqartoq, Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummut ukiakkut 2021 UKA 2021/46 aqutugalugu: Ukiut qulit ingerlaneranni ilinniarfinni Ilisimatusarfimmilu ilinniarfitsisut ikinnerpaamik 80 %-iisa kalaallisut ilinniarfitsisalernissaat anguniarlugu periarfissat suunerinik Naalakkersuisut misissuinissaat pillugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Misissuineq UKA2022-mi saqqummiunneqassaaq.”

Qeqqata Kommunua taamaattoq aamma isumaqarpoq siunnersuut siunnersuut akunnernik atuartsiviusussanik ikippallaanik imaqartoq. Kommunip ilanngullugu oqaatigaa kisitsisit allanngortinneqartariaqartut ullunut atuartsiviusartunut 200-nut, nal. akunneri 180 aamma 580 -it pinnagit minnerpaaffiusussatut. Ilanngullugulu kommunip aamma pigiinnarusuppaa maanna sap. akunneri atuartsiviusartut 40-t sap. akunnerinut 36-inut taarsiullugu. Kommunip ilutigisaanik ilassutigaa kommunit kommunip nunaqarfiini arlaqartuni kissaatigineqartoq maanna inatsisip atuuttup aalajangiusimaneqaannarnissaa, fagit amerlassusaannut, akunnerit atuartsiviusartut aamma ullut atuartsiviusartut eqqarsaatigalugit. Aalajangiisuusaaq sunngiffimmi sammisassaqartitsinerit arlaqarnerulersinneqarnissaat, taamaanngippat tamanna isumaginninnikkut ajornartorsiutinik arlaqarnerusunik kinguneqassamat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq, oqaatigineqartut ilanngunneqarmata, tassami akunnerit ikilineqarnissaanik aalajangersakkat siunnersuummit peerneqarmata, taamaattoq imaalillugu, kommunalbestyrelsit ataasiakkaat namminneq aalajangiisinnaatillugit ullunik atuartsiviusussanik 180 aamma 200 -t akornanni.

Kommunip ilanngullugu nalunaarpaa klassit inuussutissarsiutinut sammiveqartut tapersorneqartut, kisianni nunamut tamarmut atuuttut killiliussat iluanni, kommunini assigiinngissutsit annertuallaat pinngitsoorumallugit.

Oqaatigineqartoq isumaqarnarpoq paatsoornermik aaqqissuussinerup aallaavigisaanut atatillugu tunngaveqartoq, tassami ersarinnerusunik imarisai, aaqqissuussineq aamma pilersaarusiortarneq klassinik inuussutissarsiornermut sammivilinnik Naalakkersuisunit imaluunniit Inatsisartunit aalajangersarneqarsinnaanngimmat. Kisiannili kommunalbestyrelsinik ataasiakkaanit nammineq. Taamaasilluni inuussutissarsiutinut sammisunik klassit ilisarnaatigaat kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangersaasusaanerat ilusilersuillutillu aamma klassit imassaannik, tamatumalu kingorna Naalakkersuisoqarfiup akisussaasup kommunalbestyrelsip qinnuteqaataanik tunngavilinnik akuersissutigisussaallugu. Taamaasilluni pineqassaaq aaqqissuussineq atuartut ukiup atuarfiusup ingerlanerani periarfissaqarfibilissavaat sap. akunnera marlulluunniit sungiusaammik suliffeqartarneq, najukkani suliffeqarfiit pisortallu ingerlatsivii peqatigalugit aaqqissuunneqartartunik, isumaqatigiissutit ersarissut, killiliussat, imarisai aamma nakkutilliineq eqqarsaatigalugu.

Ilanngullugulu oqaatigineqassaaq siunnersuummi killiliussat pingaarnerit aalajangersarneqareermata inuussutissarsiutit pillugit klassit eqqarsaatigalugit. Ilutigisaanilli pingaaruteqarpoq siunnersuummi aamma qularnaarneqassasoq inuussutissarsiutinut sammisunik klassit aaqqissuunneqartarnissaat najukkani namminerni pisariaqartitsinermik periarfissanillu tunngavilimmik, taakkualu ersarinnerusumik nalunaarsorneqarsimassapput kommunit qinnuteqaataanni. Ilanngullugulu maanna amma § 13 b, imm. 1 -imi ilanngunneqarsimalerput oqaatsit fagitigut atorineqartussat, Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi, atuartut angajullit eqqarsaatigalugit qularnaarumallugu atuartut ilinniartitaanerni ingerlaqqiffissaqarnissaat. Ilaliullugu matumani eqqaaneqassaaq inatsisit atuuttut naapertorlugit kommunit ataasiakkaat namminneq aalajangersartassavaat akunnerit fagini atorineqartussat.

Kiisalu qitiusunik inuussutissarsiutinut sammisunik ilinniarfiit pillugit piumasaqaat peerneqassaaq nunaqarfinnut atatillugu, tassani qitiusunik inuussutissarsiutinut ilinniarfeqanngimmat.

Tamatumunnga atatillugu § 13 c, imm. 1 -p oqaasertalerneqarnerani ersippoq pisariaqartuunngitsoq qitiusumik ilinniarfiit akulerunneqartarnissaat. Taamaattoq inuussutissarsiutinut sammisunik klassinik piviusunngortitsinissami piumasaqaataavoq naleqquttunik piginnaaneqartunik fagitigut ilisimasaqartoqarnissaa. Taamaattumik aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq aaqqissuussinermi arlaatigut pisariaqartitsisoqartoq ilinniarfinnik akuutitsisoqartarnissaa, matumanissaaq qitiusumik ilinniarfimmik, qularnaarumallugu inuussutissarsiutinut sammisunik klassit pisariaqartunik pitsaassuseqarnissaat fagitigut ingerlatsineq eqqarsaatigalugu. Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq piumasaqaatinik aalajangersagaqanngitsoq peqataatitsinerup pineqartup qanoq aaqqissuunneqarnissaa, matumanissaaq inuussutissarsiutinut sammisunik klassit qanittumi ilinniartitaanernut ingerlatsivimmit peqataaffigineqarnissaa.

Kommune Qeqertalik

Kommune Qeqertalik aamma aallarniutigalugu nalunaarpoq piffissaq tusarniaavigineqartoq naatsoq, minnerpaamillu qaammatinik 2-nik sivisussuseqartariaqaraluarluni.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuut tusarniaassutigineqarmat sap. akunneri sisamat, Namminersorlutik Oqartussat tamatumunnga maleruaqqusaat naapertorlugit.

Kommune Qeqertalik tamatuma saniatigut nalunaarpoq ullunik atuarfiussanik annikilliliineq minnerunngitsumik sinerissami ajornartorsiutinik pilersitsissasoq, sunngiffimmi susassaartitsiniarnikkut killeqartuni, aalajangiisuusorlu paaqqinniffissaqartitsinissaaq. Ilanngullugulu Kommune Qeqertalik aperivoq ullunik atuartitsiviusussanik sivikinnerulersitsineq ullunik 20-inik § 8, imm. 1 -imi eqqarsaatigalugu pilersaarusiortoqarsimanersoq sunngiffimmi sammisassaartitsiviit ammasarfiinik

sivitsuinissamik pilersaaruteqartoqarnersoq, aammalu sammisassaqtitsivinni sulisunik amerlanerusunik atorfinitsitsiniartoqarnersoq.

Kommune ilutigisaanik ilassuteqarpoq nal. akunneri atuartsiviusussat 560-it maanna atuartsiviusartunut 700-nut sanilliullugit piviusorsiuunngitsut, taakkualu sap. akunneranut akunnerit 19-it assigigaat. Nal. akunneri atuartsiviusartussat 600 -uusariaqarput 1. Aamma 2. klassini aammalu 660-it 3. klassini. Kommune Qeqertalik ilutigisaanik siunnersuuteqarpoq klassit tamarmik ulluni 200-ni atuartsiviusassasut.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq oqaaseqaatigineqartut ilanngunneqarmata, imatut paasillugit, piffissamik atuartsiviusussamik annikilliliinissaq siunnersuummit peerneqartoq, taamaattoq imaalillugu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangersaasinnaasut ullunik atuarfiussanik ullut 180 -it aamma 200 akornanni.

Ilanngullugulu kommunip inassutigaa faginut tunngatillugu fagini suliassat akimorlugit sulisoqartassasoq, faginik peersinani, isumaqatigineqanngitsorlu danskit oqaasiisa peerneqarnissaat. Faginik annikillilerisoqassappat tamanna immaqa pisinnaavoq 1. klassini, taavalu piartuaartumik annertunerulersitsisoqarluni 2. klassini, 4. klassinut ikaarsarneq oqinneroqqullugu.

Oqaaseqaat sanilliunneqassaaq siunnersuummut pingaarnertut anguniakkamut, annikinnerulersitsiniarnermut meeqqat atuarfianni nukarlerni faginik, ataqatigiinneq annertunerusoq pilersikkumallugu, itisilerinissamut piffissaqarnerunissaq aamma atuartsinerup pitsaassusissaata qaffasinnerulernissaa, taakkualu ilutigisaannik inunnguuseralugu oqaatsit kalaallisut nukittunerulersinneqarnissaat. Siunnersuutigineqartoq faginut poortugaq ataatsimoortoq, aallaaveqarpoq nalilersuinermit fagit suut qitiunerpaajunersut ilikkagaqarnerunissamut nukarlerni, aamma qanoq aaqqissuussinikkut nukarlerni aallussinerup nukittunerulernissaa, fagit pingaaruteqartut aallulluarsinnaajumallugit pitsaanerusunillu angusaqarsinnaajumalluni. Ilutigisaanik kissaatigineqarpoq atuartut atugarissaarnissaat, atuartut qajannaatsumik inissisimanissaat aamma inuttut tamatigoortumillu ineriartornissaat malunnaatilimmik. Nalilerneqarpoq siunnersuutigineqartoq fagitigut aaqqissuussineq pilersitsissasoq ersarissunik tunngavissanik, atuartunut piffissaqartitsineruffiusumik itisilerinissamut sivilisunerusumillu ilinniagaqarsinnaanermut.

Kommune Qeqertalik tamatuma saniatigut oqaaseqarpoq fagi inuttut ineriartorneq alloriarfinni tamani ilaasariaqartoq, faginillu nutaanik pilersitsisoqartariaqanngitsoq, atortussat pisariaqartut fagini pioreersuneereermata.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq inuunerinneq atuartsissutitut nutaajummat aamma suliassaqarfittut nutaajulluni, siunnersuummi ilisaritinneqartoq, atuartsissutitut inuttut ineriartornermut taarsiullugu. Oqaatsinik paasinninneq eqqarsaatigalugu

inuunerinneq tassaammat siammasinnerusumik paasinninneq, aamma aaqqissuussaanagerusumik fagi, inuttut ineriartornermut sanilliullugu, sannaqarlunilu ilisimalikkanik nutaanagerusumik inuunerissaanermut tunngasunik, peqqissutsimut aamma inooqataasutut misigisimanermut. Tigussaasumik isumaqarpoq ilinniartitsisut aaqqissuussaasumik ingerlatsisartut, assersuutigalugu suleqatigiinnikkut, misigissutsinut tunngasunik aqutsinermik, akerleriissutaasunik aaqqiiviginninniartarnerni aamma peqqinnartunik ileqqoqarnikkut. Tamatumalu saniatigut siunnerfiuvoq fagi una nutaaq maanna ator neqartumiit annerusumik atuartut tarnikkut timikkullu inissisimanerannik aqutsisinnaassasoq, peqataallunilu atuartut akisussaassuseqartunik aalajangiussaqaartarnissaannut, taamalu atuartut "suliarinnissinnaanerannik" sarfarsiataarnermi, aporfissaqarnermi aamma inuttut unammilligassanik.

Avannaata Kommunia

Avannaata Kommuniata oqaatigaa tamatuma assigisaanik angajullernut alloriarfimmi allannguisoqartariaqartoq, piartuaartumillu ikaarsaartoqartassasoq akullerni, aamma nal. akunnerinik allannguinermut atatillugu. Ilanngullugulu kommunip kissaatigaa annerusumik aallunneqartariaqartut 6. klassit aamma 7. klassit, ukiumut minnerpaamik akunnernik 970 - inik ingerlatsiviusartut. Kommune isumaqarpoq ukioqatigiiat taakkua ajornartorsiutinik annerpaanik tunniussaqaartartut, akunnernillu ikinnerusunik sunngiffeqarnerunissamillu pisariaqartitsillutik, matumanissaaq silami susassaqaqarnernik, ullut tamaasa ilikkagassanik arfineq pingasunut taarsiullugu.

Ilanngullugu kommunip apeqqutigaa nal. akunneri atuartitsiviusaraluartut 20 % -ii peerneqassappata ilinniaqqinnernullu ator neqarlutik, taavami qanoq ilinniartitsisut alloriarfinni allaniittut? Avannaata Kommuniata apeqqutigaa aamma nukarlerni ilinniartitsisut atuarfimmi meeqqanik paarsisarnissaat naatsorsuutigineqarnerneq akunnernik amigartoornissamut taarsiullugu?

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq piffissap atuartitsiviusartup sivikillinissanik aalajangersagaq siunnersuummiit peerneqarmat, taamaattoq imaasillugu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat ullunik atuarfiusussanik 180 -it aamma 200 -t akornanni aalajangersaasassasut.

Tamatuma saniatigut Kommune isumaqarpoq fagi inuunerinneq erser nerluttut ittoq, ilinniartitsisunullu sulii aamma suliassersuutissatut nipeqarluni.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqassapput Kommune Qeqertalimmit oqaaseqaatinut akissutit, fagi nutaaq taanna pillugu. Fagi nutaaq naatsorsuutigineqarpoq eqqaaneqareersutut annerusumik maanna atuuttumut sanilliullugu nukittorsaassasoq atuartut tarnikkut aamma timikkut atugaannik, suliassaqaqarnerulerner millu kinguneqartussaananii.

Avannaata Kommunia isumaqanngilaq pinngortitalerinemik fagi nukarlerniit peerneqassasoq, kisiannili tamatuma saniatigut faginik ikilisitsineq nukarlerni isumaqatigalugu.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqassaaq anguniagaq faginik ikinnerulersitsinissamik, aammalu aallunnerulerlugillu tunngaviusumik piginnaanerisassat fagini tunngaviusuni kalaallisut aamma matimatikkimi.

Ilanngullugulu Avannaata Kommuniata oqaatigaa inuussutissarsiutinut sammisunik klassini killiliussat ersarissuunissaat paasiuminartuunissaallu, nuna tamakkerlugu atuuttunik killiliussalikkat, aammalu Naalackersuisut inuussutissarsiutinut sammisunik klassinut atuuttussamik nalunaarusiortariaqartut. Avannaata Kommuniata nalunaarppaa tamatuma saniatigut periarfissaasariaqartoq faginik allanik toqqaasinnaaneq, ilinniaqqinnissaq eqqarsaatigalugu, aammalu kommunalbestyrelse taannaassanngitsoq faginik aalajangersaasartussaq.

Soorlu tusarniaanermi oqaaseqaatit Qeqqata kommunianeersut oqaaseqarfigineqarneranni ersittoq tunngaviusumik aallaaviuvoq inuussutissarsiutinut sammisunik klassinik pilersitsisinnaanermut, imarisaasa ersarinnerisut, aaqqissuussaaneq aamma aaqqissuussineq Naalackersuisunit imaluunniit Inatsisartunit aalajangersarneqartassanngitsoq, kisiannili kommunalbestyrelsinit ataasiakkaanit najukkami namminerni pisariaqartitsineq aamma soqutigisat naapertorlugu aaqqissuussamik. Taamaasilluni inuussutissarsiutinut sammisunik klassit aaqqissuunneqarnerisa ilisarnaatigaat kommunalbestyrelsit ataasiakkaat taakkuussammata ilusilersuisartussat kommunimi inuussutissarsiutinut sammisunik klassit imassaannik, taakkuvalu tamatuma kingorna Naalackersuisoqarfimmit oqartussaasumit qinnuteqaammik tunngaveqartumik akuerineqartartussaallutik. Taamaattumik inuussutissarsiutinut sammisunik klassit ilisarnaatigaat najukkani kissaatit aamma pisariaqartitsineq tunngavigalugu aaqqissuunneqartarnissartik, tamannalu kommunimiit kommunimut assigiinngissinnaalluni, siumoortumillu nalunaarutikkut aalajangersarneqassanani.

Aammattaaq ilumoorpoq siunnersuut tusarniaassutigineqartoq taamaallaat pisussaaffiliimmat atuartitsisoqartarnissaanik kalaallisut aamma matimatikkimik inuussutissarsiutinut sammisunik klassini. Naak minnerpaaffissatut piumasaqaatit pineqaraluartut, tamanna aarlerinaateqarpoq atuartut isissutissatut ilinniakkamut piumasaqaatinik naammassinninnginnissaanik, tamatumalu atuartut periarfissaat killilissavaat, naapertuutissanani siunnersuummi anguniakkamut inuussutissarsiutinut klassinut tunngatillugu inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut ingerlaqqinnissami. Tusarniaanermi akissutip kingunerisaanik, aamma tusarniaavigineqartunit allanit isumaasutut, pissusissamisoortinneqarpoq fagit katitsigaanerisa allannguuteqartinnissaat § 13 b, imm. 1 -imi, tusarniaanermi akissutigineqartut naapertorlugit aaqqissuussamik

Avannaata Kommuniata tamatuma saniatigut oqaatigaa periarfissaqartariaqartoq immikkut akuersissuteqarsinnaanermut, siusinnerusukkut 9. klassit aamma 10. Klassit sioqqullugit inuussutissarsiutinut klassinut ilanngussinnaanermut.

Pissutsit pineqartut ersarissumik siunnersuummi aqunneqanngillat, - siunnersuutigineqartut – aaqqissuussinerit ersarinnerusut aamma imarisai inuussutissarsiutinut klassit eqqarsaatigalugit, taakkualu kommunalbestyrelsinit ataasiakkaanit aaqqissuunneqartartussaallutik. Taamaattoq Inatsisartut inatsisaanni pineqartumi § 18, imm. 4, oqaaseqatigiit 4,2 -mi ersippoq atuartut ilaatigut klasse allorsinnaagaat, atuartup fagitigut inuttullu piginnaasai ineriartorneralu siulliuppata, atuartup ineriartorneranik isiginninnermi pingaaruteqarpat klassimik alluisinnaaneq. Tamatumunnga atatillugu naatsorsuutigineqarpoq aalajangiinerit pineqartut angajoqqaat aamma atuartoq nammineq peqatigalugu isumasioqatigalugu aalajangerneqartassasut, soorluttaaq atuartup nammineq isumaa ilanngullugu naapertuuttumik oqimaalutarneqartassasooq.

Kiisalu aamma Avannaata Kommuniata oqaatigaa ullunut atuarfiusussanut 180 -inut taarsiullugu ulluni 120-ni atuartoqartariaqartoq, taakkunanilu 20-t atuagarsornerussanatik.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq oqaaseqaatigineqartut ilanngunneqarmata, aalajangersagaq piffissaq atuartitsiviusartup sivikillineqarsinnaanera pillugu siunnersuummiit peerneqarmat, taamaattoq imaalillugu, kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangersaasinnaallutik ullunik atuarfiusussanik ullut 180 -it aamma 200 akornanni.

Kommunip ilanngullugu apeqqtigaa atuartut sumiissanersut, ullut atuarfiusussat 180-inut sivikillineqassappata, minnerunngitsumik nunaqarfiit amerlasuut killeqartunik sunngiffimmi susassaqtitsisarmata.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqassaaq nalunaarneqarsimasooq piffissap atuartitsiviusussap sivikillineqarnera siunnersuummit peerneqarmat, imaalillugu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangiisinnaallutik ullunik atuarfiusussanik ullut 180- it aamma 200 -t akornanni.

Kiisalu kommunip apeqqtigisimavaa 9. aamma 10. klassit inuussutissarsiornermut klassiniittut klasseqatigiissanersut.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq atuartitsineq inuussutissarsiornermut klassinut atuuttumik maleruagassat naapertorlugit nalinginnaasumik 9. aamma 10. klassit akuleriissammata inuussutissarsiornermut fagini aamma ingerlatsinerit inuussutissarsiutit sammiviinut assigiinngitsunut ilisarititsiviusut, aamma misiliisinnaanermut periarfissaqartitsiviusut sungiusaammik sulinikkut ikaarsaartarnikkut sungiusaammillu sulinikkut ingerlanneqartartunik, tamannalu nammineq oqariartormat 9. aamma 10. klassit immikkoornissaannik. Taamaattoq nalilerneqarpoq pissutsit atuuttut tunngavigalugit

aaqqissuussisoqartarsinnaassasoq klassimi ataatsimiititsiviusunik, apequtaallutik kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aaqqissuussinernik qanoq aqutsinerat.

SIK:

SIK -p tusarniaanermi akissummini nalunaarpaa akunnerit atuartitsiviusussat 560 - iusariaqartut 1. klassini aammalu 620-iullutik 2. aamma 3. klassini.

SIK-ip tamatuma saniatigut nalunaarpaa ulloq atuarfiusoq naagaangat nukarlerni, peqataasut tamarmik neqeroorfigineqartassasut paaqqinnittarfimmik aaqqissuussinermik.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqassaaq nalunaarneqartoq piffissap atuarfiusup annikillisinnaaneranik peerneqarsimasoq siunnersuummit, taamaattoq imaalillugu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangiisinnaallutik ullunik atuartitsiviusussanik 180 -it aamma 200 -t akornanni.

SIK -ip ilanngullugu oqaatigisimavaa meeqqat atuarfiat amerlanerusunik aningasaliiffigineqartariaqartoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq oqaaseqaat ilanngunneqanngimmat pissutsit imaluunniit innersuussinerit suliassanut amerlanerusunut tunngaviusinnaammat annertunerusunik aningaasaliissuteqartariaqalernissanut. Tamatumunngalu aamma ilaavoq siunnersuut naatsorsuutigineqanngimmat aningaasartuuteqarnerussutissatut, tunngaviusinnaasumik aningaasaleeqqittariaqalernissamut.

SIK -ip ilanngullugu nalunaarpaa tapersorsorneqartoq kalaallit oqaasiinik nukittunerusumik inissiiniarneq, oqaatsillu allat aatsaat akullerni takkutissammata, atuartullu allamiutut oqaasillit inunnguuseralugu oqaatsiminni atuartinneqarnissamik neqeroorfigineqartussaammat. Tamatumunnga ilaliullugu SIK -ip oqaatsigaa tapersorsorneqarmat fagimik nutaamik “inuunerinneq” pillugu pilersitsineq, aamma inuussutissarsiutinut sammisunik klasseqalernissaanik siunnersuutigineqartoq.

Ilisimatusarfik

Ilisimatusarfiup akueraa ilinniartitaanermik ingerlatsiviup tusarniaanermi akissummini anguniagaqarneq ataqatigiinnermik annerusumik pilersitsiumalluni, atugarissaanermik annerusumik aamma nukarlerni eqqissisimanerunermik. Ilisimatusarfiup inassutigaa tusarniaanermi akissummini siunnersuut kukkunersiortariaqartoq ilassuserneqarlunilu ileqqussanik ersarissunik aamma ilisimatusarnermik tunngaveqartunik, suliniutit maanna ingerlasut nalilersorneqarnissaat, inuiaqatigiit ilinniartitaanermi avatangiiserineqartut peqataatinnissaat, kiisalu aamma ataatsimoornerusumik atuarfimmik ineriartortitsisoqarnissaa.

Tamatuma saniatigut Ilisimatusarfiup nalunaarpaa minnerunngitsumik atuartut nukarliit ataatsimut isigisumik suli ilikkagaqarnerorusunnerat, atuarfimmikkusunnerallu. Ilisimatusarfiup taamaattumik inassutiginnigilaa atuartut atuarfimmiit anillatsinneqarnissaat, kisiannili pinnguarnissamut periarfissaqarnissaat, alapernaannerat aamma persuarsiorani katerisimaarnikkut ilinniagaqartarneq. Akunnernik atuartitsiviusussanik annikilliliineq 700-niit 656-inut isumaqarpoq agguaqatigiissillugu sap. akunneranut akunnernik 2-nik ikinnerulersitsinermik, tamannalu ukiut pingasut ingerlaneranni assigaa malunnaatilimmik piffissamik atuartitsiviusussamik ilanngaaneq. Ilisimatusarfimmi ilisimatuut nalunaarput aamma ilisimatusarnerup takutikkaa piumassuseq aamma ilikkagaqarumaneq amerlasuutigut qaffasissuusartoq klassini nukarliunerusuni, kisiannili takuneqartarluni atugarissaarnerup piumassutsillu klassini akullernut ikaarsaarnermi appartarnera. Ilanngullugu nalunaarneqarpoq alloriarfimmiit tullermut ikaarsaararneq sakkortuseriarneqarsinnaasoq akunnerit assigiinngissutaasartut fagillu aaqqissuussaannerat annertuallaalerpata, tamatumalu pilersissinnaagaa qatsussinerup misigineqarnera atuarfimmikkusugunnaarnerlu angajullernut ikaarsaarnermi.

Tusarniaanermut atatillugu allakkiap aallaqqaataani eqqaaneqartutut Naalakkersuisut Ilisimatusarfimmi ilisimatuunik sivisunerusumik ataatsimeeqateqarsimapput tusarniaanermi allakkiap pillugu, tamannalu kinguneqarpoq paaseqatigiinnermik siunnersuummi aalajangersakkanut arlaqartunut atasunik, soorluttaaq aamma taamaassimasoq IMAK -imut atasunik. Tamanna aamma siunnersuummi siunertamut pingaarnermut atuuppoq, tassani qularnaarniarneqarmata nukarliit pitsaanerpaanik atugassaqartinneqarnissaat ilikkagaqarnissamut. Ilisimatusarfimmik oqaloqateqarneq tamatumunnga atatillugu siunnersuummi arlalitsigut allannguinerik kinguneqarpoq, aamma ilaatigut IMAK -imiit isumagineqartunik, kommunillu oqaaseqaataat aamma ilaallutik. Tamatumani ilaatigut pineqarput nukarliit piffissamik atuartitsiviusussamik aalajangersaavigineqarnerat, taannalu peerneqarluni, aamma piffissap atuartitsiviusartup akunnerit 180 -it aamma 200 -t akornaniittassasut. Tamatuma saniatigut sap. akunnerisa atuartitsiviusartut annikillinissaannik aalajangersagaq peerneqarpoq, tamatumani ilaallutik danskit tuluillu oqaasii aallarniutitut atuartitsissutitut, siunnerfigalugu atuartitsilivinnissap piareersarneqartarnera, alloriarfimmi tullermi.

Ilisimatusarfiup ilutigisaanik nalunaarpaa atuartut tamakkerlutik sunngiffimmi sammisassaqtitsinernut periarfissaqannginnerat pitsaassusilinnik, angajoqqaallu amerlasuut piffissap atuartitsiviusup nalaani sulisartut, atuarfimmilu paaqqinnittarnernik aaqqissuussinerit paarsinertut perorsaannikkut pitsaassusilittut neqeroorutinngorsinnaallutik.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqassaaq siunnersuummik allannguinneq, piffissamut atuartitsiviusartumut atatillugu siunnersuummut atatillugu. Siunnersuut piffissap atuartitsiviusartup allanngortinneqarnissaanik akunnernut 560 -inut ukiumut, maanna allanngortinneqarpoq tusarniaanerup kingunerisaanik, soqutigisaqartunillu oqaloqateqarnerup kingunerisaanik. Ilanngullugu innersuunneqarsinnaavoq Naalakkersuisut

piareersarmassuk Inatsisartunut inatsisissatut siunnersuummik saqqummiussinissaq perorsaanikkut ineriartortitsisarnermi neqeroorutit pillugit meeqqanut atuartunut, siunnerfeqartumik atuarfimmum atatumik paaqqinnittarnermik aaqqissuussinerit assigiinngitsut aqunneqarnissaat.

Ilisimatusarfiullu ilanngullugu aamma oqaatigaa maqaasineqartoq ersarissunik fagitigut aamma ilisimatusarnikkut tunngavilersuutit qanoq tullerriaarisooqarsimanera fagitigut pillugu, aamma qanoq ittunik isumaliuteqartoqarnersoq atuarfimmum mikisunut alloriarfiit akimorlugit atuartitsiviusartunut tunngatillugu, imaluunniit meeqqat ikittuaraanerannut tunngatillugu. Ilisimatusarfik isumaqarpoq pitsaasuusoq pisariinnerusumik atuartunut atuarfeqalernissaa. Taamaattoq allannguut fagit sorliit fagitigut tunngavissanik pilersitsiviusarnerisut ukiuni siullerni pingasuni tunngaveqanngilaq ilisimatusarnikkut oqaluttuarineqartunik, Kalaallit Nunaanni nammineq aamma nunani avannarlerni allani. Nunat tamalaat akornanni misissuinerit takutippaat, atuartut kalaallit atuarfimmum naqinneqartutut annikinnerpaamik misigisimasartut.

Ilisimatusarnikkut pissutsit tunngavigineqartut aallaaveqarput fagitigut tullerriaarinerniit immikkut ilisimasalinnik taaneqartut naliliinerinik, matumani aamma pingaaruteqarmat qularnaassallugu atuartut inunnguuseralugu oqaatsimikkut nukittorsarneqarnissaat. Kiisalu siunnersuut siunertaqarportaaq annikinnerulersissallugu atuarnissamik "pinngitsaalineqarneq", atuartut tunngaviusutigit piginnaasaasa fagini tunngaviusuni, matumanissaaq kalaallisut ineriartorfigisaat.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut oqaatigaa, pinngortitalerinemik fagit peerneqartariaqanngitsut nukarlerni, meeqqat atuarfiatalu ukiuni siullerni, kajumissuseq, alapernaanneq aamma pinngortitami soqutigisat nukittorsarfigisaanni. Isiginiarlugit pissutsit Naalakkersuisut ilinniartitaanermi periusissiaanniit (2024-2030), innuttaasut ilinniarsimassusiannik qaffasinnerulersitsiniarnermiit, aammalu pinngortitalerinemik faginat ilinniagaqarnissamut ilinniartussarsiortarnermiit, pinngortitalerinemik faginik peersineq nukarlerniit immikkut ajornartorsiutitaqartutut isikkoarpoq. Ukiut inunnik "ilusilersuiffiusut" atuarnerup ukiuini siullerni, aalajangiisuusarput kingusinnerusukkut ilinniagassamik qinersinissami.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq Naalakkersuisut aamma allannguinnissat taakkua Ilisimatusarfimmik ataatsimiinnermi 19. Februar 2026 oqaloqatiginnissutigimmatigit. Tamatumunnga atatillugu innersuussisoqarpoq allanngineq pinngortitalerinemut tunngasoq taamaallaat nukarlernut tunngasuummat, alloriarnernullu allanut tunnganngimmat, allannguinerlu isigineqassammat nukarlernut faginik ikinnerulersitsiniarnermik. Kiisalu ilanngullugu aamma oqaatigineqarpoq pinngortitalerineq aamma fagit allat nukarlerniit peerneqartut ilaatinneqartarsinnaammata faginik allanik atuartitsinerimi.

Ilisimatusarfiup tamatumunnga ilaliullugu nalunaarpaa naak matematikki siunnersuummit attorneqangikkaluartoq allannguneq fagini allani matematikkimik atuartitsinermut sunniuteqarsinnaasoq.

Soorlu siunnersuummit ersittoq, allannguneq matematikkimut samminngilaq, paarlattuaniiilli taanna fagiuvoq alloriarfinni tamani pingaartinneqartoq. Taamaasilluni siunnersuut kinguneqartussaannngilaq matematikkimik atuartitsinerup nukillaanganerulerneranik.

Kiisalu tusarniaanermi allakkiami nalunaarneqarpoq Inatsisissatut siunnersuummit peerneqartoq inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq aamma upperisarsiorneq/ filosofii nukarlerniit, pigiinnarneqarlutilli akullerni aamma angajullerni, aammalu ikittut aamma siammasissut atuartitsisarnerit kulturikkut ilikkagassani unammillernartooreersut. Siunnersuut kukkunersiorneqarnermisut piviusunngortinneqassappata, siunnersuutigineqarpoq, fagit kulturimut sammisut katersorneqassasut ataatsimut nal. akunneri aalajangiusimaneqassasut, akunnerit nuunneqarnerisigut nukarlerniit akullernut angajullernullu, ilutigisaanillu sulissutigineqassasoq ilikkagassat ataatsimoornerunissaat, siunnerfigalugu ataqatigiinneq aamma atuartitsinerup pitsaassusissaa.

Atuartitsissutit ikinnerulersinneqarneri pingaarnertut anguniakkamut atavoq, atuartitsissutit ikinnerulersitsinissamik nukarlerni. Atuartitsissutit taakkua amerlasuut nukarlerni pigineqartut nalilerneqarput eqqaaneqartutut allanngoriartarnermik ullup atuartitsiviusup iluani, tamannalu peqataalluni eqqissisimannginnermut ataqatigiinnngitsumillu atuartitsisarnermut piffissakinnerulerillu itisilerinissamut sammisani ataasiakkaani. Tamatuma nukillaarsartarpei periarfissat tunngavissanik patajaatsunik pilersitsinissamut atuartitsissutini pingaarnerni, tamannalu paasineqassalluni atuartitsissutit atuartitsinerup qitiulluinnartutut.

Ilisimatusarfiup nalunaarsimavaa aamma Ilisimatusarfimmi ilisimatusarnerup takutissimagaa faginik immikkoortiterineq inuiaqatigiilerinerup aamma oqaluttuarisaanerup, pisariaqartitsisartoq ilinniartitsisut piareersarluarnerunissaannik. Taamaasilluni maannangaaq siunnersuut nutaaq suli annerusumik pisariaqartitsiviusaaq piginnaasanik ineriartortitsinissamut, atuartitsissusiornermut nutaanik, aammalu pisortatigoortunik ilinniartitsisunut ilitsersuusiornissamut.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq piginnaasanut tunngasumik apeqqummi aamma atuartitsissutissanik nutaanik sanaartornermi ilinniartitsisunullu ilitsersuusiornep kingunerisimammagu siunnersuutip fagitigut allannguutai nukarlernut atortuulersinneqassanngitsut ulloq 1. august 2027.

Ilisimatusarfiup tamatuma nalunaarpaa oqaatsit pillugit immikkut ilisimasallit aamma Instituttimi ilisimatusartut pingaarnertut tapersersuisut kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaatsinik nukittorsaanissamut, maannangaarlu tikkuareerlugit suliniuteqarfissat pingaartut

arlaqartut, soorlu oqaatsini taaguutiniq suliaqarneq, oqaatsinik pinnguarluni ingerlatsineq, klassinilu nipituumik atuarnermik atuneq.

Ilisimatusarfiullu ilanngullugu aamma tikkuarppaa eqqumiigineqartoq siusinnerusukkut immikkut ilisimasallit inassutaat oqaatsinut atatillugu ilaatinneqannginnerat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq pineqartut immikkut ilisimasallit inassutaat ilanngunneqarsimmata qitiusumik qularnaarniarlugu atuartut ilitsoqqussarlugu oqaasii.

Ilisimatusarfiullu tamatuma saniatigut oqaatigaa, § 17 -p nutaamik oqaasertalerneqarnera, danskisortarnerup peerneqarnera ersarissumik tunngavilersorneqassasoq pisariaqartoq.

§ 17 -p allanngortinneqarneranut atatillugu tamanna tassaavoq kinguneqartitsineq siunnersuummi pingaarnertut anguniakkamik tunngaveqartoq, pingaartinneqassamat kalaallisut isiginiarlugit danskit aamma tuluit oqaasii, taamaallaat ilisarititsinertut nukarlerni ilaanissaat. Taamaattumik dansk aalajangersakkami pineqartumit peerneqarpoq, atuartut kalaallisut aamma danskisut inunnguuseralugu oqaaseqanngitsut inunnguuseralugu oqaatsiminnik atuartinneqartassasut.

Ilisimatusarfiup ilutigisaanik nalunaarppaa, oqaatsinik ilisimatusarnerup nutaanerusup tikkuaraa arlariinnik oqaaseqarneq nukittorsarneqarsinnaasoq piginnaasatigut nukittorsaasoqarsinnaasoq, aammalu siunnersuutip tamatuma saniatigut apeqquseraa qanoq ittunik isumaliutersortoqarsimanersoq allamiut oqaasiisa pingajuusarnerat pillugu, matumanissaq nukiit eqqarsaatigalugit, ilikkagassatut anguniakkat, ilinniartitsisut piginnaasaat, aamma qaffasissutsinik killilersuisarnermik inerteqquteqarneq eqqarsaatigalugu, amerlasuutigut sanioqqunneqartartoq asigiinngitsumik aqqissuussinertigut. Ilisimatusarfiullu ilanngullugu oqaatigaa qulaaniit isigalugu isumaqatigineqartoq siunnersuummi siunertaasoq, isiginiarlugu maanna ajornartorsiornartumik inissisimaneq, pingaarnerutillugu nunamik inerisaanerup salliutinneqarfigisaa, inunnguuseralugu oqaatsini tunngavittut pingaarnerutinneqarnerisigut, oqaatsinik allanik atuilersarnermut sanilliullugu. Tamanna naapertuuppoq ileqqutoqqanik tunngavilimmik oqaasilerinermi, tassani erseqqissarneqarmat inunnguuseralugu oqaatsit patajaatsumik tunngavigineqarnissaat, minnerunngitsumik atuarnikkut aamma allannikkut piginnaasat eqqarsaatigalugit, allamiut oqaasiinik ilinnialinnginnermi. Ilisimatusarfiullu tamatuma saniatigut tikkuarsimavaa nukarlerni meeqqat oqaatsinik aamma allanik inissaqartitsimmata.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqassaaq nalinginnaasumik akuerisaammat inunnguuseralugu oqaatsini inissisimalluarneq, aallaaviulluartarmat oqaatsinik allanik ajornannginnerusumik ilikkagaqartarnermut. Ilutigisaanik akuerineqarpoq meeqqat oqaatsinik arlalinnik sapigaqanngitsut nukittunerusarnerat piginnaasamikkut. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq oqariartuutit taakkua marluk imminnut assortuutinnginnerat. Kisiannili imminnut ilalersornerat. Oqaaseqatigiit siulliit sammivaat

allamiut oqaasiinik ilikkarsinnaanermik piginnaaneqarneq, nukittorsarneqartartoq, inunnguuseralugu oqaaserit sapinngilluaraanni, oqaaseqatigiillu aappaasa allaaseralugu iluaqutissat pigineqalersartut allamiut oqaasiinik ilikkagaqartaraanni. Tamatumalu saniatigut akuerisaalluarpoq oqaasilerinermik – grammatikkimik – itisuumik paasinninneq, oqaaseqarluarneq, oqaatsit aaqqissuussaani inunnguuseralugu oqaatsini, tunngavissiilluartarmata oqaatsinik nutaanik ilikkagaqarnissamut. Atuartut namminneq oqaatsiminni piginnaaneqarluartut, periusissiassaminnik inerisaalereersimasarpoq nammineq oqaatsiminnik paasinninnissamut. Periusissiat taakkua atoqqissinnaasarpaat oqaatsinik nutaanik ilinniagaqarnissaminnut. Tamatumalu saniatigut aamma eqqorpoq ilisimatusarnerup ilimanarsisimmagu inuit arlariinnik oqaaseqartut nukittunerusunik inerisaaqqinnissamut arlalinnillu allanik ingerlatsinissamut piginnaaneqarnerusarnerat, iluaqutaalluartartunik oqaatsinik nutaanik ilinniagaqarnissamut.

Kiisalu ilanngullugu oqaatigineqassaaq allannguutit siullertut pingaarnertullu isigineqassammata atasumik kissateqarnermit fagit maanna 13 -iusut nukarlerni ikinnerulersinniarnaniit, taamalu qularnaarlugu atuartut kalaallisut pikkorinnerulernissaat oqaatsinut allanut ilisaritinneqannginnerminni. Allannguutit pineqartut taamaattumik nammineq attuumassuteqanngillat pingajuusutut allamiutut oqaatsinut, tassungalugu atasumik aallaavinnut.

Pingaarnertut anguniagaq fagit nukarlerni annikinnerulersinneqarnissaat qularnaarissaaq qaffasinnerusumik aallussisinnaanermik itisilerisinnaanermillu fagit sinnerini, assersuutigalugu matematikkimi aamma kalaallisut. Faginik ikinnerulersitsineq taamaasilluni qularnaarissaaq kalaallisut fagimik illersuinissamik aamma periarfissanik ilinniartitsisoqarnerup annertusarnissaanik/ineriartortinneqarnissaanik, aamma atuartitsissutaasut eqqarsaatigalugit, assersuutigalugu tuluttut atuartitsinermi taanna kingusinnerusukkut eqqunneqarsinnaammat, piviusumik pitsaassutsinik kivitsinertut, fagimi tassani atuartitsinertut. Allanguinerit taamaasillutik atuartut tunngaviusunik piginnaanerinik kivitsissapput, atuarneq tamaat ataatsimut isigalugu. Anguniagaq pingaarneq tassaavoq qularnaassallugu ataatsimoornerusumik tigussaanagerusumillu meeqqat atuarfeqarnissaat, atuartut angusaqartarnissaat oqaatitsigut qaffasinnerusunik aamma matematikkimi piginnaanernik nukittunerusunik nukarlerni, ilutigisaanillu neqerooruteqarluni piviusorsioortunik ilikkagaqarnissanut aqqutissanik angajullernut, atuartut pitsaanerpaanik sakkussaqaalersinnaaqqullugit suliffeqalernissaminni pisariaqartitsinermut naapertuuttunik.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut oqaatigaa pitsaasutut nalilerneqartoq inuussutissarsiutinut klassinik ammaassineq, periarfissatut allatut angajullerni atuartunut sammisumik.

Ilisimatusarfiup ilanngullugu oqaatigaat, isumaqarlutik ilisimatusarnermik suliaqartut naleqquttut aamma ilinniartitsisunngornermik ilinniartitsisut ilinniariaatsinut instituttimi,

Ilisimatusarfik taamaallaat killeqartorujussuarmik akuutinneqarsimammata suliani. Tamanna ilaatigut atuuppoq oqaatsinut tunngatillugu, Ilinniartitaanernut Naalakkersuisoqarfiup 2017 - imi pilersimmagu suleqatigiissitaq oqaatsinik pigisaqalertarnermik nukittorsaanissaq eqqarsaatigalugu, aammalu 2018-imi nalunaarusiap matuma siunnersuutip suliarineqarnerani atorneqarsimarpasigani. Tamanna atuuppoq ilisimatusarnikkut tusaatini saqqummersinneqartartuni, ukiuni kingullerni arlaqartuni instituttip ilisimatuuinit, kiisalu periarfissat oqaloqatigiittarnernut ilisimalikkat nutaanerpaat pillugit aamma ingerlatsinerni misilittagaalersartut, suli saqqummersinneqanngitsut. Ilisimatusarfiup tamatumunnga ilaliullugu kaammattuutigaa ingerlaqqinnermi qularnaarneqassasoq aaqqissuussaanagerusumik oqaloqatigiittarneq, ilisimatusarnikkut ingerlatsiviusuni avatangiisini, aamma ilinniartitsisunngorniartunik ilinniartitsinermi avatangiisini ilinniartitsisunngorniartunillu ilinniartitsisut akornanni Kalaallit Nunaanni. Ilisimatusarfiup tamakkua ilutigisaannik ujartorpaa qaffasinnerusunik ilinniakkat sorliit aamma ilisimatusarnikkut angusat suut siunnersuummi naatsorsuutigisani tunngaviunersut, aamma qanoq kalaallini ilisimatusarneq ingerlanneqartoq matuma siunnersuutip piviusunngortikkiartornerani sunniuteqarsinnaanersut.

Tamatumunnga atatillugu aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq Ilisimatusarfik, matumanilu aamma ilinniartitsisunngorniartunik ilinniartitsinermi sinniisut, tusarniaanermut tapiliullugu Naalakkersuisunut oqaloqatigiissutigisimammategit allannguutissat Naalakkersuisunut ulloq 19. februar 2026. Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq siunnersuutigineqartoq kalaallisut oqaatsit nukittorsaavigineqarnissaat, ilutigisaanillu tuluit oqaasiisa aamma danskisut atuartitsinerup kivinneqarnissaat 4. Klassini aallartinnermiit naapertuutissammata immikkut ilisimasallit inassuteqaataannut, Tak. Oqaasileriffiup nassuiaasiaa suliat pillugit aamma inassuteqaatai, Naalakkersuisuusimasunut nunat tamalaat sinniisuuffigisaannik immikkut ilisimasalinnit ilaasortaaffigineqartumit suleqatigiissitaliaimeersut. Nunanit tamalaaneersunik ilaasortalimmik suleqatigiissitaliaq suliassaqaarsimavoq oqaatsit atuartitsissutigineqartut pillugit saqqummiinissamut (kalaallisut, danskisut aamma tuluttut) Kalaallini meeqqat atuarfiat, nalilersuinerit aamma inassuteqaatit oqaatsit pingasuusut iluminni tulleriiaarneqarnissaat pillugu, aamma ataatsimut oqaatsinik ilinniartitsinerup nukittorsaavigineqarnissaa pillugu.

Immikkut ilisimasallit ilaatigut tikkuarpaat siusissukkut oqaatsinik atuartitsinerup aallartinneqartarnera, tuluit oqaasiinik 1. Klassimiit, malinnaavigineqartumik Island -imi aamma Danmark -imi assigiimmik pitsaasumik kinguneqarsimanngitsoq, tamannalu allaat nunani pineqartuni marlunni eqqunneqarnikuusimavoq, tuluit oqaasiini assut qaffasissumik inuiaqatigiinni, matumanissaaq ilaatigut angajoqqaani aamma ilinniartitsisuni, kiisalu malunnarluartumik annertuumik nalinginnaasumik internet aqqutigalugu attaveqarnikkut. Inassuteqaatinut atatillugu tuluit oqaasii eqqarsaatigalugit nunat tamalaat akornannit inuttaqartumik immikkut ilisimasalinnik suleqatigiissitaliaq nalunaarpoq tuluit oqaasii annertusiartortumik pingaarutilimmik inissisimasut, piffissallu ingerlanerani allamiut oqaasii siullertut inisseriaannaasut, tamatumanilu piumasaqaataasoq ilinniartitsisut piareersarnissaat, periusissat aamma atortussat ilanngullugit. Ilanngullugu immikkut

ilisimasallit oqaatigaat aalajangertoqassappat tuluit oqaasiisa allamiut oqaasii siullertut inissinneqarnissaannik, eqqukkiartuaarnissaannik piareersartoqartariaqassammat ilinniartitaanertigut, tuluttut oqaasilinnik ilinniartitsisunik amerlanerujussuarnik, ullutsinnut naleqquttunik ilinniarsiortoqarlunilu, isiginiaasunik ilaatigut qarasaasiat atorlugit oqaatsinik ilinniartarnissanik (CALL). Taamaattumik tunngaviusussatut aalajangiussisoqartariaqassaaq, siunnersuummik matuminnga suliaqarneq qaammarsaalluarsimanermik tunngaveqarnerseq.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut nalunaarsimavaa maqaasineqartoq ersarissumik nassuiaasiaq qanoq aqqissuussisoqassanersoq piginnaasanik ineriartortitsinermut, ilinniaqqittarnermut aamma ilinniartitsisunngorniarnermik ilinniarnep iluarseriarneqarnissaa imarisamigut, taakkualu qanoq atortuulersinniarneqarnermut. Taamaattumik inassutigineqarpoq piviusorsiortumik atortuulersitsiartuaarnissamut siunnerfiliornissaq, immikkoortitsisoqarlunilu piffissamik aamma nukissanik ilinniarsiornermut, ilinniaqqinnernut kiisalu ilinniakkap iluarseriarnissaanut ilinniartitsisunngorniarnep eqqarsaatigalugu.

Soorlu aamma siuliani ersittoq Ilisimatusarfimmit oqaatigineqarpoq ilaatigut ilinniartitsisunut piginnaasanik ineriartortitsisarneq, nutaanik ilinniarsiornermut atatillugu aamma ilinniartitsinermi ilitsersuutinut atatillugu kinguneqarsimasoq siunnersuutip fagitigut allannguutaasut nukarlernut 1. august 2027 atortuulersinneqassanngitsut.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut oqaatigaa, inatsisissatut siunnersuummi anguniakkat arlaqartut atugarissaarneq ilanngullugu, inuunerinneq aamma atuartut inuiaqatigiinnut atanerat. Tamatumunnga atatillugu maqaasineqarpoq atuartunik ersarissumik peqataatitsisarneq, angajoqqaat, ilinniartitsisut aamma najugaq ineriartortitsinermi aamma atortuulersitsiartuaarnermi tusarniaanerinnaanngitsutigut.

Oqaaseqaat isumaqarnarpoq akulerussinertut ittut siunnersuutip siunertaanik ataatsimut isigisumik atugarissaarnerup nukarlerni pitsanngorsarnissaanik, fagimut nutaamut inuunerinneq, alloriarfinni tamani atuuttumut. Ilikkagassatut anguniakkat inuttut ineriartornerup allannguuteqartinneranut atatillugu inuunerinneq tamatumunnga atatillugu pissapput sussassaqtunik tamanik akuutitsinikkut. Anguniakkamut nalinginnaasumik atugarissaarnerup nukarlerni pitsanngorsarneqarnissaanut, assersuutigalugu fagit ikilineqarnerisigut oqaatigineqassaaq tamanna pissammat kommunit aamma IMAK -p oqaloqatigineqarnerisa kingunerisaannik.

Ilisimatusarfiullu tulliullugu nalunaarppaa ilikkagassanik anguniakkat kukkunersiukkat 2023 - imi atortuulersut suli tamakkiisumik atortuulinngitsut, nutaanik iluarsaaqqinneq sioqqullugu, tamatumalu kingunerigai nukiit annertuut piffissarlu. Taamaattumik pisariaqartitsisoqarpoq peqqissaartumik nalilersuisoqarnissaanik ilikkagassatut anguniakkat nutaat pillugit, ilinniartitsisut akuutillugit qitiusumik inissisimasutut, taakkuummata anguniakkanik suliaqartut aamma perorsaarnermi.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq soorluli siunnersuut assersuutigalugu IMAK - imut oqaloqatigiissutigineqarsimasoq, tusarniaaneq sioqqullugu aamma tusarniaanerup kingorna, ilikkagassat kukkunersiorneqarneri susassaqartut naleqquttut peqatigalugit ingerlanneqassapput.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut nalunaarsimavaa itisilillaqullugu qupperneq 20 nassuiaatitut oqaaseqaatini ersimmat ilinniartitsisunngorniarluni ilinniartitaanermut allannguutit sunniuteqassanngitsut.

Oqaaseqaat naatsorsuutigineqarpoq tunngasutut "inuunerinneq" pillugu atuartitsissutitut tigussaasunik ilinniartitsisunngorniarnermut sunniuteqartussaannngitsutut isigineqarmat, atuartitsissut taanna qanimmat atuartitsissummut inuttut inerikkiartorneq. Tamanna tunngavigalugu pissutissaqartitsisoqarsimannngilaq oqaaseqaatip pineqartup itisilernissaanik, tassami fagi nutaaq eqqaaneqareersutut maanna fagimit tunngaveqarmat.

Ilisimatusarfiup ilanngullugu apeqqutigisimavaa sooq dansk § 17 -imiit peerneqarsimanersoq, inunnguuseralugu oqaatsinik atuartitsinermut atatillugu.

Soorlu siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini nalunaarneqartoq allanngineq tunngaveqarpoq siunnersuutip tunngaviusumik anguniagaanik, kalaallit oqaasii tullerriinarnermi pingaartinneqarnissaannik, isiginiarlugulu danskisut oqaasii atuartitsissutitut nukarlerniit ilinniutitut peerneqarnissaat.

Ilisimatusarfiup nalunaarpaa ilanngullugu maluginiarneqartoq siunnersuummi aalajangiisimaneqartoq atuartunik qaffasissutsinut immikkoortiterinerup atorneqannginnissaa. Ilisimatusarfiup misilittagai taamaakkaluartut ilinniartitsisut amerlasuut ulluinnarni atuartitsinertik qaffasissutsinut immikkoortitserneraat, atuartut qanoq oqaaseqarnerinik tunngavilimmik fagitigut.

Oqaaseqaat isumaqarnarpoq tunngasuusoq siunnersuummut attuumassuteqartutut, tamatumalu saniatigut pisussaaffiusoq naammasineqartussaq. Tamatumunnga atatillugu erseqqissarneqassaaq atuartitsineq ingerlanneqartussaammat assigiinngiiaartumik atuartitsinikkut, tamannali atuutinngilaq qaffasissutsinut immikkoortiterinermi. Atuartitsinermi atuartut tamarmik isumagineqartussaapput, matumanissaaq atuartut nukittuut. Ilutigisaanillu oqaatigineqassaaq aalajangersakkap akornusinngimmagu hold-inik pilersitsisoqarsinnaanera inunnguuseralugu oqaatsinik ilinniartitsisinnaaneq imaluunniit ilassutitut atuartitsisarneq.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut oqaatigaa, siunnersuutigineqartoq inatsimmik allanngineq isumaqarmat, fagit kulturimut sammisut, inuiaqatigiilerinermiittut, oqaluttuarisaanermiittut aamma upperisarsiornermiittut aamma filosofiimiittut nukarlernit

peerneqartut tamakkiisumik, kisiannili maannamisut iluseqartillugit akullerni aamma angajullerni piginnarneqarlutik. Ilisimatusarfiup aallaavittut tapersorsorpa isumaliorluarnikkut faginik agguaneq atuarfimmi aammalu nukarlerni faginik ikilisaaniarnermik siunertaqarneq. Ataatsimut “annerusumiit” isigalugit Ilisimatusarfiup taamaattumik iluarisimaarpaa siunnersuut kinguartitsisoqarnissaa kulturikkut faginik akullernut aamma qummut. Ilisimatusarfiulli tunuarsimaarutigai arlaqartut allannguutissatut sinnersuummi, pitsaassutsinik nukittorsaasinnaasut faginilu pingasuni itisilerinissat.

Ilisimatusarfiup nalilerpaa inatsimmik allannguinerup kingunerissagaa malunnaatilimmik akunnernik annikilliliineq kulturikkut fagini pingasusuni, akunnerit nukarlerniit akullernut angajullernullu nuunneqangippata. Tamanna siunnersuummiittutut inngilaq. Inatsisissatut siunnersuut taamaasilluni kinguneqassaaq faginik pingasunik sanngiinnerulersitsinermik, qitiulluinnartunik Kalaallit Nunaata naalagaaffittut ineriartortinneqarnerani.

Ilisimatusarfiup tamatumunnga ilaliullugu inassutigaa akunnerit kulturikkut faginiittut immikkoortuni pingasuni, maanna inatsimmi atuuttumi nukarlerniittut nuunneqartariaqartut atuartunut akullernut aamma angajullernut, kulturikkut faginiittut akunnerit ikinneruleqqunagit, kisiannili piginnarneqaqqullugit.

Ilisimatusarfiup aamma isumagaa pisariaqartoq agguaneq kulturikkut fagini pingasuni 4. klassiniit 10. klassinut, fagit nalinginnaasumik sanileriissillugit inissinneqarfigisanngisaannik, assersuutigalugu ilikkagassat inuiaqatigiilerinermut sammisut ataasinngornikkut, oqaluttuarisaanermik fagi marlungornikkut aammalu ilikkagassat fagit upperisarsiornermut /filosofiimut pingasunngornikkut klassini alloriarfinni tamani.

Kiisalu aamma Ilisimatusarfik isumaqarpoq peqassanngitsoq akunnernik atuartitsiviusartunik minutsini 45-uinnarnik sivisussusilinnik. Nikinnerit amerlavallaat pinngitsoorumallugit qularnaarumallugulu periarfissat itisilerinissamut ilikkagassat kulturikkut fagini pilersaarusionsorneqartariaqarput imminnut tapertariissillugit, ilikkagassalerinertuinnaq 45 minutsinik sivisussusilikkaarnagit. Kulturikkut fagit skemani pilersaarusionsorneqartarpata siammarterlugit skemap iluani ilikkagassalerinertut ataasiakkaaginnartut Ilisimatusarfiup isumaa naapertorlugu ajornarnerulersitsissapput atuartut isumalimmik ingerlatsinissaannik.

Ilutigisaanik nalunaarneqarpoq siunnerfilersorluakkamik piginnaasunik ineriartortitsisoqartariaqartoq ilinniartitsisut eqqarsaatigalugit, aammalu atuartitsissutissanik ineriartortitsisarnissamut periarfissaqartitsisoqarluni, aamma pisortatigoortunik ilinniartitsisunut ilitersuuteqarluni, kulturikkut faginik ingerlatsineq nukittorsarumallugu. Ilinniartitsisut naapertuuttunik nukissaqarlutillu sakkussaqaassapput, atuartitsinerup isumalimmik ingerlattarnissaanut, matumanissaaq atortussanik pitsaanerusunik peqarlutik atuartitsinissaminnut, matumanissaaq sakkussat qaffasissumik pitsaassusillit, maannamiit suli annerusumik ilinniartitsisut atuartitsinissaminnik piareersaasarsinnaaqqullugit, kiisalu ilinniartitsisunut

ilitersuuteqarlutik faginit pineqartunut. Kiisalu aamma nalunaarneqarpoq kulturikkut fagit pingasuusut siunissami 4. klassiniit 10. klassinut inissinneqassappata tamatumani piumasariqassasoq fagini ilikkagassanik nutarterisoqarnissaa, anguniakkat oqaatigineqarsinnaanngorlugit killiliussat nutaat iluanni.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi taamaallaat pineqarmata fagitigut annikinnerulersitsinerit nukarlerni, aammalu taamaasilluni aqunneqanngimmata matumani fagit, matumani aamma fagit amerlassusissaat neqeroorutigineqartartut alloriarnerni tulliuuttuni. Ilutigisaanillu nalilerneqarsimavoq fagini pineqartunni imaritinneqartut annikitsuinnaanngitsut fagini allani ilaasinnaanerat akullerni aamma angajullerni, aammali nukarlerni. Assersuutigalugu fagini oqaluttuarisaaneq aamma inuiaqatigiilerineq kalaallisut atuartitsinerimi ilaalluarsinnaapput. Soorlu oqaatigineqartoq siunnersuummut nalinginnaasunik oqaaseqaatini nunamik ineriartortitsineq meeqqat atuarianni fagini assigiinngitsuni fagini ilanngunneqartussaavoq ilinniartitaanerit akimorlugit, taamaallaallu pinnagit fagit eqqaaneqareersut, allannguinerit nalilerneqartut nunamik ineriartortitsinerimik fagimik sakkukillisisissanngitsut.

Kiisalu innersuussisoqassaaq siunnersuummut nalinginnaasunik oqaaseqaatinut tassani ersimmat pisariaqarsinnaasoq kukkunerisussallugit naleqqussassallugillu atuartitsissutissat fagini, taakkunani atuartitsineq atuartuni akullerni aatsaat aallertissappat. Taakkunani suliaasat amerlanersaat taamaattoq naatsorsuutigineqarput suliarineqartussaasut Ilinniuserfimmut – Ilinniartitaanernut Aqutsisoqarfiup atuartitsissutissanik naqeterisitsisarfiarit - maanna aningaasaliissutaareersut iluanni. Kiisalu naatsorsuutigineqarpoq ilinniuserfiup aamma ilinniartitsisut piginnaasaannut pisussaaffiinnullu atatillugu, matumanissaaq ilinniartitsisunngorniartarnermut aamma ilinniaqqittarnernut atatillugu naatsorsuutaavoq naannerusunik ilinniaqqinnernik ingerlatsisoqartarnissaa, naatsorsuutigineqarlunilu taakkua maanna killiussaareersut iluanni piginnaasanik ineriartortitsinerit ingerlanneqartarnissaat Ilinniarnermik Instituttimi aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup iluani.

Kiisalu Ilisimatusarfiup nalunaarsimavaa ajornartorsiutitaqartoq fagit taamak amerlatigisut ataatsimut “taaguuserneqarnerat “fagit pilersitsiviusut” , fagini ataasiakkaani itisilerinissamut periarfissat annertuumik annikillineqarmata. Fagit pineqartut maanna katiterinikkut pilersitaareerput, tassanilu pinngortitsisinnaassuseq, pinnguarneq, takorluuisinnaassuseq misigisaqarluni ilikkagaqartarneq meeqqanut ineriartortunut tunngaviummata. Ilutigisaanik ukiut taakkua tassaapput meeqqat piumassuseqarfigisaat aamma nuannaarfigisaat atuariartortarnerminni, annaaneqariaannaasoq, ulloq atuariusussaq atuagarsorneruvallaarpat paaqqinniffiuvalaarpat.

Eqqaaneqartoq immikkuullarissumik fagi katersorneqassasoq fagimut ataatsimut nukarlerni, pissuteqarpoq eqqaaneqartutut anguniakkamik pingaarnermik nukarlernut fagit annikillineqarnissaannik. Taamaakkaluartoq tunngavissanik soqanngilaq ilalersuisunik

naatsorsuutiginnittoqassappat atuartut pissarsiaasa annikinnerulernissaannik, fagit katitserneqarnerisigut. Tamatumunnga atatillugu qitiuvoq suliassa qarfiup ingerlaqqittumik fagit akimorlugit aaqqissuunneqarnissaa, aammalu ingerlatsinerit tigussaasuunissaat, atuartut ulluinnaannit aallaaveqartunik, atuartullu ulluinnaannit aamma aallaaveqartunik, silami inuunermik silarsuattalu paasinissaanik. Qanoq tamatuma ilalersorneqarnissaa fagimut killiussat namminneq iluanni ilaassaaq fagitigut aamma perorsaanikkut ineriartortitsineri. Kiisalu aamma suli periarfissaassaaq fagit pilersitsiviusinnaanerit suliassa qarfiit akimorlugit ingerlatsinertigut, assersuutigalugu kalaallisut fagimi.

Ilisimatusarfiullu ilanngullugu nalunaarpaa ullut atuarfiusut sivikinneruneri fagillu ilikkagassat ikinneruneri aamma akunnertigut meeqqat naligiinnginnerannik annertusaassasut, nukittuunik angerlarsimaffilinnut sanilliullugit.

Tamatumunnga oqaatigineqassaaq aalajangersagaq ullup atuarfiusup sivikinnerunissaanik akunnerit atuartitsiviusartut ikinnerunerisigut siunnersuummit maanna peerneqarmat, tusarniaassutigineqartumut sanilliullugu.

Ilutigisaanik Ilisimatusarfiup oqaatigaa danskit aamma tuluit oqaasiisa 4. Klassinut kingunertinneqarnerannut atatillugu maqaasineqartoq kingunerisassaasa nalilersorneqarnerat, atuartut ilinniarnissamut periarfissaat eqqarsaatigalugit, matumanissaaq inuusuttuaqqanut ilinniakkani, taakkunanani suli danskit oqaasii qitiummata isissutissatut. Ilisimatusarfiup innersuuppaa Oqaasileriffiup ernummataa tuluit oqaasiinut tunngatillugu nalunaarlunilu tassani aamma assigisaanik nalilersuinerimik kingunerisassai danskit oqaasiisulli maqaasineqartut. Ulluinnarni pilersinneqariaannaavoq nikingassut atuartut akornanni annertoq, oqaatsinullu atatillugu piumasaqaatit ungasillisitsissallutik kalaallisut oqaasillit aamma allatut oqaasillit akornanni, aamma oqaatitsigut ilinniartitaanermi piumasaqaatinut.

Danskit oqaasiisa aamma tuluit oqaasiisa atuartitsissutigineqarneri akullernut kinguartinneqarnissaannut atatillugu nalilerneqarsimavoq tamanna nammineq sunniuteqassanngitsoq atuartut kalaallisuunerusoq oqaasilimmit atuarfimmiit danskisuunerusoq atuarfimmut ikaarsaartarnissaannut atatillugu isumaliutersortoqarsimavoq, ilinniarnertuunngorniarfimmut danskisuunerusoq oqaaseqarfiusumut atuartitsissutit aamma ilinniartitsissutit danskisuunerusoq ingerlanneqarfigisaannut. Tamanna isigineqassaaq atasumik danskisut aamma tuluttut atuartitsineq 4. Klassimiilli aallartittassasooq tunngavigalugu. Tamatumalu saniatigut atuartut alloriarfimmi siullermilu danskit aamma tuluit oqaasiinik ilisaritinneqartartussaapput.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut ujartorsimavaa kingunerisassaannik nalilersuinerit suliassa qarfinni arlaqartuni, assersuutigalugu ilinniartitsisussaqarniarnikkut piginnaasanillu pisariaqartitsineq eqqarsaatigalugit kiisalu aningaasaqarneq siunnersuummik atortuulersitsiartuaarnermut atatillugu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq nalilersuinerit pingaaruteqartut arlaqartut siunnersuummiit peerneqarsimammata, tamannalu atuuppoq piffissap atuartitsiviusup annikillineqarnissaa, ingerlaqqilluni ullut atuarfiusussat allannguutissaat killilerneqarmat 180 -it aamma 200 akornannut. Allannguutit taakkua assigisaanik annikillisitsisimapput siunnersuummi allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu kingunerisassanik malunnaatilimmik. Kingunerisassaanik nalilersuinerit sinnerinut atatillugu immikkoortoq 3 -imut innersuussisoqassaaq, nalinginnaasumik nassuiaatini, siunnersuummut aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut pisortat ingerlatsinerannut kingunerisassai eqqarsaatigalugit.

Naggataatigullu Iisimatusarfik ulloq 6. marts 2026 meeqqat aturfiani nukarliit ineriartoqqinnissaat pillugu oqaloqatigeeqqinnissaq pillugu oqallisissiamik nassiuusivoq, erseqqissaatigineqarluni oqallisissiaammat oqaloqatigiissutigineqartussaq, piariikkatut takussutissiaangitsoq. Tamatumunnga atatillugu Iisimatusarfimmit oqaatigineqarpoq, meeqqat aturfiaata pilersaarutaasumik nalilersorneqarsimanera tunngavigalugu allannguinerit ingerlanneqartariaqartut. Peqatigisaanillu Iisimatusarfik ilaatigut siunnersuuteqarpoq malitassiaq atuartitsissutinik qanitariissunik tallimanik iluseqassasoq, tamatumunngalu siammasissumik inatsisissatut tunngavissat sinaakkusersornissaat aallartinneqartariaqartut siunnersuutigalugu.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, siunnersuut aaqqissuussaanerup massakkut unammilligassat atuuttut uppersaaserluarneqareersullu, nalimmassarneqarnissaannik oqariartuuteqartoq. Taamaalilluni siunnersuutip meeqqat aturfianik tamarmiusumik nalilersuinissaq unitsinnianngilaa aamma taartissarinagu. Akerlianilli aaqqissuussaanerup nutaap taamatut ajornanninnerusumik pitsaanagerusumillu nalilersuinissap naammassineqarnissaanut ilusissaq nutaaq pitsaanagerusunik tunngavissiissaaq, atuartitsissutillu qanitariissut paasiuminernerulernerit pissutigalugit, aamma siumut ingerlasoqarnera erseqqinnerulissammat. Ataatsimut nalilersuineq allannguinerimut akornusiinani suli taamaattumik naammassineqarsinnaavoq.

IMAK

IMAK-imt oqaatigineqarpoq siunnersuummi siunertat IMAK-ip anguniagaanut naapertuuttusut, ilaatigut fagit ikilisinneqarnissaannut aammalu akunnerit ikilisinneqarnissaannut atatillugu. Tassunga atatillugu IMAK-ip innersuussutigaa IMAK-ip sinniisuisa ataatsimiinnerat, tassani ilaatigut sammineqarput nukarlerni fagit amerlavallaartut, , kalaallisut, allatanik atuarneq kisitsinerlu nukittorsarneqassasut. Tamatuma peqatigisaanik oqaatigineqarpoq atuartut kalaallinik angajoqqaallit tuluttuinnaq oqalussinnaasut paasisinnaasullu amerliartuinnartut, tamannalu kalaallit oqaasiinik ilungersunartorsiortitsisoq.

Taamaattorli IMAK isumaqarpoq inatsisitigut allannguutissaq atuutilersinnagu pissutsit arlallit qitiutinneqartariaqartut, soorlu assersuutigalugu nukarlerni akunnerit aturfiusut amerlassusiisa allanngortinneqarnerat akullerni aamma angajullerni atuartitsinerimut annertuumik sunniuteqassammat. Kiisalu IMAK-ip oqaatigivaa, nukarlerni atuartut ullut aturfiusut ullumikkut 200-240-nit 180-inut apparneqarnissaannik siunnersuut IMAK-ip qitiusumik siulersuisuinit oqaluuserineqarsimangitsoq aamma IMAK-ip pilersaarutaanut

ilaanngitsoq. Taamaattumik ullut atuarfiusut ikilisinneqarsinnaanerannut atatillugu IMAK-ip isornartorsiuinini nassuiaatigaa.

Aammattaaq IMAK-ip siunnersuummi oqaaseqaatigineqartut innersuussutigisimavai, tassa ullumikkut fagip aaqqissugaanerata aggulunneqartumik aallaavillip, fagit arlaleriarluni allanngorarneri aammalu ataqatigiinngittarnerat , atuartunut tunngaviusumik piginnaasaannik ineriartortitsinerannut kigaalaqutaasoq. IMAK-ip aamma oqaatigaa, akunnerit fagillu ataqatigiinnerisa annikillisinneqarnerisigut atuartitsissutit akimorlugit atuartitsinerup piviusunngortinnissaa ajornannginnerulissasoq aammalu ilinniartitsisut alloriarfinni arlalinni annertunerusumik atuartitsisinnaalissasut.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi aalajangersakkat piffissaaq atuartitsiviusoq aamma sapaatip-akunneri atuartitsiviusut appartinneqarnissaat atorunnaarsinneqarsimammat. Ilutigisaanillu ullut atuarfiusut amerlassusaat pillugu § 8, imm. 1, ullut atuarfiusut 180-it 200-llu akornanni allanngortinneqarput. Taamaattorli siunnersuummi fagit ikilisinneqarnissaat siunertarineqartoq attatiinnarneqarpoq.

IMAK-imit aamma oqaatigineqarpoq, IMAK-ip takusinnaagaa siunnersuummi oqaatsit allanngortinneqarnerat ilinniaqqinnissamut periarfissamut atatillugu kinguneqarsinnaasoq, assersuutigalugu ilinniarnertuunngorniarnarfinni kalaallisut oqaasilinnik ilinniartitsisinnaasut amerlanngitsuusut.

Oqaatigineqartariaqarpoq danskisut tuluttullu oqaatsit atuartitsissutit nukarlerni aallarniutitut atuartitsissutitut ikkuteqqinneqartut, aammalu danskisut tuluttullu atuartitsineq atuartitsissutaasussatut 4. klassimiit aallartissasoq, tamannalu oqaatsitigut piumasaaqatiniq pisariaqartunik pissarsinissamut tunngaviussaaq, taakkulu suli meeqqat atuarfiata kingorna ilinniaqqinnissamut pingaaruteqarluinnarput.

Aammattaaq IMAK-ip inuunerinneq pillugu fagi nutaaq tunngavigalugu oqaatigalugu inatsimmi taamatut allanngortitsineri atuartitsineri atortussanik attuumassuteqartunik aammalu suliamik ilisimasanik nutartersinnaasunik pissarsisinnaanissaq pisariaqartinneqartoq, ilaatigut ilinniartitseqqiineri aammalu fagip imarisaanik sananeqaataanillu najoqutaqartumit.

Ilisimatusarfimmit ilaatigut oqaatigineqarpoq ilinniartitsisunik piginnaanngorsaaneq pillugu, atortussanik nutaanik kiisalu ilinniartitsisunut ilitsersuutiniq ineriartortitsinissamut pisariaqartitsineq kiisalu ilinniartitsisunik piginnaasatigut ineriartortitsineq eqqarsaatigalugit, siunnersuutip nukarlerni atuartitsineri tunngatillugu allannguutai atuutilersinneqassanngitsut 1. august 2027 sioqqullugu. Taamatullu oqaaseqaatini immikkoortumi allaffissorineq aningaasaqarnikkullu pillugit kingunerisassani siunnersuut ilinniartitsisut piginnaasaannut atatillugu, ilaatigut ilinniartitsisunngorniarnermut ilinniartitseqqiinerimullu tunngatillugu, pikkorissartitsineri sivikinnerusumik pisariaqartitsisoqarnissaanik kinguneqassasoq, taakkulu piginnaassutsinik ineriartortitsineri periusissiat pioreersut iluanni atuutilersinneqarnissaat Ilisimatusarfik/Ilinniarfissaaq aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik aqqutigalugu naatsorsuutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut IMAK-ip ujartorpaa atuartut sunngiffimmi neqeroorfineqartarnerat pillugu inatsit, atuarnerup siorna aamma atuarnerup kingorna atuuttusaaq. IMAK-imit aamma

oqaatigineqarpoq meeqperiveqarneq aamma meeqqat atuarfiat pillugit inatsisit ataqatigiittut, kisiannili atuareernerup kingorna sammisassat neqeroorutit amigaataasut.

Naalackersuisut qulaani pineqartut isumaqatigisinnaavaat aammalu oqaatigineqareersutut pisariaqartitsineq aaqqiiviginiarlugu Meeqqanut atuartunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik sunngiffimmi neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisissaannik siunnersuummik aaqqiinissaq siunertarlugu.

Aammattaq IMAK-ip oqaatigaa, atuartitsinermi piffissap aamma ukiup atuarfiusup ilanngarnissaanik siunnersuut partiit tamarmik, aamma angajoqqaat, peqataatinneqarnissaat pisariaqartinneqartoq, taamaalilluni allannngortitsinermi sunniuteqarsinnaasut tamarmik sukumiisumik oqaluuserinnissallutik.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi aalajangersakkat, atuartitsiviusut aamma sapaatip-akunneri atuartitsiviusut apparneqarnissaat pillugit peerneqarmat. Peqatigalugu ullut atuarfiusut amerlassusaat pillugu § 8-mi immikkoortoq 1-imi oqaasertaliussaq allannngortinneqarpoq ullut atuarfiusut 180-it 200-llu akornanni.

Taamaattoq IMAK-ip inuussutissarsiornermut klassinik pilersitsisoqarsinnaanera pillugu siunnersuut taperserpaa. IMAK ilanngullugu oqarpoq, inuussutissarsiornermut klassinut minnerpaamik tunngaviusunik ersarissunik aalajangersaasoqartariaqartoq, ilaatigut atuartitsinermit akisussaasussanut sulisunut tunngatillugu. Aammattaq IMAK-ip tupaallaatigaa, aaqqissuussineq 9. aamma 10. klassinut kisiat atuutsinneqarmat, atuartunut nukarliusunuunngitsoq. IMAK-ip aamma paaserusuppaa atuartut amerlassusaat aammalu ilinniartitsisut qanoq amerlatigisut inuussutissarsiutinut klassimut attuumassuteqarnissaat naatsorsuutigineqarnerisq.

Tassunga atatillugu erseqqissarneqartariaqarpoq, , kommunit pisinnaatitaaffeqartut oqartussaarfimmu attuumassuteqartumut qinnuteqareerpata pisinnaatitaaffimmik tigusiillutik, sumiiffinni kissaatit pisariaqartitsinerlu naapertorlugit inuussutissarsiornermik klassimik aaqqissuussinermit pilersitsisinnaasut, ilaatigut qitiusumik aalajangersarneqarsimasut minnerpaamik piumasaqaatit tunngavigalugit. Taakku ilaatigut qulakkeertussaavaat atuartut piffissaq tamaat meeqqat atuarfianni piumasaqaatinut naleqquttumik atuartinneqarnissaat.

§13 a, immikkoortoq 1-imi allassimavoq inuussutissarsiornermik klassinik pilersitsinermit kommunalbestyrelsimiit qinnuteqaateqarnissaq pisariaqartoq. Minnerpaamik malittarisassat siunnersuummi aalajangersarneqartut saniatigut inuussutissarsiornermik klassip imarisaat aaqqissugaaneralu Naalackersuisunit Inatsisartunilluunniit aalajangerneqartussaangillat, kommunalbestyrelsilli ataasiakkaat aalajangissavaat. Soorlu takuneqarsinnaasooq siunnersuummi inuussutissarsiornermik klassinik pilersitsinermit tunngatillugu nalinginnaasumik tunngaviusunik arlalinnik imaqareerpoq. Kisiannili aaqqissuussinermit pingaaruteqarluinnartumik malittarisassaavoq immikkut ittumik inuussutissarsiornermit klassimik aaqqissuussinerit sumiiffinni pisariaqartitsinermit periarfissanullu naapertuuttumik ilusilersorneqarnissaat, tamannalu kommunit ataasiakkaat qinnuteqaataanni sukumiinerusumik erseqqissarneqartariaqartussaavoq.

IMAK-ip aamma erseqqissarpaa kalaallisut, qallunaatut matematikkilu inuussutissarsiornermik klassinut aaqqissuussanut ilanngunneqartariaqartut.

Oqaatigineqassaaq oqaatsit pillugit fagit ullumikkut Inatsisartut inatsisaanni atuuttumut tunngatillugu maanna§ 13 b, immikkoortoq 1-imut ilanngunneqarsimammata, angajullerni atuartut ilinniartitaanerup iluani ingerlariaqqinnissaata qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq, ullumikkut inatsit atuuttoq naapertorlugu kommunit ataasiakkaat nalunaaquttap akunneri qanoq amerlatigissanersut atuartitsissutissanut pineqartunut aalajangissagaat.

Aammattaaq IMAK nalinginnaasumik siunnersuuteqarpoq, atuarfiup ilinniariaqqiffiillu akornanni oqaatsitigut ataqatigiinneq qulakkeerneqassasoq, atuartut ingerlariaqqittussanngorlugit. Tassani IMAK-ip apeqqutigaa, ilinniarsiit qanoq amerlatigisut qallunaatut ilisimasaqarnissamik piumasaqaateqannginnersut.

Oqaatigineqassaaq danskisut tuluttullu oqaatsit nukarlerni atuartunut atatillugu aallarniutitut maanna ilanngunneqarsimammata. Tamatuma saniatigut fagit taakku klassini allani fagitut nalinginnaasutut atuartitsissutitut suli ingerlanneqarput.

Aammattaaq IMAK-ip innersuussutigaa, atuartut nutaat avataaniit tikittut toqqaannartumik klassinut nalinginnaasunut inissinneqannginnissaat, taarsiullugu immikkut ittumik tigusinermi klassinik neqerooruteqartoqartarnissaa. IMAK-ip isumaa naapertorlugu nunatsinni atuarfippassuaqarpoq kalaallisut, qallunaatut, ilaatigullu aamma tuluttut oqalussinnaanngitsunik atuartoqartoq. Tamanna ilinniartitsisunut annertuumik piumasaqaateqarpoq, piffissap malunnartumik ilaa nutserinermut atorneqartarmat. IMAK-ip isumaa naapertorlugu tassani atuartunut nutaanut atuartitsinermik siunnerfeqartumik naleqqussagaasumillu pilersitsisoqarsinnaassaaq.

IMAK-ip tigusinermi klassinut tunngatillugu oqaaseqarnera matumani paasisariaqarpoq atuartunut nutaanut suli kalaallisut oqalussinnaanngitsunut avataaniit tikittunut neqeroorutaagallarnissaa, tamatumalu kingorna atuartut piffissap ilaani klassimi nalinginnaasumi ingerlaqqissinnaalissasut. Oqaatigineqartariaqarpoq tigusinermi klassinik pilersitsinissaq siunnersuutip tusarniaassutigineqarsimasup allaaserineqarnerani ilaatinneqarsimannngimmat. Tamatumani inatsisitigut pitsaassutsimik periaatsinit nalinginnaasunit, inatsisissatut siunnersuummi taamatut annertuumik allannortitsisoqarpat nalinginnaasumik nutaamik tusarniaasoqarnissaa imaluunniit ilassutitut tusarniaasoqarnissaa pisariaqartinneqartup malitsigivaa, pingaartumik kommuninut tunngatillugu. Taamaattumik innersuussaq malittarisassanik kingusinnerusukkut nutarterinermi nalilersorneqartariaqartussaavoq.

Aammattaaq IMAK-ip atuartitsinermik pitsaasumik ingerlatsinissamut piumasaqaatitut ilinniartitsisunik ilinniartitseqqiisoqarnissaa pisariaqartinneqartoq innersuussutigaa. IMAK-ip ilaatigut ilannguppaa, meeqqat atuarfiata iluani kommunit sipaarniarnerat atuartitsinerup pitsaassusianut malunnaatilimmik sunniuteqarnerluttoq.

Oqaatigineqassaaq Ilinniartitaanermut Ilisimatusarfik/ Ilinniarfissuaq aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiini ilinniartitsisunut pikkorissarnernik sivikinnerusunik sivilinnerusunillu taamatullu ilinniartitseqqiinernik ilaalu ilanngullugit arlalinnik neqerooruteqarmata. Tamatuma saniatigut atuarfiit immikkut unammilligassanut ineriartortitsinerullu iluani ikiorneqarnissaminnik periarfissaqarput, taakku pillugit pisariaqartitsinermut tunngasunik pikkorissaaneq aqqutigalugu siunersiueqatigiinnermik pissarsiniarsinnaapput.

Aammattaaq IMAK-ip isornartorsiorsimavaa siunnersuummi tusarniaassutitut nassiunneqarsimasumi kisitsisit sukumiinerusut suliarilluarneqarluartullu saqqummiunneqannginneranni allannguutissanik siunnersuuteqartoqarmat. IMAK tassunga atatillugu nammineq naatsorsuutini ilannguppai. Naatsorsuutit taaneqartut takutippaat atuartitsissutit akunneri 700-niit 560-inut apparneqarnerisa kingunerisassaa tassaassasooq ilinniartitsisut 25-t 30-llu akornanni sipaarniutigineqassasut. *Oqaatigineqassaaq atuartitsinermi akunnernik appaaneq eqqaaneqartoq siunnersuummi peerneqarsimammat, taamaattumik siunnersuut maannakkutut isikkoqartillugu ilinniartitsisutut atorfinnut tunngatillugu sipaarniarnermik kinguneqartussatut ilimagineqanngilaq.*

Kommune Kujalleq

Kommune aallaqqaasiummi allappoq, akunnerit ikilisinneqarnissaat aammalu nukarlerni fagit ikilisinneqarnissaat tapersersorlugu. Aammattaaq kommunip faginut aqqissuussaq nutaaq tapersersorpaa, tassani atuarfiit ersarissumik sinaakkuserluarneqarnerat tunaartarisassaallu taperserlugu. Tamatumalu peqatigisaanik atuarfiit ineriartornerannik misilittakkatik aammalu sulisut suliamik piginnaasaat tunngavigalugit ukiumi atuarfiusumi fagit agguataarneqarnissaat pilersarusiorsinnaasaallu atuartut atuagarsornikkut inuttullu ineriartornerat aallaavigalugu pisariaqartitaminnik suli allanngorartitsisinnaallutik . Tamatuma saniatigut fagip Timersorneq silamiinnerullu Inuunerinnerup ataanut ilanngunneqarsimasooq tikilluaqqullugu tapersersorpaa, tamannalu aamma Timersorneq timigissarnerlu pillugu Inatsisartut inatsisaata malinneqarnissaanik qulakkeerinnissasooq.

Kommune Kujalliup aamma oqaatigaa siunnersuut ataatsimut isigalugu pitsaasuusooq, atuartitsinermi periarfissiinissaq atuartitsinerlu pillugu naleqqunnerusooq aamma atuartunut assigiinngitsunik ilikkarsarnermik pisariaqartitsisunut atuartitsinerup attuumassuteqarnerata nukittorsarneqarnissaa anguniarneqarmat. Taamaattorli kommunip aamma ilannguppaa, siunnersuummi assigiinngitsutigut aqqissuussaaneq pillugu allannguutininik imaqartoq tamannalu, aqqissuussaannikkut piginnaasanullu pioreersunut tunngasunik kinguneqartussasooq, tamannalu kommunimut aningaasartuutininik qaffatsitsinermik kinguneqartussasooq.

Siunnersuut taamatut isikkoqartillugu kommunip oqaaseqaataanut tunngatillugu qanoq kommunimut aningaasartuutitigut qaffaanissamik kinguneqarsinnaanersooq kommunip erseqqissarsimannngilaa. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi ilaatigut atuartitsinermi piffissaq 20%-it missaannik appartinneqarmat tamatumalu peqatigisaanik ukioq atuarfiusooq sapaatillu akunneri atuartitsiviusut tamarmik sivikillineqarsimallutik. Tassunga atatillugu siunnersuut akerlianik periarfissanik pioreersunik annikillilerinermik kinguneqassaaq, taamaattumillu aningaasartuutit qaffakkiartornissaannik naatsorsuut paatsoornermik tunngaveqarluni. Tamanna tunngavigalugu ilanngullugu oqaatigineqassaaq, siunnersuuttip maannakkut oqaasertalersorneqarnera, atuartitsissutit amerlassusaasa apparneqarnissaata kingunerisaanik periarfissanik pioreersunik atuinerup annikillisinneqarnissaanut kinguneqarsinnaasooq aammalu ullut atuarfiusut 180-inut atuarfiusut nukarlerni atuartunut ikilineqassallutik.

Aammattaaq kommunip oqaatigaa, ilaatigut § 7-ip allanngortinneqarneranut atatillugu atuartitsinermi piffissap annikillineqarnera atuartut atuarnermikkut ingerlatsinerannut atatillugu navianartorsiornermik kinguneqarsinnaasooq.

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq § 7-imut allannguut tusarniaanerup kingunerisaanik atorunnaarsinneqarmat.

Aammattaaq Kommune Kujalliup ullut atuarfiusut sapaatillu akunneri atuartitsiviusut pillugit § 8-mut allannguutissatut siunnersuummut atatillugu oqaatigaa, taakku kommunimut aaqqissuussaannikkut timitaliisinnaanikkullu kinguneqartussatut naatsorsuutigineqartut, ilaatigut paaqqinninnermi neqeroorummut, sunngiffimmi aaqqissuussinernut aammalu sulisoqarnermut tunngatillugu aaqqissuussinikkut.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuut pillugu tusarniaareernerup ingerlateqqinneqarnerani nukarlerni atuartut sapaatit akunneri atuartitsiviusut ikilisinneqarnissaat pillugu siunnersuut atorunnaarsinneqarmat. Tamatuma saniatigut ullut atuarfiusut 200-niit 240-t akornannut ullunut atuarfiusunut 180-inut allangortinneqarnissaanik siunnersuut aamma allangortinneqarpoq. Maanna siunnersuummi nr. 2 ullumikkut Inatsisartut inatsisaata atuuttup § 8-p, immikkoortoq 1-ip allangortinneqarnera pillugu, ukioq atuarfiusoq nukarlerni ullunik atuarfiusuni 180-iniit 200-nut imaqarpoq.

Taassuma peqatigisaanik Kommune Kujalliup atuartitsissutip aaqqissugaanerata allangortinneqarneranut atatillugu oqaatigaa, tak. §§ 10-13, aalajangersakkat ataatsimut isigalugit oqaaseqaateqanngitsoq, kisiannili isumaqartoq atuartitsissutitut qanitariissunut atuartitsinnermi ilinniartitsissutit ataqatigiinnerusut aammalu ilinniartitsisinnerup annertusarneqarneranut tapersersuisinnaasoq. Kisianni aamma kommunip oqaatigaa, nukarlerni atuartitsinnermi faginik allangorartitsinnerup annikillisinneqarnera atuartunut atuagarsornikkut ilisimasassaannik siammasinnerusumik ineriartortitsinissamut killilersuisinnaasoq, atuartut atuagarsornikkut ingerlatsinerani ajorseriarneq alloriarfimmuut ingerlaqqinnissamut ersarissarneqanngimmat.

Tassunga atatillugu maluginiartariaqarpoq, atuartitsissutinik allangortitsinissaq siunnersuutigineqartoq faginik annikillitsinermik tunngaveqartoq, atuartitsinnermi siuariartorneq nukittorsarniarlugu, fagit pingaarnerit atuartunut siunissami itisiligaanerusumik ilisimasaqarfigilernissaat pingaartillugit siunnersuutaammat . Tamatumalu saniatigut ullormi atuarfiusumi atuartitsissutinik taarseraaneeq pinngitsoortinneqassaaq, taarseraattumimmi atuartitsinnermi eqqissisimanannginnerusumik ataqatigiinngitsumillu atuartitsinnermik sunniuteqartarpoq aammalu atuartut tunngaviusumik piginnaasanik nukittorsaanissamut ineriartortitsinnaanerannullu akornutaasarluni. Tassunga atatillugu maluginiartariaqarpoq, alloriarfinni misilitsinnerit inernerisa takutikkaat, pingaartumik allatanik atuarneq, allanniarneq aammalu kisitsineq ullumikkut sinaakkutit naapertorlugit pitsaanerpaamik ineriartortinneqanngitsut.

Kommune Kujalliup aamma oqaatigaa qularinngilluinnarlugu inuussutissarsiornermi klassinut aaqqissuussat atuartut tigummiinnarneqarnissaannut aamma inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermut ingerlaqqinnissamut tapersersuinnermut tunngatillugu sakkussatut pingaarutilittut inissisimassasut. Kommunip ilannguppaa, akuerisaanissamut piumasaaqatit ersarissut, inatsisitigut qularnaveeqqusiinerit ersarissut, akisussaaffeqartumik, nakkutilliinermillu ersarissunik agguataarinneq aamma periarfissanik pereersunik piujuannartitsinissaq pisariaqartinneqartut.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq kommunip inuussutissarsiornermut tunngasunik 9. aamma 10. klassimi atuartitsinissamik neqerooruteqarnissamut akuersisummik

qinnuteqaataani, pissutsit taaneqartut uppernarsarneqarsimanersut apeqqut qinnuteqaatip akuerineqarsinnaaneraniq nalilersuinermit ilaatinneqassamat.

Naggasiullugu kommune allappoq, § 17-imi ilitsoqqussaralugu oqaasiinik atuartitsineq pillugu aalajangersagaq naleqquttutut pisariaqartutullu isigalugu. Kisianni aamma kommunip maluginiarpaq, neqeroortut periarfissanik pioreersunik annertuumik kinguneqartitsissasoq aammalu kommunip aningaasartuutaasa qaffakkiartornissaannut sunniuteqassasoq, pingaartumik piginnaasatigut pissarsiarineqarsinnaasut killeqarnerat, aningaasartuutit annertusineqarsinnaanerat aammalu aqqissuussaannikkut unammilligassat eqqarsaatigalugit.

Tamatumunnga ilanngullugu oqaatigineqassaaq, aalajangersagaq "simasinnaavoq"-mik ilusilersugaasoq, tamannalu pissuteqarpoq neqeroortutut pilersinneqarnerani anguniakkat siunertarineqartut annikitsumik nalilersorneqarsimammata . Tamatuma saniatigut aalajangersagaq imarisamigut piviusunnagortinneqassappat, ilinniartitsissusannik piginnaasaqartunik pissarsisoqarsinnaanissaa pisariaqarpoq.

Tamatuma saniatigut § 17-imit allannguut siunnersuutit ataatsimut isigalugu kalaallisut pingaarnersiorneqarnerata kingunerigaa, danskit oqaasiisa nukarlerni atorunnaarsinneqarnissaat. Taamaattumillu atuartut kalaallisut danskisulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaaseqanngitsunut inatsimmi atuuttumi kalaallisut atuartitsinissaq atorunnaarsinneqarpoq, ilitsoqqussaralugu oqaatsinillu atuartinneqarnissaannik neqeroorfigineqarsinnaalerlutik.

Ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinermi immikkut ittumik aqqissuunneqarnera sumiiffinni pissutsinut naleqqussarneqarsinnaavoq, ilaatigut atuartut amerlassusaannut ilinniartitsissullu piginnaasaannut, taamaalillunilu atuarfinni annertuumik aqqissuussamik allanngortitsisoqarnissaa pisariaqartinneqanngilaq, tamannalu aamma pissuteqarpoq "simasinnaavoq"-mik aallaaveqartumik aqqissuinermit allannguneq.

MIO

MIO-p aallaqqaammut oqaatigaa, nutarterinermit siunertat MIO-p akuersaarai, kisiannili nalilersorlugu siunnersuut

isikkumisut taamatut isikkoqartillugu meeqqat pisinnaatitaaffiit aamma ilinniagaqarnissamut periarfissanut annertuumik navianartorsiortitsisoq. Taamatut annertussulimmik nutarterineq nuna tamakkerlugu atuutilersinneqartariaqanngitsaq, siusinnerusukkut misilittarneqarsimannigitsumik, allakkiatigullu takussutissaqanngitsumik ilinniartitsisoqarsimananilu. Inatsisissatut siunnersuut ersarissumik naqitatigullu ilisimasannik tunngaveqanngilaq. Misissuinerit sorliit nalilersuinerit innersuussinermilu suut tunngavilersuutaasimanersut nalunarpoq.

Oqaatigineqassaaq siunnersuummi taamaallaat sammineqarmat fagit amerlassusaat faginillu aalajangersimasut aqqissoqqinneqarnerat nukarlerni annikillisinneqarnerat, kiisalu kommunit qinnuteqarnikkut inuussutissarsiornermi klassinik pilersitsisinnaanerat. Tassunga atatillugu oqaatigisariaqarpoq pingaarnertut siunertaasoq ilitsoqqussaralugu oqaatsit salliullugit nukittorsarneqarnissaat , aammalu alloriarfinni misilitsinnermi kalaallisut danskisullu angusat appariartornerni takussutissiillutik. Tassunga atatillugu oqaatsit amerlanerusut siusinnerusukkut atulersinneqarnerat pitsaanerusumik angusatigut kinguneqarsimannigilaq. Taarsiullugu misissuinerit takutippaat arlalinnik oqaaseqarneq pillugu immikkut ilisimasalittut eqimattanit misissuiffigineqarsimasup takutippaa, ilitsoqqussaralugu oqaatsinik nukittuumik inissisimanerup oqaatsigut allanut tulluarsarsinnaanerup sunniutigisartagai pingaaruteqarluartut.

Aamma maluginiarneqarpoq siunnersuutip suliarineqarnerani MIO peqataatinneqarsimangitsaq. MIO-p aamma inassutigaa inatsisip meeqqanut aaqqissuulluagaasumik peqataatitsinissaa piussaaffiussasoq, taamaalilluni meeqqat nutarterinermi suliniutit suliarineqarnerannut, atuutsinneqarnerannut malinnaavigineqarnerannullu sunniuteqarsinnaatillugit.

Oqaatigineqartariaqarpoq Naalakkersuisut soqutigisaqaaqatigiit attuumassuteqartut peqataatinneqarnissaat pingaartilluinnarmassuk, tamanna atuutsinneqassappat malittarisassanut meeqqanut sunniuteqarsinnaasunut tunngatillugu aamma meeqqanut attuumassuteqarpat. Tassani eqqarsaatigineqartut tassaapput attaveqaaqatigiinnermi aqqudit aammalu isummanik siammaaviit, ilaatigut assersuutigalugu immikkut ittumik paasisimasallit oqallitsinneqarnerat, peqataatitsinermi atorineqartussat toqqarnissaat, tassani aamma pingaaruteqarpoq ukiunut assigiinngitsunut tunngatillugu periarfissat naleqqussarneqarnissaat. Aamma oqaatigisariaqarpoq maannakkut siunnersuut tamanut tusarniaassutigineqarsimammat, ilaatigut Meeqqat Illersuisuannut, tassungalu aamma pingaaruteqarpoq meeqqat angajoqqaavinit tusarniaanermi akissuteqaatinik pissarsisimanissaq.

Aammattaaq MIO-p oqaatigaa, nutarterinermi qitiutinneqartariaqaraluartoq atuartitsinerup pitsaassusia, akunnerit amerlassusaasa annikillisinneqarnissaat kisiat pinnagu, siunnersuutip meeqqat sinaakkutinik patajaatsunik inissisimaffimmik pisariaqartitsisunut, inersimasunut meeqqanullu attaveqarnissamik pisariaqartitsisunut sunngiffimmilu neqeroorutinut ornigunnissamut periarfissaqanngitsunut sunniuteqartinnagu, akunnerit amerlassusaat annikillisinneqassanngitsut, kisiannili atuartitsineq ilinniartitsisunik piginnaasalinnik inuttalerlugu allannqortitsisoqartariaqartoq. MIO-p aamma ilannguppaa, akunnerit amerlassusiisa annikillisinneqarnerisigut skærmimik atuineq annertusarneqassasoq aammalu akulliit alloriarfianut ikaarsaarnermi ajornartorsiutinik pilersitsissasoq.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq nalunaaquttap akunnerisa apparneqarnissaat pillugu aalajangersakkat atorunnaarsinneqarsimammata, taamaattumik inassuteqaat isikkumisut itsillugu akuerineqartutut isigineqartariaqarpoq. Tamatuma saniatigut siunnersuummi siunertaavoq atuartitsinermi annertunerusumik ataqatigiinnermik, itisilerilluarnissamut piffissaqarnissaq atuartinneqarnermillu pitsaassusilimmik pilersitsinissaq.

MIO-p aamma oqaatigaa, Ilisimatusarfimmit misissuinerit takutikkaat, atuartut ilikkagaqarluartartut ilinniartitsisoq suliamik piginnaasaqarluarpat aammalu erseqqissumik aaqqissuussamik pilersitsisinnaappat. Misissuinerup takutippaa sumiiffinni arlalinni danskisut oqaatsit naammaginartumik ilinniartitsissutigineqanngitsut ilinniartitsisup piginnaasai naammaginannngitsut pissutigalugit, tamannalu ingerlaqqinnissamut periarfissanut atatillugu ajornartorsiutinik pilersitsisarpoq. Taamaattumik MIO-p innersuussutigaa ilinniartitsisut piginnaasanik ineriartortitsinissaq aamma atuartitsissutini suliamik tapersersuinerat annertunerujussuarmik ukkatarineqassasoq, atuartitsinermi piffissap annikillisinneqarnissaa pinnagu.

Oqaatigineqassaaq siunnersuut, ilaatigut atuartitsinerup pitsaassusianut ilinniartitsisullu piginnaanngorsarneqarneranut tunngasoq arlaleriarluni oqaluserineqarsimammat, ilaatigut Ilisimatusarfik, IMAK aamma Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit peqatigalugit siunnersuut pillugu tusarniaaffigineqarnerata ingerlateqqinneqarnerani.

MIO-p ulloq atuarfiusoq atorlugu atuartitsissutinik paarlakaaffiullaanngitsoq innersuussutigaa aammalu ilinniartitsisunut attuumassuteqartumik ilinniartitseqqiinnissaq neqeroortigineqartassasoq.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuut ataqatigiinnerusumik atuartitsineq siunertaammat arlaleriarluni allanngorartarneq aamma atuartitsinermi ingerlaavartumik ingerlatsisoqannginnera, atuartut tunngaviusumik piginnaasanik nukittuunik ineriartortitsisinnaanerannut akornutaasut, unitsinniarlugit siunertaqartoq. Ilinniagaqarnermik ingerlatitseqqinnissamut tunngasoq pillugu IMAK-ip tusarniaanermi akissuteqaataani oqaaseqaatini oqaatigineqarsimasoq innersuussutigineqassaaq, tassa Ilisimatusarfik/Ilinniarfissuaq aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik-up arlalinnik, naannerusunik takinerusunillu sivisussusilinnik pikkorissaanernik, ilinniartitseqqiinerlu neqeroorteqartartut meeqqat atuarfiani ilinniartitsisunut. Tamatuma saniatigut atuarfiit immikkut unammilligassanut aamma ineriartortitsinermi suliaasaqarfinnut ikiorneqarnissaminnik periarfissaqarput, taakku pillugit pisariaqartitsinermut tunngasunik ilinniartitsineq aqputigalugu siunersueqatigiinnermik pissarsiniarsinnaapput.

MIO-p ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinerup pitsaassusaata nukittorsarneqarnissaanik siunertaqarneq akuersaarpaa. Taamaattorli MIO-p isumaa naapertorlugu Kalaallit Nunaanni meeqqat assigiinngitsorujussuarnik oqaatsitigut atugaqarnerat aallaavigineqanngitsoq aammalu immikkoortitsisoqannginnissaa pillugu Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiisummut atatillugu namminerlu oqaaserisanik kulturimullu pisinnaatitaaffimmut tunngatillugu siunnersuut imaqartinneqanngitsoq. Meeqqat kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaasillit qallunaat tuluillu oqaasii allamiut oqaasiisut siullertut ilinniartariaqassavaat, meeqqallu qallunaatut tuluttulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaasillit oqaatsiminnik tapersorsorneqarnissaannut periarfissaqartariaqarput tamatumalu peqatigisaanik kalaallisut oqaatsit allamiut oqaasiisut ilinniartussaallugit. Taamatut assigiinngisitsineq pisariaqarpoq meeqqat ilaasa atuarfimi ingerlaqqinnerminni allanit malunnartumik ajornerusumik piunasaqaateqarnissaat pinngitsoortinniarlugu.

Tamatuma ingerlateqqinneqarnerani tusarniaanermi akissuteqaammi allassimavoq Ilisimatusarfimmit misissuinerit takutikkaat 1980-ikkunni kalaallit oqaasiinik ilinniartitsinerup pingaartinneqarnerulersimanagera, danskit oqaasii pingaartitarinagit, tamatuma kingunerisimagaa ilinniartorpassuit kingusinnerusukkut ilinniartitaanermut tunngatillugu nukilaannerusumik inissisimalersimasut, pissutigalugu ilinniagaqannginnissamut isernissamut piunasaqaatit danskisut ilisimasaqarluarnissamik piunasaqaateqarmata, tamannalu aamma ullumikkut atuulluni. Tamatuma ingerlateqqinnerani MIO-p inassutigaa, meeqqat tamarmik ilitsoqqussaralugu oqaatsiminnik atuartinneqarnerat qulakkeerneqassasoq apequtaatinnagu atuartoq kalaallisut, danskisut tuluttulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaaseqaraluarpat tamarmillu allamiut oqaasiinik kalaallisut, qallunaatut tuluttullu ilinniartinneqassasut, ilitsoqqussaralugit oqaatsit sorliunersut apequtaatillugit. MIO-p ilanngullugu inassutigaa atuarfiup meeqqat tamarmik naligiimmik pitsaasumik atuartinneqarnissaat qulakkiissagaat.

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq oqaatsitigut ikinnerussuteqartut inissaqartinneqarsinnaalissasut, ilaatigut danskisut ilitsoqqussaralugu oqaasillit, qallunaatut atuartinneqarnissamik neqeroorfigineqarnermigut, tak. Ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsineq pillugu siunnersuummi § 17. Tamanna aamma avataaniit sulisussarsiornermut atatillugu iluaqutaasinnaavoq. Ilitsoqqussaralugu oqaatsinik ilinniartitsineq arlalinnik aqqissuunneqarsinnaavoq assigiinngisitsisinnaallunilu, ilaatigut eqimattakkuutaartumik atuartitsineq, tassani atuartut piffissap ilaani immikkut atuartitsisoqarnissaanut klassimi nalinginnaasumiit anisinneqartarput, imaluunniit klassip ataatsimoorussamik

pilersaarusiorneqarnerata avataani ilassutitut atuartitsissutitut aaqqissuussamut pisinneqartarlutik. Aaqqissuussat taakku marluk ullumikkut atuarfinni atuartunut nutaanut oqaatsitigut tapersersuinermit aamma immikkut atuartitsinermit atatillugu atorneqalereerput.

Aammattaaq MIO-p oqaatigaa ilinniariaqqiffiit arlallit tuluit oqaasiinik piginnaasaqarluarnissamik piumasaqaateqartut. Taamaattumik meeqqat atuarfianni tuluit oqaasii pingaarnersiunermit pingaartinneqartariaqarput, anguniagassat ersarissut, ilinniartitsisut piginnaasallit aammalu ataqatigiissaartumik ingerlasoqarnissaa, taamaalilluni meeqqat piumasaqaatinut naleqqussarnissaminnut piareersimallualerlutik. Misissuinerit aamma takutippaat Kalaallit Nunaanni atuartorpassuit tuluttut soqutiginninnermik annertuumik takutitsisareersut aammalu sumiiffinni arlalinni angusanik qaffasissumik angusaqartarlutik, tamannalu nutarterinerup tunngavigisariaqarpaa.

Tassunga atatillugu siunnersuummi oqaaseqaatigineqartunut tunngasut innersuussutigineqartariaqarput. Taamaalilluni 4. klassi aallarnerfigalugu tuluttut atuartitsisussaataaernerup nutarterneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa anguniagaavoq, atuartut ukiuni atuarfiusuni siullerni kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinerup kingunerisaanik nukittuffeqalereerputa.. Siunertaavoq atuartut tuluttut atuartitsinerup nutarterneqartup aallartinnginnerani atuarnermit allannermullu tunngatillugu kalaallisut patajaatsumik tunngaveqarnissaat. Tamanna ilaatigut Oqaasileriffiup mianersoqqusineranut atatillugu kalaallit oqaasiisa qanoq inissisimanerat qulakkeeqqaarnagu tuluttuit oqaasiisa takornartat oqaasii siullertut atuutsilernissaanut sukkavallaartumik eqqunneqarnissaannut tuluttullu ilinniartitsinissamut piginnaasat pisariallit piumasaqaatigineqartut qulakkeeqqaarnagit mianersoqqussut isigineqartariaqartoq. Ernumassuteqarneq tuluit oqaasissat sukkasuumik siaruariartornera kalaallit oqaasiinik navianartorsiortitsinissaasumik pissuteqarpoq. Kisianni aamma oqaatigisariaqarpoq tuluit oqaasii maannakkut nukarlerni aallaqqaasiutigalugu atuartitsissutitut ilanngunneqarsimammata.

MIO-p aamma oqaatigaa, nutarterineq danskisut tuluttullu atuartitsinerup qanoq nukittorsarneqarnissaanut aammalu qanoq ililluni atuutsinneqarnissaanut immikkut ittumik tunngassuteqartariaqartoq. Tassunga ilanngunneqarsinnaapput ilinniartitsisunut attuumassuteqartunik ingerlariaqqiffiusunik ilinniartitsinerit ilinniartitseqqiinerillu, ukiut atuarfiusut ingerlaneranni oqaatsit pillugit fagit ineriartortinnissaannut ersarissumik aaqqissuussinerit, aammalu meeqqanut assigiinngitsunik oqaatsinik tunuliaqutaqartunut siunertalimmik tapersersuinermit periarfissaqartinneqarlutik.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq atuartut nukarlerni danskisut tuluttullu atuartitsissutitut aallarniutitut ilinniartinneqassammata, faginili atuartinneqartussaataitaneq akullernut nuunneqarluni. Taamaalilluni kalaallisut atuartitsinerup illersorneqarnissaa aammalu ilinniartitsisutut piginnaasanik atortussanillu ineriartortitsinissamut periarfissaq qulakkeerneqassaaq, taamaalilluni tuluttut atuartitsineq kingusinnerusukkut pitsaassutsimik kivitsisussamik malitseqartumik atuartitsissutigineqalissaaq. . Piffissami atuartut ineriartornermikkut inersimanerulerneranni aammalu kalaallisut tunngavissaqarluarneranni danskisut tuluttullu oqaatsit atuartitsissutigineqartarnerisa aallartinneqarnissaat qulakkeerniarlugu taamatut nuussisoqarpoq. Tamanna pissuteqarpoq nunat tamalaat akornanni misissuinerit takutimassuk ilitsoqqussaralugu oqaatsinik piginnaasaqarnerup nukittuumik inissisimanerani takornartat oqaasiinik ilinniarnissamut tulluarnissamut iluaqutaasartoq. Taamaattumik qallunaatut tuluttullu oqaatsit atuartitsissutitut akullerni

aallartisarnerat atuartut atuarnerannut fagini pineqartuni piginnaassusiisa ineriartornissaanut kinguarsaataasussatut naatsorsuutigineqanngilaq. Aammattaaq oqaatigineqarsinnaavoq Naalakkersuisut siunnersuut pillugu Ilisimatusarfimmut aamma Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiinnut ataatsimeeqategarnerminnut atatillugu isumaqatigiissutigisimagaat ataavartumik akullerni angajullernilu alloriarfinni allannguinnissamut atatillugu Ilisimatusarfik aamma Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit peqataatinneqassasut, siunnersuutip atuutsilerneratigut . Oqallinnerit taakku aamma oqaatsinik piginnaasaqarnermut tunngasut kingusinnerusukkut ilinniagaqarnermik toqqaaniarnermut atatillugu sammineqassapput.

MIO-p aamma inassutigaa atuartitsinerup ilaa atuarnerup nalaani pinnguarnikkut, timersorneq silamiinnerlu aamma eqqumiitsuliorneq aqcutigalugit , ilinniartitsisunit piginnaaneqarluartunit pilersarusiorneqartarlunilu atuutilersinneqartarluni, aaqqissuuteqqinneqarnissaa.

Oqaatigineqartariaqarpoq tamanna eqqortumik ilinniartitaanermik allanngortitsinissamut siunnersuutit tunngavigalugit pisinnaassasoq, tassani assersuutigalugu eqqumiitsuliorneq fagimut nutaamut katersorneqarpoq "pilersitsisinnaanermik atuartitsineq"-erup ataani, timerlu atorlugu sammisassat "Timersorneq silamiinnerlu - aalatitsinerit, atugarissaarneq, timimik ilisimasarneq kiisalu imminut attaveqatigiinneq" aaqqissuunneqassaaq. Soorlu siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini allassimasoq, pingaaruteqartoq atuartitsissutit akimorlugit aaqqissuussisoqarnissaa aammalu atuartut ulluinnarni inuunerat, avatangiisit aammalu nunarsuarmi paasinnittaaseq tunngavigalugit suliassanik atuuttunik ingerlatsisoqarnissaa. Fagit atuutsinneqarnerat atuartitsineri aamma atuartitsineq pillugu ineriartortitsineri ingerlateqqinneqassaaq.

MIO-p aamma inassutigaa Ilisimatusarfimmit misissuinerit meeqqat atuarfiisa tungaatigut suliniutinik ineriartortitsinerimut, naleqqussaanermut nalilersuinerimullu ilisimatusarnermik tunngaviusutut atorneqarnissaat.

Oqaatigineqartariaqarpoq ullumikkut siunnersuut soorlu qulaani eqqaaneqartoq isumasioqatigiinnerup ingerlateqqinneqarnerani ilisimatuut Ilisimatusarfimmeersut ataatsimeeqatigineqarneranni oqaluuserineqarmat, tassani ilaatigut isumaqatigiissutigineqarpoq Ilisimatusarfik ingerlaavartumik peqataatinneqassasoq siunissami allanngortiterinernut atatillugu siunnersuutip akullerni aamma angajullerni alloriarfinnut ingerlateqqinneqarnissaa, taanna naatsorsuutigineqarsinnaavoq siunnersuummi atuutsilernermi. Aamma eqqaamasariaqarpoq siunnersuummi ilinniartitsineri pingaarnersiutinernut ilisimatusarnikkut tunngaviusoq immikkut ilisimasalittut taaneqartartut naliliineranut atassuteqarmat, ilaatigut atuartut ilitsoqqussaralugu oqaasiinut atatillugu nukittorsarneqarnissaata qulakkeerneqarnissaat pingaartinneqarmat.

MIO-p aamma inassutigaa atuarfiit pingaartumillu ilinniartitsisut aaqqissuussaalluurtumik sinniisuutitaqarlutillu peqataatinneqarnissaat, piginnaasanik ineriartortitsinerimut, atortussanut aamma aaqqissuusnaanermut tunngasut pisariaqartinneqartut paasiniarlugit - aammalu ilisimasat tamakku atuutsinneqarnissaat qulakkeerlugu.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuut IMAK aamma politikikkut ataqatigiissaarisooqatigiinni PKG-mi borgmesterit peqatigalugit siunnersuutit tunngaviusut pillugit oqaloqatigiinnerit ingerlateqqinnerisigut suliarineqarsimammat, tamannalu meeqqat

atuarfiat ataatsimut isigalugu kommunip ataani suliassaammat. Tamatuma saniatigut siunnersuut aamma IMAK-imut immikkut aamma tusarniaassutigineqarpoq piareersarneqarluni tusarniaassutigineqareersorlu, Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik aqutugalugu piginnaangorsaaqqinnissamut suliaq ingerlaavartumik ineriartortillugu.

MIO-p aamma oqaatigisimavaa inuussutissarsiornermi klassinik pilersitsisoqarsinnaanera MIO-p tapersersorlugu. MIO aamma ilanngullugu oqarpoq, inussutissarsiornermut klassip atuartitsissutit tamaasa atuartitsinermi qulakkeerneqassasut, tassunga ilanngullugit danskisut tuluttullu, taamaalilluni atuartut nunatsinni ingerlariaqqiffiusuni ilinniarnernut isertinneqarsinnaaniassammata. Tassunga atatillugu MIO-p pingaarnertut ingerlariaqqiffiusunik ilinniarfiit 56-it pillugit nassuiaat ilannguppaa, tassanilu paasinarsivoq ilinniarfimmu akuerisaanissamut piumasaqaatit ilaatigut ilinniarfimmi nassuiaammi danskisut imaluunniit tuluit oqaasiinik angusisimasarnissaq.

Oqaatigineqassaaq § 13 b-mi, immikkoortoq 1-imi atuartitsissutinut tunngatillugu, taaneqartut pillugit tusarniaanermi akissuteqaatinut arlalinnut oqaaseqaatinut atatillugu oqaatigineqartoq, tusarniaanermi akissutit naapertorlugit danskisut tuluttullu ilanngunneqarlutik allannngortinneqarsimammat. Soorlu oqaatigineqareersoq tamanna atuartut periarfissaasa killilersorneqarnissaat pinaveersaartinniarlugu, tamannalu aamma siunnersuummi anguniakkamut naapertuutinngikkaluarpoq, tassalu inuussutissarsiornermi klassit inuussutissarsiornermi ilinniarfimmu siunertarineqarnissaat.

Tamatuma saniatigut MIO isumaqarpoq tapersersuinerмик aallaavilimmik pilersitsisoqartariaqartoq, assersuutigalugu atuartitsinerмик ilassuteqarnikkut, atuagarsornikkut siunnersuinerмик aammalu atuartunut atuagarsornikkut immikkut pisariaqartitsisunut, ilinnialeqqinnissamut akuerisaanissamut piumasaqaatinut ilaasunik ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisunut siunertaqartumik tapersersuinerмик. Tamatuma saniatigut inuussutissarsiornermi klassimi atuartut klassinut nalinginnaasunut uteqqinnissaminnut atuartitsinermillu kinguaattoorfiunngitsumik periarfissaqartariaqartut. Tamatumalu saniatigut suliffimmik misiliinerмик sakkortusisamik nakkutilliinerup qulakkeerneqarnissaa suliffeqarfiit ilinniartunik tiguisartunik piffissaq tamaat isumannaallisaanermut illersuinerмullu piumasaqaatit tamarmik naammassineqarnissaat, ilaatigut meeqqanut pinerliisimannginnermut uppersaatinik atuuttunik piumasaqaateqarnissaq. Meeqqat isumaqarluartumik ilinniarnermillu tapersersuisumik suliffimmik misilittaaniissaat aammalu akikitsumik sulisussatut atornerlunneqannginnissaat isumaginninnerup qulakkeertussaavaa. MIO-p aamma siunnersuutigaa suliffeqarfiit aallartitsinerмик ilinniartitsinerмик imaluunniit ilinniartitsineq pillugu piareersarnerмик neqeroorfigineqassasut, taamaalillutik meeqqanut inuusuttullu tapersersuinissamik, ilaatigut atuartut atugarissaarnerannik aallaaveqartut, annertuumik atuarfimmiiingitsoortartut imaluunniit inuiaqatigiinni unammilligassallit tapersersorniarlugit .

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi inuussutissarsiornerмик klassimik pilersitsinissamut minnerpaamik piumasaqaatit arlallit aalajangersarneqareermata, taakkulu immikkut qulakkeertussaavaat atuartut piffissaq tamaat meeqqat atuarfianni piumasaqaatinut naleqqiullugu ilinniagaqarnissaat. MIO-mit eqqaaneqartunut tunngatillugu taakkuupput suliassat 9. aamma 10. klassimi inuussutissarsiornermic klassimik pilersitsinissamut qinnuteqaatip akuersissutigineqarneranut atatillugu eqqarsaatigineqassasut, tassani aammattaaq periusissiat, imarisassat aamma nakkutilliineq pillugit isumaqatigiissutit ersarissut ilaatinneqarput. Taamatutaaq kommunalbestyrelsip aamma pisussaaffilissavaa

suliffimmik misiliinerit suliffeqarfimmi ilinniarfimmiluunniit ingerlanneqarpata nakkutigissallugit, tak. §13 c, immikkoortoq 3. Tamatuma saniatigut atuartitsissutit pinngitsooratik atuartitsissutaasussat sisamat atuartup klassimut nalinginnaasumut uteqqissinnaanera annertusarniarlugu naatsorsuutigineqarpoq, annertuumik kinguarsarneqanngitsumik.

MIO-p aamma tupaallaatigaa klassimi atuartut amerlassusaat pillugu apeqqut siunnersuummi aaqiivigineqarsimanngimmat.

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq ullumikkut Inatsisartut inatsisaanni § 6, immikkoortoq 1-imi allassimasoq naapertorlugu ukiup atuarfiusup aallartinnerani klassimi atuartut 26-nit amerlanerusinnaanngitsut. Kisiannili klassimi atuartut amerlanerpaaffissaasa ikilisinneqarnissaat pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq, atuartut atuarnissaannut, isumannaatsuunissaannut atugarissaarnissaannullu pingaaruteqartumik aalajangersaanermik piumasaqartoqarpat. Taamaalilluni aalajangersakkami siunnersuummi atuartut amerlanerpaaffissaannik aalajangersaasoqanngilaq. Tamanna pissuteqarpoq atuaqatigiiaat ilaanni suli annikinnerusumik killiliisoqarsinnaanissaa pisariaqartinneqarsinnaasoq eqqartuiffigineqarsinnaammata, tamannalu aamma 18-it 25-illu akornanni killiliisinnaaneranut periarfissaammata. Aammattaaq oqaatigineqartariaqarpoq kommunalbestyrelsit maanna namminneq aalajangiisinnaammata, atuartut klassimut ataatsimut qaffasinnerpaaffissaanik atuartoqassanersut.

Aammattaaq MIO-mit oqaatigineqarpoq siunnersuut meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut aamma tunngassuteqartariaqartoq.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuut meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimaneranut tunngatillugu immikkut aalajangersakkanik imaqanngimmat, tamannalu maleruagassanik allanik malittarisassaqarmat. Meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimagaluarpat angajoqqaat meeqqamik isumaginninnissamut akisussaaffimmik pisinnaatitaaffik nalinginnaasumik tigummiartarpaat, tamanna isumaqarpoq angajoqqaat suli meeqqap inuunera pillugu tamakkiisumik pingaaruteqartumillu aalajangiisinnaatitaasut. Taamaattorli kommunalbestyrelsi meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnerani atugarissaarnissaanut ineriartornissaannullu tamakkiisumik akisussaaffeqarpoq aammalu meeqqap soqutigisai pitsaanerpaat aallaavigalugit meeqqap paaqqutarineqarnissaanik atuarfimmillu toqqaanissaa pillugu aalajangiisinnaassasoq nalinginnaasumik pisussaaffeqarpoq.

Innarluutillit Illersuisuat (Tilioq)

Innarluutillit Illersuisuat (Tilioq) tusarniaanermi akissuteqaammik takinerusumik saqqummiussivoq, tassani Innarluutillit pillugit isumaqatigiissut innersuunneqarpoq, suliniutit tamarmik inuit innarluutillit imaluunniit immikkut pisariaqartitsisut eqqarsaatigalugit ingerlanneqartarnissaat qulakkeerneqarnissaallu siunertarineqarluni. Tilioq tassunga atatillugu siunnersuuteqarpoq, inuit innarluutillit immikkullu pisariaqartitsisut naapertuuttumik isiginiarneqartariaqalernissaat pillugu aalajangersakkanik arlalinnik maleruagassanut ilassuteqartoqassasoq. Kiisalu siunnersuutigineqarpoq danskit oqaasii ussersorluni attaveqatigiinnermi ilitsoqqussaralugu oqaatsit Kalaallit nunaanni atuartunut tusilartunut ilanngunneqassasut. Naggasiullugu Tilioq aamma isumaqarpoq siunnersuut innarluutillit pillugit isumaqatigiissummut unioqquitsinerusoq, tassami ilaatigut meeqqat tusilartut ilitsoqqussaralugu oqaatsinik ussersorluni attaveqatigiinnermik pisinnaatitaaffeqartut ilinniarnissamut, tamannalu siunnersuummi unioqquatinneqartoq.

Atuartut innarluutillit pillugit suliamut tunngatillugu oqaatigineqassaaq innarluutilinnut immikkut isiginiagassat pillugit Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat ullumikkut atuuttut suli atuuttussaammata. Tassungaaq atatillugu Inatsisartut inatsisaanni maannakkut atuuttumi, §15, immikkoortoq 1 naapertorlugu, atuartut piginnaasatigut ajornartorsiuteqarnerat annertuppat imaluunniit annertussusilimmik immikkut tapersorsorneqarnissaminnik pisariaqartitsinertik nalinginnaasumik atuartitsinerup iluani naammassineqarsinnaanngippat immikkut atuartitsisoqartartoq aammalu immikkut ittumik perorsaanikkut tunngasunik ikiorsiissutinik allanik neqeroorfigineqartartut. Tamatuma saniatigut Inatsisartut inatsisaanni § 25, immikkoortoq 4 naapertorlugu atuartut innarluutillit immikkut ittumik tulluarsakkanik atuarfennut ineqarfiutigisunut akuerineqarsinnaasut, taakkunungalu ilinniarnissamut tunngatillugu angerlarsimaffimminniiginnarnissaaq iluaqutaasutut isigineqartariaqartoq.

NIF

Atuarfiup tusarniaanermi akissuteqaataani Friskole NIF-ip siullermik §37-imut apeqqummut atatillugu akissuteqaat saqqummiunneqartoq eqqaavaa, tassani Kalaallit Nunaanni Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmi allangortitsinissaaq pissutissaqartippaa, meeqqat atuarfiata nutarterneqarnerata kingulluip nalilersorneqarneranik piareersaasoqarnissaa pisariaqartinneqarluni, taamaalilluni allannguutit innersuussutigineqartut pitsaasumik innersuussutigineqarsinnaassallutik. Kisiannili meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmik nalilersuisoqanngilaq, taamaattumillu inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqartutut taama annertutigisumik allangortitsinissamut siunnersuuteqartoqarsimangilaq.

Oqaatigineqartariaqarpoq siunnersuut tassaasoq aaqqissuussamik naleqqussaanermik ersersitsineq, ullumikkut ajornartorsiutit allaaserineqarluarsimasut aaqquiviginiarlugit siunertaqartoq. Taanna meeqqat atuarfiata tamakkiisumik nalilersorneqarnissaanut akornusiinnngilaq taarsernagulu. Taarsiullugu aaqqissuussaaq nutaaq taamatut nalilersuinemik ingerlatsinissamut pitsaanerusumik piumasaaqateqarpoq, pissutigalugu sammisaqarfii aqunneqarnerulertarmata ingerlaarnerlu ersarinnerulertarmat. Taamaattumik tamakkiisumik nalilersuineq ingerlateqqinneqarsinnaavoq aaqqissuusseqqinnermut akerliutinagu.

Ilinniartitsinermut periusissiami 2024-2030-mi atuarfiup tamakkiisumik nalilersorneqarnissaanik siunertaqarnermut atatillugu maluginiartariaqarpoq periusissiami tamakkiisumik nalilersuisoqarnissaa pisariaqartoq, tassani ilaatinneqarput atuarfiup aaqqissugaanera aammalu inerneru kiisalu Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmut aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmut naliliineq. Naliliineq tassaavoq ilinniartitaanermik aaqqissugaanerup tamakkerlugu pitsaassusaata nukittorsarneqarnissaa siunertaralugu qitiusumik pilersaarufiusumik atortussaaq.

Kisiannili nalilernerqarpoq atuartitsissutit aaqqissugaanerat inuusunnerpaani aaqqissuuteqqinneqarnissaa meeqqat atuarfiata nalilersorneqarnissaanut pilersaarutaasumut atatillugu ingerlanneqarsinnaasoq, tassami allangortitsineq ilisimaneqartumik unammilligassamik siunertaqarmat, tassami atuartitsissutit amerlassusaat, atuartitsinerup avissaarsimanera aammalu ukiuni atuarfiusuni siullerni ataqatigiinnnginneq. Siunnersuummi nalilersuinemut ataatsimut isigalugu tunngaviusumik allangortitsisoqanngilaq, kisiannili aallaqaammut atuartitsinermi pitsaassutsip siuariartorerullu qanoq

nukittorsarneqarsinnaaneraniq nalilersuinermi aalajangersimasumik tunngaviusutut ilanngunneqarsinnaavoq.

Aammattaaq NIF-ip oqaatigaa, siunnersuut aamma ersarissumik kukkunernik takutitsisoq, siunnersuutip tunngavigineqarnera immikkut suliamut ilisimatusarnermilu tunngavilersuutit amigaataammata. Misissuinerup tunngavilersuutaa aamma uppersarneqarnera nassuiarneqarsimanngilaq, aammalu paasissutissat attuumassuteqartut imaluunniit ilisimatusarnermik allakkiat nassuiarneqarsimanngillat. Aammattaaq oqaatigineqarpoq siunnersuut atuartunut tamanut allannguutissat siunnersuummi eqqugaasunut assut annertuunik atuartitsinermit aningaasartuuteqassasoq. Meeqqat nukarlerniittut ilisimasaniq ujarlernissaminut piuumassuseqartarput. Ilisimatusarnissamik kissaateqarneq tamanna inersimasut iliuuseqarnerisigut aatsaat killeqarpoq. Taamaattumik piginnaaneqarluartumik atuartitsinermi akunnernik amerlanerusunik pisariaqartitsisoqarpoq.

Siullermik oqaatigineqassaaq ullut atuarfiusut sivikinnerusut atuartitsinermilu piffissaq atuartitsiviusoq sivikinnerusooq pillugu aalajangersakkat siunnersuummi tusarniaassutigineqarsimasumut naleqqiullugu maanna peerneqarsimammata. Aamma eqqortuunngilaq peqqussummi ilisimatusarnikkut tunngavissaqannginnera. Siunnersuummi ilinniartitaanermi pingaarnersuinerit ilisimatusarnikkut tunngaviusoq immikkut ilisimasalittut gruppemik taaneqartartup naliliineranut atavoq, ilaatigut minnerunngitsumik atuartut oqaatsiminnut atatillugu nukittorsarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaata pingaaruteqassusia. Tamatuma saniatigut misissuinerit, ilaatigut oqaatsinik arlalinnik atuineq pillugu immikkut ilisimasalinniit, takutippaat, oqaatsit allat sunniuteqarluartumik piginnaanngorsarnissaannut ilitsoqussaralugu oqaatsit pingaarnertut piumasqaataasoq.

NIF-ip aamma oqaatigaa siunnersuut ilinniartitaanermut tunngasut sinnerannut annertuumik immikkut suliamut kinguneqartussat nalilersorneqartoq aammalu ilisimasaniq ilinniarnermillu annaasaqarnerup aammalu amigaateqarnerup kingusinnerusukkat amerlanerusunik atortussaniq taarserneqartariaqartoq. Nukarlerni oqaatsit ataatsit, kalaallisut, atuartitsissutigineqartarnerisa annikillisinneqarnerat meeqqanut ilinniartitaanerup iluani ingerlaqqinnerminni atuartitsinermi oqaatsitigullu kinguneqassaaq. Ilinniarnertuunngorniarfinni ilinniakkamik naammassinnissinnaanissamut danskisut piginnaasaqarnissaq ilisimasaqarnissarlu piumasqaataavoq. Ilinniagaqarnerup nalaani piffinni Danmarkimut ingerlaqqittariaqarpat, taava immikkut ittumik suliniuteqarnissaq pisariaqartinneqassaaq, danskisut oqaasiinik piginnaasat naammassisinnaajumallugit qaffasissumik inissisimassappat. Akullerni aatsaat danskisut oqaasiinik ilinnialernermikkut meeqqat ilinniaqqinnissaminut periarfissaat malunnaatilimmik annikillisarneqarput.

Soorlu siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini ersertoq, danskisut tuluttullu atuartitsinerup ilumut kinguartinneqarnissaanik apeqqummut atatillugu nalilersorneqarsimavoq tamanna immi pingaaruteqassanngitsooq atuartut meeqqat atuarfianniit kalaallisut oqaasilinnit assersuutigalugu danskisut oqaatsinik atuartitsiviusumut ingerlaqqinnerannut atatillugu atortussanut aamma ilinniartitsisunut. Tamanna isigisariaqarpoq piviusumik danskisut tuluttullu atuartitsineq 4. klassimiilli aallartinneqassammat. Tamatuma saniatigut atuartut nukarlerni 1. klassimiit danskisut tuluttullu aallarniutitut atuartinneqassapput. Aammattaaq malittarisassaq tunngavigalugu isumaqarpoq, modelip ataatsimut isigalugu danskisut tuluttullu oqaasiinik minnerusumik isumaqanngitsooq, kisiannili atuarfimi atuartitsissutini allanngortinneqarsimasumik inissisimaneq.

NIF aamma allappoq siunnersuummi eqqarsaatigineqanngitsoq ukiumoortumik pilersaarutip imarisassaa atuarfiit siulersuisuinit aalajangerneqartartoq. Atuarfimmi aqutsisut atuarfinnilu siulersuisut atuartsinermik aaqqissuussinissamut periarfissaqarput, taamaalilluni ajornartorsiutit allannortiterinerlu annikillisinneqarsinnaaqqullugit.

Oqaatigineqartariaqarpoq siunnersuut, ukiumoortumik pilersaarummi imarisaanik malittarisassiorsinnaaneq siusinnerusukkut oqaatigineqartoq apeqqutaatinnagu, ullumikkut aaqqissuussaq atuartsissutinik amerlasuunik imaqartoq immikkoortitsinermik, arlaleriarluni allanngorarnermik aammalu ingerlaannartumik ingerlatsisoqannginnermik kinguneqartartoq, tamannalu atuartut tunngaviusumik piginnaasanik nukittuunik ineriartortitsinissaannut ajornakusoortitsivoq. Aammattaaq karakterinik misilitsinnerit inernerit takutippaat immikkut atuarneq, allanneq aammalu kisitsineq ullumikkut periusissiami pitsaanerpaamik ineriartortinneqanngitsut.

NIF aamma isumaqarpoq siunnersuutip fagit pingaarutillit soorlu inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaarneq pinngortitalerinerlu ulluinnarni inuunermi ajornakusoortitsilersissagai. Meeqqat suut tamarmik pillugit paasisaqarusuttarput. Atuartsissutit amerlassusaasa annikillisinneqarnerisigut ilisimasat pinngortitami piumassuseqarnermik aammalu suliffeqarnikkut piginnaasanik atuuttunik piginnaasaqarnermik pilersitsisinnaanerannut annaasaqaataasarpoq.

Tamanna ilanngunneqartariaqarpoq, assersuutigalugu Kommune Kujalliup tusarniaanermi akissuteqaataani oqaaseqaatini oqaatigineqartumut, tassa siunnersuummi atuartsissutit amerlassusaannik annikilliliinermik atuartsissutit allannortinneqarnerat atuartsissutit siuariartornerat nukittorsarniarlugu siunertaavoq, atuartut siunissami ilisimasaqarfigisinnaasaat qitiutillugit. Tamatumalu saniatigut ulloq atuarfiusoq ingerlanerani taarseraannerpassuit pinngitsoortinneqartarput, tamannalu atuartsinermi eqqissiviilliornermut ataqatigiinngitsumullu sunniuteqartarpoq aammalu atuartut minnerunngitsumik atuarnermut, allannermut matematikkimullu atatillugu tunngaviusumik piginnaasat nukittut ineriartortinnissaannut akornutaasarluni. Taassumalu atuartsissutit tunngaviusumik nukarlerni ilanngunneqanngitsut suli atuartsissutini sinneruttuni atuartsinermi ilanngunneqartassapput. Assersuutigalugu kalaallisut atuartsinermut atatillugu inuiaqatigiinnut tunngasut oqaluttuarisaanikkullu tunngasut sammineqarsinnaapput.

Tamatuma saniatigut NIF-ip siunnersuutip tusarniaassutigineqarsimasup saqqummersinneqarnerani atuartsinermi piffissap sivikillineqarnissaanik siunnersuut isornartorsiorsimavaa. Ilaatigut NIF-imi pineqarput ilaqutariit ataavartumik suliffeqartut sulilu taamaallaat sapaatit akunnerinik 5-inik sulinnigiffeqartartut. Sapaatip-akunnerini 4-ni atuarfimmi sulinnigiffeqarneq ilaqutariinnut piffissaqarnerulersitsissanngilaq aammalu kinguneqarsinnaalluni akissarsiaqanngitsumik sulinnigiffeqartariaqarlutik. NIF-ip aamma oqaatigaa siunnersuut inuiaqatigiinnut tunngasoq, tassami atuartut ilaqutariinnik toqqissisimasunik tunuliaqutaqanngitsullu eqqarsaatigineqanngimmata, aammalu atuartut taakku ullut 20-t sulinnigiffeqarnerup nalaani inissaqartinneqassanngitsut, kikkut tamarmik atuareernerup kingorna ornittakkaniinngimmata. Siunnersuummi aamma eqqarsaatigineqanngilaq atuartut atuartsinermi piffissaq 20%-imik sivikillineratigut aamma suliassanik minnerpaamik taamatut annertussusilimmik annikilliliisoqartartoq. Tamanna ilinniartitsisut sulinerannik 20%-imik annikilliliineruvoq, tamannalu atuarfinnut tamanut aningaasatigut aammalu sulisunut tunngatillugu sunniuteqassaaq, ilaatigullu ilinniartitsisut soraarsinneqarnissaat isumaqarluni.

Tassani oqaaserisat taakku annerusumik oqaaseqarfiginissaannut pissutissaqarsimannigilaq, siunnersuut pillugu tusarniaareernerup kingunerani siunnersuutip ilaanut tunuartinneqarnikunut tunngammata.

Tamatuma saniatigut NIF-ip paaserusuppaa soq Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit peqataatinneqarsimanniginnerut.

Tassani oqaatigineqarsinnaavoq siunnersuut tusarniaanerup ingerlanneqarnerani ilaatigut Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit eqqartueqatigineqarsimasut.

Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit (PPK):

PPK-p tunngaviumik akuersarpaa nukarlerni akunnerit annikillineqarnissaat, tamanna meeqqap atugarissaarnissaa atuarnissaalu eqqarsaatigalugit pissappat.

Oqaatigineqassaaq oqaaseqaat siunnersuutip ilaanut tusarniaanerup ingerlateqqinneqarnerani utertinneqarsimasunut tunngammat.

PPK-p ajornartorsiutaasutut isigaa nukarlerni oqaatsit pillugit oqaatsinik atuartsineq kalaallit oqaasii kisimik peqarpata aamma innersuussutigaa ullumikkut ilinniartitaanerit kalaallisut kisimik ingerlanneqarsinnaannginnerat. Tamatumalu saniatigut PPK-p oqaatigaa pingaaruteqartoq meeqqat siusissukkut oqaatsinik piginnaasaqarluarnissaat.

PPK-p aamma erseqqissarpaa tamanna PPK-p suliassaqarfiata iluani sulisoqarniarnikkut kinguneqarsinnaasoq, tassami sulisut malunnaatilimmik ilaat Danmarkimeersuupput amerlanerillu meerartaqarlutik. Tamanna piujuartumik sulisussarsiorinissaq suli ajornakusoornerulersitsissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Oqaatigineqartariaqarpoq nukarlerni taamaallaat danskisut oqaatsit atuartsissutitut atorunnaarsinniarneqarmat. Tamatuma saniatigut atuartut nukarlerni danskit oqaasiinik aallarniutitut atuartinneqartassapput aammalu danskit oqaasii aamma ilitsoqqussaralugu atuartsinertut nukarlerni neqeroorutigineqassasoq, tak. § 17. Soorlu siunnersuummut oqaaseqaatini nalinginnaasuni taaneqartoq, nalilersorneqarsimavoq, kalaallit oqaasiinik atuisunut meeqqaat atuarfinit danskit oqaasiinik atuisunut ass.

ilinniarnertuunngorniarfinnut imaluunniit inuussutissarsiornermik ilinniarfinnut ikaarsaarnermi, danskisut oqaatsit aammalu tuluit oqaasii pillugit atuartsisarneq akullerni atuartsissutigineqartarneranut kinguartsineq apeqqutaaneq ajortoq atuartsissutit atuartsisullu eqqarsaatigalugit. Tamanna isigineqartariaqarpoq, atuartsissutaasussatut danskisut tuluttullu atuartsineq 4. klassimi aallartissasoq aammalu naatsorsuutigineqartoq, tamaat isigalugu danskisut tuluttullu minnerusumik isumaqannginnera, kisiannili atuarfimmi atuartsissutini allannguisoqarneranik inissinneqarneri.

Tarnikkut nappaatillit ilaqutaasa kattuffiat (Sugisaq)

Peqatigiiffik ilaatigut oqaaseqaateqarsimavoq siunnersuummut toqqaannartumik aallaaveqanngitsumik, kisianni inatsisit atuuttut pillugit.

Tamatuma saniatigut peqatigiiffiup inassutigaa siunnersuut immikkut atuartsinermi tapersersuineq, atuartut peqataatinneqarnerat, atuartsinermi avatangiisit misigissutsikkut annertuumik annertussusillit aammalu inuussutissarsiornermi klassi pitsaassutsip tapersersuinerullu qulakkeerneqarnissaat pillugit aalajangersakkanik ilaneqassasoq,

taamaalilluni meeqqat inuusuttullu takuneqarsinnaanngitsunik eqqarsartaatsimikkut innarluuteqartut aaqqissuussanut nutaanut ingerlaqqinnermi annaaneqannginnissaat.

Tassunga atatillugu maluginiartariaqarpoq, inatsisitigut aammalu atuuttumik naleqqussaannerit aqputigalugit atuartunut takuneqarsinnaanngitsunik innarluuteqartunut immikkut eqqarsaatigineqartut arlallit aamma eqqarsaatigineqartarmata. Soorlu aamma Tilioq-p tusarniaanermut akissuteqaataani oqaaseqaammi allassimasoq, ilaatigut ullumikkut Inatsisartut inatsisaanni § 15, imm. 1-imi erserpoq, atuartut pisinnaasaat killegartut imaluunniit annertussusillit, immikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinertik nalinginnaasumik atuartitsinerup iluani naammassineqarsinnaanngitsaq, atuartut immikkut atuartitsinermik siuarsaanissamut aamma immikkut atuartitsinermik allanik ikiorserneqartarmata ineriartorneq. Aammattaaq ilanngunneqarnissamut periuseq tunngavigalugu atuartut innarluutillit atuartut allat peqatigalugit nalinginnaasumik atuartitsinermi atuartinneqartassapput, ikiorsiissutinik pisariaqartinneqartunik tapersersuinermillu suliniutinik tapersersorneqarlutik. Atuartut innarluutillit aamma immikkut ittumik pissutsit atorlugit naggataarutaasumik misilitsinnissamut akuerineqarsinnaapput, tassani ikiorsiissutinik atuineq, piffissaq sivilsunerusoq imaluunniit suliaassanik allanik formateqartunik atuineq pisinnaavoq. Tamatuma saniatigut Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 4-mi allassimavoq, atuartut innarluutillit immikkut ittumik kostskolini isertinneqarsinnaasut, taakkunungalu atuarnermik/ilinniarnermik ingerlateqqinnissamut angerlarsimaffiup avataanut inissinnissaq malunnartumik iluaqutaasutut isigineqartariaqartoq.

Perorsaanermik Ilinniarfik

Qitiusumik ilinniarfiup tusarniaanermi akissuteqaataani inuussutissarsiornermi klassimik aaqqissuussineq kisiat sammineqarpoq aammalu inuussutissarsiornermi klassimik ilinniartitsinermik pilersaaruserluarnissap aammalu iluaqutaasumik pilersaaruserneqarnissaata pingaaruteqarnera tamakkiisumik sammineqarpoq.

Tassani qitiusumik ilinniarfiup eqqaavaa praktikkerfiit pioreersut sunnuteqarsinnaanerat, tassa imaappoq inuussutissarsiornermi ilinniarfinnut unammillertoqarsinnaanera, tassani praktikkerneqarnermik neqerooruteqarneq qitiusumik inissisimavoq. Tamatumalu saniatigut SPS-ip eqqumaffigiva, aaqqissuussineq taamatut ilumut ilinniartunut pissutsit ajorseriartinnnginnissaat qulakkeerneqartariaqartoq.

Tassani oqaatigineqassaaq, tamakku tamarmik 9. aamma 10. klassimi inuussutissarsiornermi ilinniartitaanermik neqerooruteqarnissamut akuersiissummik qinnuteqaatip akuerineqarnissaanut apeqqummi ilaatinneqassasut.

Meeqqat atuarfimmi atuartut angajoqqaavisa 4-t tusarniaanermi akissutaat:

Angajoqqaat 2-t arfininngornermi atuartitsiffiusinnaanera pillugu isornartorsiuinertik ersersippaat, angajoqqaallu 2-t siunnersuutip atuartitseriaatsip iluani atuartitsissutinik sananeqaateqarnermik, atuartitsinerup sivilsussusaanik aamma ullut atuarfiusut amerlassusaannik isornartorsiuinertik ersersippaat.

Arfininngorneq atuarfiusutut atornerqarsinnaaneranut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, kommunalbestyrelsi periarfissaqarmat arfininngornermi immikkut ittumik atuartitsiviusutut ilanngunnissaanut periarfissaqarmata Inatsisartut inatsisaanni § 8, imm. 2 naapertorlugu, taannali siunnersuummi pineqanngilaq. Tassani inatsisitigut periaatsini nalinginnaasuni erserpoq, aalajangersakkap atorunnaarsinneqarnissaa annertuumik allannortitsinermik

nalinginnaasumik nutaamik tusarniaanermik imaluunniit ilassutitut tusarniaanermik pisariaqartitsissasoq, minnerunngitsumik kommuninut tunngatillugu.

Siunnersuummi atuartitsinerup piffissaa aamma ullut atuarfiusut amerlassusaat pillugit nalinginnaasumik angajoqqaat allat 2-t isornartorsiunerannut atatillugu oqaatigineqartariaqarpoq, ullut atuarfiusut sivisunerusut aamma atuartitsiviit ikinnerunerat pillugit aalajangersakkat maannakkut siunnersuummiit peerneqarsimammata, siunnersuutip tusarniaassutigineqarsimasup allaaserineqarneranut atatillugu. Nukarlerni allanngartitsinermut tunngatillugu oqaatigineqarsimasumut tunngavilersuisoqartariaqarpoq IMAK-ip MIO-p, Kommune Kujalliup, NIF-ip aamma PPK-p nukarlerni atuartitsissutit katitigaanerat pillugu tusarniaanermi akissuteqaataat.

Kalaallit Nunaanni Innarluutillit Kattuffiat (NIIK)

NIIK-p aallaqqaammut oqaatigaa, atuartitsissutit ”pingaernerpaatut” taaneqartartut taama aalajangersarneqarnerat ernummatigineqartoq. Tamatumunnga ingerlateqqilluni NIIK-p oqaatigaa atuartitsissutit soorlu eqquimiitsuliorneq nipilersornerlu peerneqarniarmata, piffiit ilaatigut meeqqat paasinnittaatsikkut ajornartorsiuteqartut angusaqarluarnermik misigisaqarfigisaat peerneqarniartut. Immikkut didaktikki pillugu nunat tamalaat akornanni misissuinerit (taanna Ilisimatusarfimmi ilinniartitsisunngorniarnermi aamma pingaartinneqarpoq) takutippaat ilinniarnermi aqqutit assigiinngitsorpasuit ilaatinneqarnissamut pingaaruteqarluinnartut. NIIK-mit aamma oqaatigineqarpoq ulloq atuarfiusooq kalaallisut matematikkimullu kisimik atuarinneqartarneq tassaasooq atuarfiup ”allaanerusoq” malillugu aqqissuunneqarnissaa, tamannalu ilumut tamanut atukkanik ajorseriartitsivoq, kisianni meeqqanut innarluutilinnut sakkortunerpaamik equivoq.

Tassunga atatillugu atuartitsissutit ikilisinneqarnissaat pillugu anguniagaq tamarmiuseq innersuussutigineqartariaqarpoq. Tamanna tunngaviusumik atuartitsissutit soorlu kalaallisut matematikkillu iluanni tunngaviusumik piginnaasat qitiutinneqarnissaannik kissaateqarnermut tunngavoq, tassami alloriarfinni misilitsinnerni inernerit takutippaat minnerunngitsumik atuarneq, allanneq aamma kisitsineq ullumikkut periusissiami pitsaanerpaamik ineriartortinneqanngitsut. Tamatumalu saniatigut ulloq atuarfiusooq ingerlanerani taarseraaffippasuit pinngitsoortinneqartarput, tamannalu atuartitsinermik eqqissisimangitsumik ataqatigiinngitsumillu atuartitsinermit sunniuteqartarpoq aammalu atuartut tunngaviusumik piginnaasanik nukittuunik ineriartortitsinissamut periarfissaat akornutaasarluni. Tassani pissutsit atuartunut innarluutilinnut tunngatillugu immikkut pitsaasumik kinguneqartussatut aamma nalilersorneqartut. Aamma oqaatigisariaqarpoq atuartitsissutit arlallit periusissiamik nukarlerni atuartitsinermit ilanngunneqanngitsut suli atuartitsissutini sinneruttuni ilaatinneqassasut. Tassani innersuussutigineqassaaq siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatigineqartut, tassani ilaatigut oqaatigineqarmat suli periarfissaasooq pilersitsisinnaasunut tunngatillugu atuartitsissutinut ataasiakkaani ilaatinneqarsinnaassammata, assersuutigalugu atuartitsissummi kalaallisut.

Aammattaq NIIK-p oqaatigaa atuartitsissutit piuminarsarneqarnissaat, atuartitsinermit akunnerit ersarissumik tunngaviusut aammalu nukarlerni akunnerit ikinnerunerat tapersorsorlugu, tamannalu atuartunut ajornartorsiortunut taakkuninnga annikillisaasinnaavoq, allanik periarfissanik, inuunerinneq, aammalu inuussutissarsiornermi klassini atuartitsisoqarpat.

Tamatumalu saniatigut immikkut ilinniartitsinermit tapersersuinermit suliniutit aammalu suliarnik ilinniarsimasunik attuumassuteqartunik suleqateqarnerup pingaartinneqannginnera

aammalu praktisk-musikalimik suliassat amerlasuut ataatsimoortinneqarnerisigut "pijuartitsinermik atuartitsissut" ataatsimoortinneqarnerisigut overstimulering-ip ulorianartorsiorsinnaanera pillugu ernumanera NIIK-p ersersippaa. Oqaatigineqassaaq Kalaallit Nunaat FN-ip inuit innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaat malissallugu pisussaaffigaa, tassungalu ilanngullugu isumatusaartumik inissiisarneq pillugu tunngavik, meeqqat atuarfiisa atuartumut ataasiakkaamut tunngatillugu naleqqussaanerit pisariaqartut suliarinissaannut qulakkeerinnittuvoq. Taamaattumik soorlu ilaatigut Sugisap tusarniaanermi akissutaa pillugu oqaaseqaatini aamma oqaatigineqartoq, inatsisitigut aammalu atuuttumik naleqqussaanerit aqutigalugit meeqqat atuarfianni atuartunut takuneqarsinnaanngitsunik innarluutilinnut tunngatillugu immikkut eqqarsaatigineqartut arlallit aamma eqqumaffigineqartarput.

Soorlu aamma Tilioq-p tusarniaanermut akissuteqaataani oqaaseqaammi allassimasoq, ilaatigut ullumikkut Inatsisartut inatsisaanni § 15-imi, imm. 1-imi erserpoq, atuartut sulinerimikkut ajornartorsiutitik taamatut ittuusut imaluunniit annertussusillit, immikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinertik immikkut atuartitsinermi pingaarnertut atuartitsinerup iluani naammassineqarsinnaanngitsut, immikkut ittumik atuartitsinermik siuarsaanissamut aamma ikiorsiissuteqartoqartartoq atuartut atuarnermi inuttullu ineriartornerat. Aammattaaq atuartut innarluutillit aallaaviusumik atuartut allat peqatigalugit pingaarnertut atuartitsinermi atuartinneqartassapput, ikiorsiissutinik tapersersuinermillu pisariaqartinneqartunik tapersersorneqarlutik, ilanngunneqarnissamik periuseq tunngavigalugu. Aammattaaq Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 4-mi erserpoq atuartut innarluutillit immikkut ittumik kostskolenut isertinneqarsinnaasut, taakkununga atuarfimi/ilinniaritsinermi ingerlaqqinnissaq siunertaralugu angerlarsimaffiup avataaniinnissaq malunnartumik iluaqutaasutut isigineqartariaqartoq.

Aammattaaq NIIK-p oqaatigaa, sapaatip-akunneranik ullunik 6-inik atuarfiusinnaaneq aamma ullut atuarfiusut 240-t tikillugit atuartunut takuneqarsinnaanngitsumik eqqarsartaatsimikkut innarluuteqartunut peruluutaasinnaasoq.

Ullut atuarfiusut amerlassusaat pillugu apeqqummut tunngatillugu oqaatigineqassaaq tamanna annerpaamik 200-nut inissinneqarsinnaammat, tak. siunnersuut nr. 1, tassunga ilanngullugu ilanngunneqassaaq kommunalbestyrelsip suli ullut atuarfiusut 180-inngortissinnaagai. Sapaatip akunnera atuarfiusoq atorneqarsinnaaneranut atatillugu oqaatigineqassaaq, kommunalbestyrelsi periarfissaqarmat, immikkut ittumik pissutsini aallaavigalugit, sapaatip akunnerani ulloq atuartitsiviusutut Inatsisartut inatsisaanni, § 8 imm. 2, taanna siunnersuummi pineqanngilaq, tak. aamma angajoqqaanit 2-nit tusarniaanermi akissuteqaat pillugu oqaaseqaat. Tassani inatsisitigut pitsaassutsimi periaatsinit nalinginnaasunit erserpoq, aalajangersakkap atorunnaarsinneqarneratigut taamatut annertuumik allanngortitsineq, malittarisassatut, nutaamik tusarniaanermik imaluunniit ilassutitut tusarniaanermik pisariaqartitsissasoq, minnerunngitsumik kommuninut tunngatillugu.

NIIK-mit aamma oqaatigineqarpoq, pitsaassutsit tapersersuinerlu qulakkeerneqanngippata, inuussutissarsiornermi klassini ajattugaasoqarsinnaasoq.

Tassunga atatillugu oqaatigineqartariaqarpoq, ilinniarititaanermik klassimi atuartitsineq meeqqat atuarfianni nalinginnaasumik piumasqaataasunik naammassinnittuartaqarmat. Aammattaaq §i 13 c-mi allassimavoq, aaqqissuussinermi ilinniarfimmik, ilaatigut assersuutigalugu qitiusumik ilinniarfimi, peqataasoqarnissaa piumasqaataavoq,

ilinniarnertuunngorniarfimmi klassimi suliassaqarfimmi suliassaqarfimmi pisariaqartumik pitsaassutsip qulakkeerneqarnissaa anguniarlugu.

NIIK-miit aamma oqaatigineqarpoq 1. klassimiit danskisut atuartitsisoqannginnissaa peqatigiiffimmi ilaasortanut immikkut sakkortuumik eqqugaassasoq. Ilaasortat tassaapput angajoqqaat aamma meeqqat inuusuttullu innarluutillit. Meeqqanut inuusuttunullu attaveqatigiinneq, kiisalu ilinniaqqinnerminni immikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinerat, annertuumik apeqqutaavoq danskisut oqalussinnaalernissaannut, assersuutigalugu isumannaatsumik meeraanermiiniit. Immikkut ilisimasallit amerlanersaat, nappaatip suussusersineqarneranik nalilersuinerit il.il., immikkut ilisimasalinnit assersuutigalugu peqqinnissaqarfimmit isumaginninnermilluunniit Danmarkimiit saaffiginnittartunit suliarineqartarput. Oqaatsit pillugit akimmiffeqarnerup inuuneq tamaat ajornartorsiuutinik annertuumik pilersitsisarpoq, ingammik gruppemut tassunga immikkut ajornartorsiuqartumut. Ikiorssiisutit amerlasuut danskisut atuupput, tassa imaappoq, danskisut oqaatsinik piginnaasaqarluarsimanngippata, meeqqat taakku ilinniartitaanermik aaqquissuussap avataaniittunut pisarput. Nalilersuisoqannginneq pissutigalugu, ikiorssiisutinik atuinissamut periarfissaqannginneq pissutigalugu, immikkut atuartitsinermik ilinniartitsinermut periarfissaqannginneq pissutigalugu, meeqqat atuarfiata kingorna danskit oqaasiinik immikkut atuartitsinermi amigaateqarneq pissutigalugu, efterskolernermik amigaateqarneq pissutigalugu, imaluunniit højskolimi najugaqarnermik taakku immikkut ittunik tunniussaqaarsinnaasut, tamakku pissutigalugit ilinniartitaanerup avataanut inissittarput. Tassani meeqqat allat peqataasinnaassagaluarput ineriartorsinnaassagaluarlutillu. Amerlanertigut Danmarkimi pisarput, assersuutigalugu sivikinnermik najugaqarnermi il.il. Aamma NIIK ilanngullugu eqqaavaa, peqqinnissaqarfimmi sulisunik sulisorilersinniarneri ajornakusoortartoq ilitsoqqussaralugu oqaatsinik ilinniartitsineq taamaallaat "sinnaavaat"-mik aalajangersarneqarpat.

Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut siunnersuummi isumaqarpoq danskit oqaasii nukarlerni atuartitsissutaasussatut peerneqassasoq, taarsiullugu nukarlerni aallarniutitut atuartitsissutitut ilanngunneqassasoq. Allangortitsineq danskit oqaasiisa pingaartinneqannginneratut isigineqassanngilaq, tamanna 4. klassimiit atuartitsissutitut neqeroorutigineqartassamat. Siunertaavoq atuartut atuarnermi, allannermi kisitsinermilu kiisalu kalaallit oqaasiinik matematikkimilu atuartut pisinnaasaat nukittorsaqqaarlugit tunngaveqartinneqarniarneqarmata, danskit oqaasii aamma tuluit oqaasiinillu atuartitsineq pitinnagu.

Oqaatigineqartariaqarpoq nukarlerni taamaallat danskisut oqaatsit atuartitsissutitut atorunnaarsinniarneqarmat. Tamatuma saniatigut atuartut nukarlerni danskit oqaasiinik aallarniutitut atuartinneqartassapput aammalu danskit oqaasii aamma ilitsoqqussaralugu atuartitsinertut nukarlerni neqeroorutigineqassasoq, tak. § 17. Oqaatigineqassaaq danskisut tuluttullu atuartitsineq 4. klassimiit aallartinneqassasoq, tamannalu oqaatsitigut piunasaqaatinik pisariaqartunik pissarsinissamut tunngaviusariaqarpoq, taakkulu suli pingaarutilittut inissisimapput, ilaatigut meeqqat atuarfiata sinneranik ingerlateqqinnissamut atatillugu.

Aamma tuluttut atuartitsinerup 4. klassimiit aallartinneqarneranik siunnersuummut NIIK oqaaseqaateqanngilaq. Meeqqat inuusuttullu amerlanersaat YouTube-imiit kanalini allani tuluit oqaasiinik ilinniartarput, taamaattumik atuartitsineq siusinnerusukkut aallartisarpat oqaatsit eqqortumik ineriartortinneqarnissaannut tunngaviusumik pilersitsinermut tunngatillugu ilaatigut iluaqutaasinnaavoq.

Kingullermik NIIK-p oqaatigaa allanngortitsineq tapersersorsinnaanagu, sipaarniutaammat. NIIK isumaqarpoq nutarterinissaq sulissutigineqartoq, imaluunniit innersuussutigaa Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuut piffissami sivisunerusumi peqqissaartumik ataatsimiititaliami suliarineqartariaqarnera, tassani suliassaq meeqqat inuusuttullu innarluutillit aamma suliassaqarfiit qaninnerpaat soorlu sunngiffimmi aamma kommune, kattuffiillu tusarniarneqqaartariaqartut.

Eqqaamasariaqarpoq siunnersuummi immikkoortortat atuartitsiviusup aamma sapaatip-akunnerisa atuartitsiviusut qaffanneqarnissaat pillugit siunnersuummiit peerneqarsimammata, aammalu danskisut tuluttullu oqaatsit nukarlerni atuutilersinneqalersimallutik, naak aallarniutitut atuartitsissutaagaluarlutik. Taamaattumik siunnersuutip sipaarniarnernik nassataqarneranik isumaqartoqarnissaa eqqunngitsuusariaqarpoq. Siunnersuut taamaalilluni ullumikkut ilusimini atuartitsissutit ikinnerusut, atuartitsissutit aqqissugaanerat nutarterneqartoq aammalu inuusutissarsiornermik klassinik pilersitsisinnaaneq pillugit aalajangersakkanik kisimi imaqarpoq. Naggasiullugu § 8, imm. 1-imi ullut atuarfiusut amerlassusiat pillugu allannguuteqarnissaq pillugu aalajangersagaq allanngortinneqarpoq, taanna malillugu kommunalbestyrelsit siunissami ullut atuarfiusut 180-it 200-llu akornanni amerlassusissaannik aalajangiisnaalissapput.

Aamma oqaatigineqassaaq maannakkut siunnersuut, qulaani taaneqareersutut, ilaatigut IMAK, Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit, GE kiisalu Ilisimatusarfimmeersut ilisimatuut isumasioqatigiinnerup ingerlateqqinneqarnerani ataatsimiinnerni oqaluuserineqarsimammata. Tassunga atatillugu ilaatigut isumaqatigiissutigineqarpoq Ilisimatusarfik siunissami qitiusumik qaffasissunullu allanngortiterinernut atatillugu ingerlaavartumik pegataatinneqassasoq, siunnersuutip ingerlateqqinneqarnerani piviusunngortinneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaasoq. Aamma eqqaamasariaqarpoq siunnersuummi faginut pingaarnersiuiinernut ilisimatusarnikkut tunngaviusoq immikkut ilisimasalittut gruppemik taaneqartartup naliliinerinut atassuteqarmat, ilaatigut minnerunngitsumik atuartut oqaasiinut atatillugu nukittorsarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaata pingaartinneqarneranik.

Kommuneqarfik Sermersooq:

Kommuneqarfik Sermersooq aallaqqaammut allappoq, atuartitsinerup aamma ukiup atuarfiusup piviusunngortinneqarneranut atatillugu malunnaatilimmik ajoqusiisnaasutut takusaqarluni taamaattumillu tamanna innersuussutigineqarpoq angajoqqaat feriartarnerannut inatsisaat piffissami tassani allanngortinneqanngippat. Aammattaaq kommunip erseqqissarpaa aamma sunngiffimmi sammisassaqaqtitsinerit siunnersuummi eqqarsaatigisassanut ilanngunneqarnissaat pingaaruteqartoq. Kommunip nalilerpaa ulloq atuarfiusoq sivikinnerusoq aamma ukioq atuarfiusoq sivikinnerusoq ilaqutariit ulluinnarni inuunerannut aamma atuarfiup, meeqqeriviup, sunngiffimmi sammisassaqaqtitsinerup aamma angajoqqaat sulinerminni inuunerisa ataqatigiinnerannut unammilligassaqaqtitsisinnaasoq. Tamatuma saniatigut kommunip aamma ajornartorsiutit akullernut ingerlaqqinnermut atatillugu takusinnaavai.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi aalajangersakkat atuartitsiviusut aamma sapaatit akunneri atuartitsiviusut qaffanneqarnissaat pillugu aalajangersakkat peerneqarmata. Taassumalu ullut atuarfiusut amerlassusaat pillugu § 8-mi imm. 1-imi oqaasertaqarneq allanngortinneqarpoq ullut atuarfiusut 180-it 200-llu akornanni.

Taamaattumik allannguutit eqqartorneqartut kommuni ataatsimut isigalugu isornartorsiuinermik aaqqiisimassasut naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Kommunimit aamma oqaatigineqarpoq atuartsissutit amerlassusiisa, atuartsinerup ullullu atuartsissutit ikilisinneqarnerat pedagogikkut aamma erseqqissumik iluaquteqarsinnaasoq, ilaatigut atuartunut immersuinissamut, ataqatigiinnissamut isumannaatsuunissaanullu pitsaaneruseqarsinnaasoq.

Oqaatigineqartariaqarpoq siunnersuutip maannamut suliarineqartup siunertaraa atuartsissutit amerlassusaasa annikillisinneqarnissaat, atuartsinermit siuariartorneq nukittorsarniarlugu, atuartsissutit pingaarnert atuartsissutit siunissami ilisimasaqarfigisinnaasaat pingaartillugit. Tamatumalu peqatigisaanik ulloq atuartsissutit ingerlanerani taarseraannerpassuit pinngitsoortinneqartarput, tamannalu atuartsissutit erseqqissiviilliornermut ataqatigiinnit sumullu sunniuteqartarpoq aammalu atuartsissutit minnerunngitsumik atuarnermut, allannermut matematikkimullu tunngatillugu tunngaviusumik piginnaasat nukittut ineriartortinnissaannut akornutaasarluni.

Kiisalu kommunimi atuartsissutit arlallit atuartsissutit allannguinnissamut atatillugu oqaatsitigut aporfegarneq eqqumaffigineqartussatut tikkuarsimavaat. Ilaatigut siunnersuutigineqarpoq kalaallisut pisortatigoortumik oqaasiusut aamma najukkami kalaallit oqaasii aallaqqaammut atuartsissutit ilanngunneqassasut, pisariaqartinneqarpat.

Oqaatigineqassaaq siunnersuummi kalaallisut atuartsissutit atatillugu sumiorpaluutit arlaannaataluunniit ilanngunneqarnissaannut apequt malittarisassiuunneqanngimmat.

Kommuneqarfik Sermersuup aamma pingaartumik sumiiffinni Nuup avataani ilinniartitsisunik ilinniarsimasunik atorfinitsitsisarnissaq ernumanartoqartippaa, kalaallit oqaasiinik atuartsissutit amerlineqassappata.

Eqqaamasariaqarpoq atuartsissutit ataasiakkaanut naleqqiullugu nalunaaquttap akunnerisa amerlassusiat najukkami aalajangerneqartarmat siunnersuullu tunngavigalugu aalajangerneqartarnani, taamaattumillu assersuutigalugu kalaallisut atuartsissutit najukkami pisuussutit naleqqussarneqartussatut naatsorsuutigineqartarmat, ilaatigut ilinniartitsissusaatitaanermut tunngatillugu.

Aammattaq apequtit saqqummiunneqarput kingusinnerusukkat danskisut kalaallisullu atulersinneqarnerat atuartsissutit piumasaqaataannut qanoq sunniuteqarsinnaanersoq, pingaartumik tusagassiuuteqarnermi piviusumi tuluit oqaasii annertuumik inissisimalereersut.

Tassunga atatillugu siunnersuummi oqaaseqaatigineqartut innersuussutigineqartariaqarput. Taamaalilluni anguniagaavoq atuartsissutit 4. klassiniit aallarnertigalugu tuluttut atuartsissutit qaffasissumik inissisimalernissaat, atuartsissutit kalaallisut nukittorsarneqareerpata, pingaarnersiulluni nukarlerni ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartsissutit pissutigalugu. Oqaatigineqareersutut siunertaavoq atuartsissutit kalaallisut atuarnermut allannermullu tunngatillugu tunngaviusumik tunngavissaqarnissaat qulakkiissallugu, tuluttut ilinniartitaanerp nutarterneqartup aallartinninnerani. Tamanna ilaatinneqartariaqartoq takuneqarsinnaavoq Oqaasileriffiup tuluit oqaasiisa nunani allani oqaatsit siullertut sukkasuumik atulersinneqarnissaat pillugu mianersoqqussutaani, siullermik kalaallit oqaasiisa inissisimanerat aammalu tuluit oqaasiinik atuartsissutit piumasaqaatit pisariaqartinneqartut qulakkiinngikkaluarlugit. Tamanna tuluit oqaasiisa kalaallit oqaasii

taarsiullugit sukkasuumik siaruarsimanerannik ernumanartoqarneranik pissuteqarpoq. Tamanna ilaatigut teknologiip ineriartorneranut aamma interneti pissuteqarput, tassa imaappoq paasissutissat, software aamma kode-t amerlanersaat tuluttut atuupput, tassungalu ilanngunneqarpoq kulturip nuannarineqartup siammarterneqarnera amerikamiut filmiisa, nipilersornerisa, nutaarsiassaqartitsiviit aamma inuit attaveqatigiittarfii, taakku annertuumik tuluttut atuupput, tamannalu oqaatitsigut kulturikkullu qaammarfigitinnermik pilersitsisarpog. Aammattaaq tuluut oqaasiat tunngaviusumik ilinniarnissamut ajornanngitsutut isigineqartarpoq grammatikkimik ajornanngitsumik aammalu assersuutigalugu taaguutinut atatillugu arnat angutillu atorveqarnerannik atuineq ajorlugu, tamannalu siammarternissaanut ajornannginneruvoq.

Danskit oqaasii taamatut siammarsimasutut isigineqanngillat, ilinniaqqinnermulli atatillugu suli pingaaruteqarluni, ilaatigut pissutigalugu GUX-imi kalaallisut oqaasilinnik ilinniartitsisut suli amigaataammata, soorlu IMAK-ip tusarniaanermi akissuteqaammi erseqqissaatigigaa. Siunertaavoq kingusinnerusukku 4. klassimiit tuluttut danskisullu atuartitsinerup pinngitsoorani atuartitsilernissaa kalaallisut illersorneqarnissaanut aammalu ilinniartitsisutut piginnaasanik atortussanillu ineriartortitsinissamut periarfissanik tapersersuissasoq, taamaalilluni tuluttut danskisullu atuartitsineq kingusinnerusukku pitsaassutsimut piviusunngortitsisutut atuutilersinneqarsinnaaqqullugu.

Kommunip taava oqaatigaa, atuarfiit aamma ulloq tamakkerlugu neqerooruteqarneq tamarmik atuartunut immikkut pisariaqartitsisunut sunngiffimmi sammisassanut, ulloq atuarfiusup sivisussusaanut aammalu aaqqiissutissanik tamatigoortunik atuinermut atatillugu suli eqqumaffiginninnissaq pisariaqartoq.

Oqaatigineqassaaq siunnersuummi maannakkut suliarineqartumi piffissaq atuartitsiviusoq aamma sapaatit akunneri atuartitsiviusut ikilineqarnissaat pillugu aalajangersakkat peerneqarsimammata. Aammattaaq maluginiartariaqarpoq atuartut klassini nalinginnaasuni atuartut aamma atuartut immikkut atuartitsinermut aamma ikiorsiissutinut allanut innersuunneqartut tamarmik inuussutissarsiornermi klassimi aaqqissuussinermi pegataasinnaassasut. Soorlu aamma Tilioq-p tusarniaanermut akissuteqaataani oqaaseqaammi allassimasoq, maannakkut Inatsisartut inatsisaat § 15-imi, imm. 1-imi erserpoq, atuartut sulinermikkut ajornartorsiutit taamatut ittuusut imaluunniit annertussusillit, immikkut tapersersorneqarnissaminnik pisariaqartitsinertik atuartitsinerup nalinginnaasup iluani naammassineqarsinnaanngitsut, immikkut atuartitsisoqartartoq aammalu atuartut allat immikkut atuartitsinermi suliaaqqarfimmi ikiorneqartarmata. Taamaattumillu tassani aamma inuussutissarsiutinut klassini atuartut ilaatinneqassapput.

Kommuneqarfik Sermersuup aamma nalilerpaa inuussutissarsiornermi klassimi aalajangersakkanut tunngatillugu siunnersuummi piginnaanngorsaanermt uppersaatiniik tunniussisoqarsinnaanera eqqarsaatigineqassasoq, tassunga ilanngullugit allagartalersuineq ilinniartut piginnaasaannik inuussutissarsiornermt aamma suliffissuarmut takussaasunngortitsisunik.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, kommunalbestyrelsit ataasiakkaat kommunimi inuussutissarsiornermi klasse-mik aaqqissuussamik immikkut ittumik ilusilersuinerat aaqqissuussaanerallu apeqqutaatillugit, ilinniartut inuussutissarsiornermi klasse-mik aaqqissuussinermi iluaqutissartaat allattorsimaffigineqarsinnaassasut, ilaatigut piginnaanngorsaanermt uppersaatiniik aamma uppersaatiniik tunniussinikkut il.il.